

**REVISTA
ESCOLAR**

AL COMPÀS

**ESCOLA
MIREIA**

Nº XXIII

BARCELONA

**CURS
2017–2018**

AL COMPÀS

[PL-ASSOS] M

1 MEC INSTRUMENT PER A TRAÇAR ARCS DE CIRCUMFERÈNCIA I PER A PRENDRE DISTÀNCIES QUE CON-
SISTEIX ESSENCIALMENT EN DUES BRANQUES O CAMES UNIDES PER UN CAP. 2 MÚS GRAM UNITAT DE
MESURA DEL TEMPS MUSICAL EN FUNCIO DE LA DISPOSICIO DELS ACCENTS I EL CONJUNT DE VALORS
MÈTRICS QUE HI SÓN COMPRESOS, GRÀFICAMENT REPRESENTATS, DES DEL SEGLE XVI, ENTRE DUES
RATLLES VERTICALS SOBRE TOT EL PENTAGRAMA, DITES PRECISAMENT *BARRES DE COMPÀS*.

[DICCIONARI DE LA LLENGUA CATALANA. ENCICLOPÈDIA CATALANA]

EQUIP DE REDACCIÓ

LLUC PEDRÓ, MARINA PUIG, USUE PONS, ÀLEX FEIJÓO,
AINA AMAT, MARTINA LÓPEZ, SERGI LIRIA, MAR PEÑA,
HAO CHEN, ARTUR CIRERA, LAIA CATTINI, JOAN MARULL.

COORDINACIÓ I CORRECCIÓ

XUS RIUS

MAQUETACIÓ I DISSENY

IRENE B. AYORA

COL·LABORADORS

CARME GONZÁLEZ, ANNA PADRÓS,
ÀLEX COLLADO, CONXI DE MIGUEL

FOTO DE PORTADA

JÚLIA SAURA

1R PREMI CONCURS DE FOTOGRAFIA MATEMÀTICA

IL·LUSTRACIONS I FOTOGRAFIES

FREEPIK SELECTION
PEXELS
GOOGLE

PUBLICACIÓ DE L'ESCOLA MIREIA

DEPARTAMENT
D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

ANY XV. NÚMERO XXIII

EDITORIAL

REPENSEM ELS PATIS

Ja teniu al davant, es fa complicat poder dir que a les mans, un nou exemplar de la revista de l'escola. És el que fa el número 23, i és la segona ocasió en que us arriba en format electrònic, senyal del pas del temps i dels avantatges i noves possibilitats que ens poden aportar els usos tecnològics.

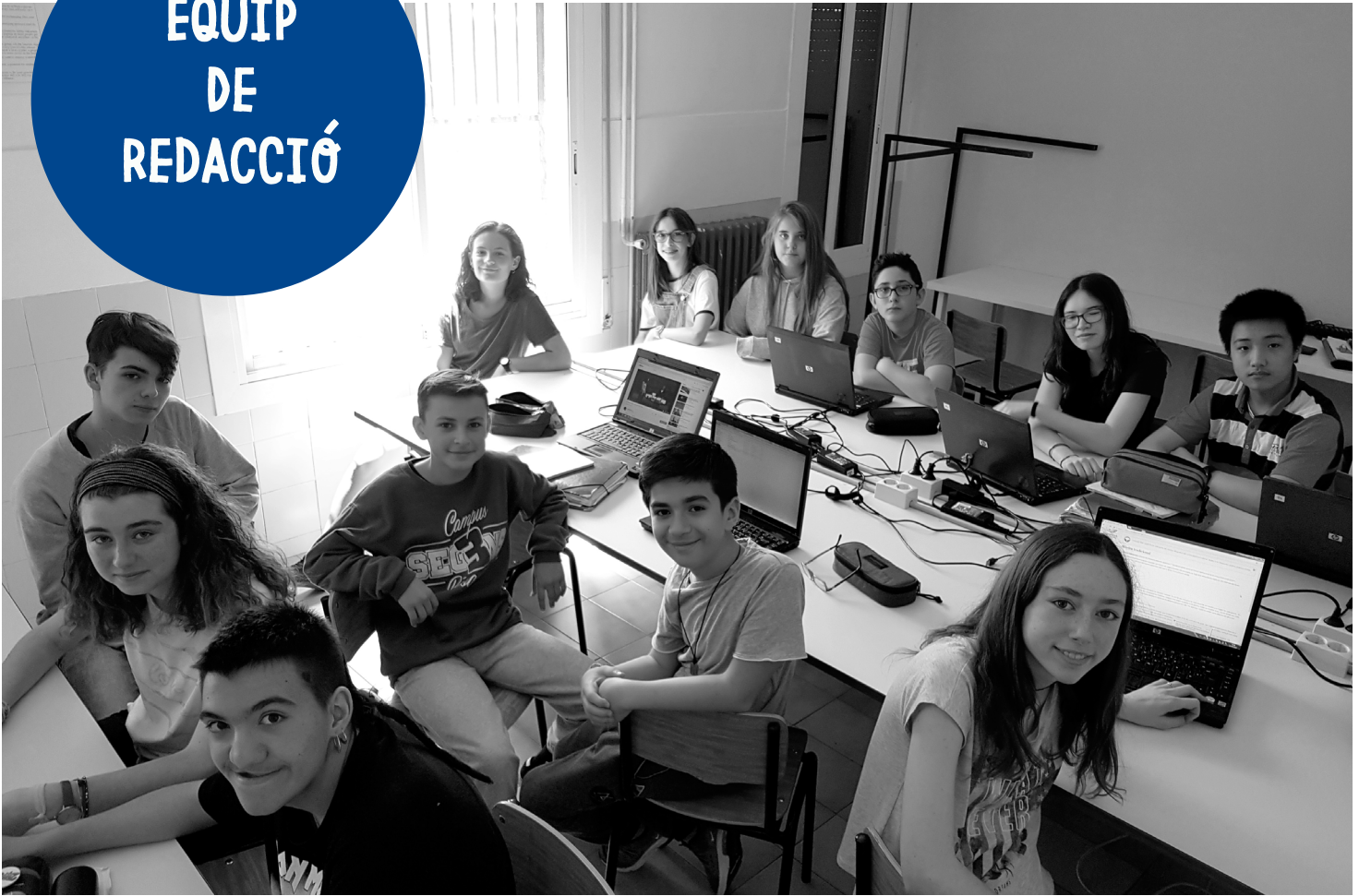
En aquesta ocasió, aprofito l'editorial per a comentar com ha anat i en quin punt estem en relació al projecte de millora del pati de primària-ESO en el que es va començar a treballar des de mitjans del curs ara acabat, 2017-18 (moltes famílies van venir a la "paellada" que un dissabte va organitzar l'AMPA amb la finalitat d'anar-hi recollint fons, i en tenen ja una idea).

El nostre és un projecte educatiu coherent i dinàmic, obert a incorporar propostes i a emprendre accions de millora que enriqueixen les maneres de fer, aporten aprenentatge i incideixen positivament en el clima escolar i en el procés formatiu de l'alumnat. Una de les accions importants que a curt termini volíem dur a terme tenia relació, com ha estat dit, amb la millora del pati de l'escola de primària-ESO, i, al llarg del curs 2017-18, en col·laboració amb l'AMPA i amb les aportacions dels alumnes i de l'equip docent, ha anat prenent forma un projecte que té com a objectiu reforçar i potenciar el sentit educatiu d'aquest espai escolar, plantejant-hi unes intervencions que el volen convertir en un entorn més agradable i amb potencialitats variades per a l'esbarjo, la relació i el joc.

Aquest és un projecte engrescador en el que la col·laboració de l'AMPA de l'escola és determinant, i es procurarà iniciar la seva execució el setembre de 2018, abans, si és possible, d'iniciar el nou curs escolar. En el que seria una primera fase, l'empresa especialitzada "Simbiosi" durà a terme el muntatge d'uns racons amb bancs i jardineres, i al llarg del curs s'aniran acotant, programant i duent a terme la resta d'intervencions recollides en el projecte (els alumnes pintaran els murs, l'AMPA s'encarregarà de pintar en el terra jocs i zones delimitades, etc.).

En un altre ordre de coses i per acabar aquesta breu editorial... deixar dit, tan sols, que els resultats d'enguany del nostre alumnat de sisè de primària i de 4t d'ESO en les proves d'etapa del Departament han estat especialment bons, destacant els corresponents a la competència en llengua anglesa i en

EQUIP DE REDACCIÓ

4

"SÓC EL **LLUC PEDRÓ**, NASCUT EL 19 DE SETEMBRE DEL 2001 A BARCELONA. FAIG 3R D'ESO. M'AGRADA MOLT DIBUIXAR, DORMIR I PASSAR HORES AMB ELS MEUS AMICS, I NO M'AGRADA GENS ESTAR SOL NI PERDRE EL TEMPS SENSE FER RES. DEDICO BONA PART DEL MEU TEMPS LLIURE A JUGAR AL MEU ESPORT PREFERIT QUE ÉS EL RUGBI I A JUGAR A CASA AMB LA CONSOLA. FORMO PART DE L'EQUIP DE REDACTORS PERQUÈ TINC NOCIIONS DE MECANOGRÀFIA, M'AGRADA ESCRIURE TEXTOS I M'APASSIONA EL MÓN DE LA INFORMÀTICA."

"SÓC LA **USUE PONS**, NASCUTA EL 8 DE MAIG DEL 2003 A BARCELONA. FAIG 3R D'ESO. M'AGRADA MOLT DIBUIXAR, ESCRIURE, LLEGIR I BALLAR, I NO M'AGRADA GENS LA SOLEDAT NI DISCUTIR. DEDICO BONA PART DEL MEU TEMPS LLIURE ALS MEUS AMICS. FORMO PART DE L'EQUIP DE REDACTORS PERQUÈ M'AGRADA ESCRIURE I TINC CURIOSITAT PER SABER COM ÉS PARTICIPAR EN AQUEST PROJECTE."

"SÓC LA **MARINA PUIG**, NASCUTA EL 3 D'AGOST DEL 2003 A BARCELONA. FAIG 2N D'ESO. M'AGRADA MOLT DIBUIXAR I BALLAR, I NO M'AGRADA GENS LA NATACIÓ. DEDICO BONA PART DEL MEU TEMPS LLIURE A DORMIR I A MIRAR SÈRIES I PEL·LÍCULES. FORMO PART DE L'EQUIP DE REDACTORS PERQUÈ ÉS UNA MATÈRIA QUE M'HA CRIDAT L'ATENCIÓ JA QUE ÉS UNA BARREJA DE DISCIPLINES."

"SÓC L'**ÀLEX FEIJÓO**, NASCUT EL 28 DE FEBRER DEL 2003 A BARCELONA. FAIG 3R D'ESO. M'AGRADEN MOLT ELS ANIMALS DE TOT TIPUS I ESTAR AMB ELS MEUS AMICS, I NO M'AGRADA GENS ARRIBAR TARD ALS LLOCS. DEDICO BONA PART DEL MEU TEMPS LLIURE A PASSEJAR, ANAR AL CINEMA O A ORGANITZAR ACTIVITATS AMB ELS AMICS. FORMO PART DE L'EQUIP DE REDACTORS PERQUÈ SEMPRE M'HA AGRADAT ESCRIURE I AQUESTA POT SER UNA BONA OPORTUNITAT PER A POSAR-HO EN PRÀCTICA."

“SÓC L'**AINA AMAT**, NASCUTA EL 22 DE GENER DEL 2004 A BARCELONA. FAIG 2N D'ESO. M'AGRADA MOLT ESCOLTAR TOT TIPUS DE MÚSICA, VIATJAR I BALLAR, I NO M'AGRADA GENS LLEVAR-ME D'HORA. DEDICO BONA PART DEL MEU TEMPS LLIURE A MIRAR SÈRIES I PEL·LÍCULES, A ASSAJAR BALLS I A JUGAR AMB EL MEU GAT. FORMO PART DE L'EQUIP DE REDACTORS PERQUÈ CREC QUE ÉS UNA MATÈRIA DIFERENT DE LES QUE FEM GENERALMENT A L'ESCOLA I TINC GANES DE COMPROVAR-HO”.

“SÓC EL **SERGI LIRIA**, NASCUT EL 9 D'AGOST DEL 2004 A BARCELONA. FAIG 2N D'ESO. M'AGRADA MOLT LA NATACIÓ I JUGAR AMB ELS MEUS AMICS A FUTBOL, I NO M'AGRADA GENS PINTAR O DIBUIXAR NI LLEVAR-ME D'HORA. DEDICO BONA PART DEL MEU TEMPS LLIURE A JUGAR A CASA AMB LA CONSOLA I A ESTAR AMB ELS MEUS AMICS. FORMO PART DE L'EQUIP DE REDACTORS PERQUÈ M'AGRADA ESCRIURE I EN UNA REVISTA SEGUR QUE CAL FER-HO”.

“SÓC EL **HAO CHEN**, NASCUT EL 2 DE DESEMBRE DEL 2004 A LA XINA. FAIG 2N D'ESO. M'AGRADA MOLT TÒCAR LA FLAUTA TRAVESSERA XINESA I INVESTIGAR COM FUNCIONEN ELS SISTEMES I ELS PROGRAMAES INFORMÀTICS, I NO M'AGRADA GENS JUGAR A VOLEIBOL. DEDICO BONA PART DEL MEU TEMPS LLIURE A LA MÚSICA. FORMO PART DE L'EQUIP DE REDACTORS PERQUÈ TINC GANES DE CONÈIXER COM ES FA UNA REVISTA ONLINE”.

“SÓC LA **LAIA CATTINI**, NASCUTA EL 17 D'AGOST DEL 2005 A BARCELONA. FAIG 1R D'ESO. M'AGRADA MOLT LLEGIR I TÒCAR EL PIANO, I NO M'AGRADA GENS LLEVAR-ME TARD. DEDICO BONA PART DEL MEU TEMPS LLIURE A LLEGIR QUALESVOL LLIBRE QUE CAU A LES MEVES MANS I A JUGAR A FUTBOL. FORMO PART DE L'EQUIP DE REDACTORS PERQUÈ PENSO QUE ÉS UNA MATÈRIA DIFERENT I PUBLICAR ALLÒ QUE ESCRIVIM HA D'ESTAR MOLT BÉ”.

“SÓC LA **MARTINA LÓPEZ**, NASCUTA EL 21 DE JULIOL DEL 2004 A BARCELONA. FAIG 2N D'ESO. M'AGRADA MOLT JUGAR A BÀSQUET I DIBUIXAR, I NO M'AGRADA GENS EL FUTBOL NI PASSEJAR SENSE CAP OBJECTIU CONCRET. DEDICO BONA PART DEL MEU TEMPS LLIURE A ESCOLTAR MÚSICA. FORMO PART DE L'EQUIP DE REDACTORS PERQUÈ M'AGRADA ESCRIURE I ÉS UNA MATÈRIA QUE EM PERMETRÀ FER-HO DE MANERA DIFERENT QUE L'HABITUAL”.

“SÓC LA **MAR PEÑA**, NASCUTA EL 24 D'AGOST DEL 2004 A BARCELONA. FAIG 2N D'ESO. M'AGRADA MOLT PINTAR COM A PASSATEMPS I EL MÓN DE LA FOTOGRAFIA, I NO M'AGRADA GENS ANAR A LA PLATJA. DEDICO BONA PART DEL MEU TEMPS LLIURE A MIRAR SÈRIES I PEL·LÍCULES. FORMO PART DE L'EQUIP DE REDACTORS PERQUÈ CREC QUE FER UNA REVISTA ÉS UNA FEINA NOVA PER A MI I POT SER INTERESSANT”.

“SÓC L'**ARTUR CIRERA**, NASCUT EL 10 DE FEBRER DEL 2005 A ESPLUGUES. FAIG 1R D'ESO. M'AGRADA MOLT EL FUTBOL I EL MÓN DE L'AUTOMOBILISME, I NO M'AGRADEN GENS ELS TRUCS DE MÀGIA AMB CARTES NI FER EL CUB DE RUBIK. DEDICO BONA PART DEL MEU TEMPS LLIURE A JUGAR A CASA AMB LA CONSOLA I A JUGAR A FUTBOL AMB ELS MEUS AMICS. FORMO PART DE L'EQUIP DE REDACTORS PERQUÈ M'AGRADA ESCRIURE I ELS ORDINADORS”.

“SÓC EL **JOAN MARULL**, NASCUT EL 12 DE DESEMBRE DEL 2005 A BARCELONA. FAIG 1R D'ESO. M'AGRADA MOLT JUGAR A BÀSQUET I EL MÓN DE LA FOTOGRAFIA, I NO M'AGRADA GENS LLEVAR-ME D'HORA. DEDICO BONA PART DEL MEU TEMPS LLIURE A JUGAR A CASA AMB LA CONSOLA I A JUGAR A BÀSQUET. FORMO PART DE L'EQUIP DE REDACTORS PERQUÈ TROBO INTERESSANT LA COMBINACIÓ DEL PERIODISME I LA FOTOGRAFIA”.

SU MA RI

9

23

35

61

75

97

107

126

VIDA ESCOLAR

COL·LABORACIONS

NARRATIVA

UNA PROFESSIÓ...UN MÓN

DE TOT I RES

OPINIÓ

RECOMANACIONS

PUNT I FINAL

VIDA ESCOLAR

9

Els colors de l'escola

un article de la Laia Cattini i en Lluç Pedre

10

El color vermellós de la porta d'entrada del nostre centre d'aprenentatge ens dona pas a la imaginació. Els ulls s'omplen d'informació, la paret esquerra ens transmet l'art de les generacions futures, i la nostra dreta, en canvi, ens explica un futur proper i el passat d'un present. Al fons d'aquella imatge es troba el blau autoritari del nostre edifici.

El verd de parets i portes de Secundària duu amb elles esperança i canvis per als nostres aprenents. En el gremi de l'aprenentatge tots hi col·laborem.

Pugem les escales i ens transporten a la base del creixement humà. La primera planta té la creativitat i la lògica que s'enfronten contínuament. Si no tinguéssim l'habilitat d'imaginar tot l'impensable, no aconseguiríem avançar, no sabríem res amb seguretat, no podríem pensar per nosaltres mateixos.

També hi trobem el lloc necessari per a esbargir-nos uns llargs instants; el punt de reunió de tots els alumnes, l'indret adequat per a descansar després d'una llarga estona d'exploració en diferents matèries.

Seguim ascendint per l'escalinata del saber. És aleshores quan ens trobem amb els darrers passos de la Primària, juntament amb una aula de melodia i ritme i una altra destinada a treballar els avenços tecnològics amb el Dash i en Dot, dos robots molt eixerits que ens ajudaran a instruir-nos en aquest món. Aquesta aula també s'usa per a una activitat imprescindible: aprendre a treballar en equip.

11

AQUEST ÉS EL NOSTRE CENTRE, ON NOSALTRES HEM APRÈS (I HO SEGUIREM FENT) ELS VALORS DE LA CONVIVÈNCIA, DE LA TOLERÀNCIA, DE L'EDUCACIÓ I DEL CONEIXEMENT ENTRE MOLTS D'ALTRES.

TREBALL PER PROJECTES

MATÈRIA OPTATIVA: ELS PROJECTES

un article de l'Àlex Feijóo

La matèria optativa de Treball per Projectes es realitza de 1r a 3r d'ESO i hi participem tots els alumnes distribuïts en grups per cada classe. Per a escollir un projecte atractiu i interessant (organització dels continguts de manera globalitzada), cal reflexionar, discutir i arribar a un acord amb els membres del nostre grup. Cal tenir en compte que ha de ser integrat, comptem sempre amb l'ajut del mestre, hem d'elaborar un pla de treball i cal ser avaluable.

Una vegada hem escollit el nostre projecte, hem de decidir un seguit d'aspectes que s'agrupen en:

A. Punt de partida: Motiu del nostre projecte, títol i relació amb nosaltres.

B. Definició del producte final: Què és allò que hem de fer per a ser avaluats.

C. Gestió i metodologia: Assignació dels rols (el secretari, el coordinador, l'altaveu i el planificador), definició de les tasques i temporització.

D. Presentació del producte final: Tots els grups presentem el nostre treball escrit amb el suport d'un power point.

E. Els professors que ens han guiat en aquesta matèria en faran també l'avaluació.

I MATÈRIES TRANSVERSALS

MATÈRIES OPTATIVES TRANSVERSALS

Les matèries transversals són aquelles optatives que podem escollir lliurement i les fem els alumnes de 1r, 2n i 3r barrejats. Les matèries transversals d'aquest curs són: Cant Coral, Pintura Mural, Revista Al Compàs, Juguem a Voleibol i Taller de cuina i nutrició.

CANT CORAL: Es tracta de formar-nos per a interpretar un repertori coral. La major part de l'aprenentatge serà a través d'assaigs. Els continguts bàsics són: la interpretació variada a una i més veus, el significat dels signes principals, l'atribució dels mecanismes per tal d'aconseguir una millora de la tècnica vocal i una bona posició del cos, el desenvolupament de l'afinació, la precisió, la dicció, el fraseig i l'expressió.

PINTURA MURAL: Es tracta d'iniciar-nos a la pintura mural. Sobre tot consisteix a pintar en diferents suports poc habituals i a dissenyar les imatges que es volen pintar en els espais de la nostra escola.

AL COMPÀS: Consisteix en la creació de la revista a través de redaccions, correccions i maquetacions per a la revista. També treballem la mecanografia, la recerca d'informació i imatges i el treball en grups.

JUGUEM A VOLEIBOL: Es tracten els aspectes teòrics i pràctics d'aquest esport. Es practiquen els gestos tècnics, les aplicacions de les normes, les regles de voleibol, l'explicació dels conceptes teòrics, i les accions realitzades pels dos equips per tal de saber si són acceptades.

TALLER DE CUINA I NUTRICIÓ: Es cuinen diferents tipus de plats des d'aperitius fins a postres. Es basa en l'alimentació, els nutrients, els diferents grups d'aliments, les seves propietats, el càlcul del preu del plat i la seva elaboració.

TALLER DE CUINA

CANT CORAL

EXCURSIÓ A GIRONA

El passat dia 6 d'abril de 2018 tota l'ESO va anar d'excursió a Girona per visitar-la. El trajecte va durar una hora i mitja.

El primer lloc que vam visitar va ser els Banys Àrabs de la ciutat, però primer vam veure l'estàtua de la lleona i les mosques de Sant Narcís. Quan els vam visitar, vam poder veure les restes dels banys que la gent de l'antiguitat utilitzava. Hi havia diferents espais i sales, i al final vam sortir fora de l'edifici on es podia observar que hi havia espais per sota terra que vèiem a través d'un terra de vidre. Tot seguit, vam pujar unes escales cargolades de ferro que portaven al sostre de l'edifici.

Seguidament, vam dirigir-nos cap al Museu d'Arqueologia. El museu estava situat en una església la qual, a part de tenir sants i estàtues, també tenia panells explicatius amb tot el que havia passat abans de la Girona actual.

En sortir del museu, vam anar a la Catedral de Girona. Evidentment, vam haver de pujar les conegudes escales que portaven fins allà. En una banda de l'edifici ens van reunir als de 3r i 4t d'ESO que vam haver de fer una activitat per la ciutat de Girona buscant fites distribuïts en grups de quatre o cinc. Vam haver de buscar unes deu fites per tota la ciutat. Una es trobava als jardins de John Lennon, una altra estava situada a un jardins de la muralla romana, altres estaven situades en diferents ponts de la ciutat i les darreres en escales i places. L'activitat va començar al voltant de dos quarts d'una fins a les dues. Es tractava de conèixer els diferents carrers, monuments emblemàtics de la ciutat i de veure diferents jardins.

Els grups de 1r i 2n ens vam dirigir al museu de la Sinagoga, que estava ple d'objectes medievals i imatges vàries. Després vàrem continuar en direcció als Banys Jueus, que ens van agradar molt, i finalment vam fer una visita a la sinagoga. Abans d'anar a dinar, vam passejar per la muralla.

Des d'una de les torres, vam poder gaudir de les espectaculars vistes de Girona.

Una vegada acabada l'activitat, vam anar a dinar al Parc de la Devesa, el parc urbà més gran de Catalunya, que es troba a l'oest del nucli històric de la ciutat.

Després d'una estona lliure, cap a un quart de quatre, vam tornar cap a Barcelona i vam arribar a tres quarts de cinc a l'escola.

EXCURSIÓ A OLOT

El passat dia 31 d'octubre, tota l'ESO vam anar d'excursió a la zona volcànica de la Garrotxa. Concretament, a la Fageda d'en Jordà.

Vam sortir de l'escola a dos quarts de nou i a les deu arribàvem al nostre destí. Després d'haver esmorzat, 1r i 2n d'ESO vam pujar al cràter del volcà de Santa Margarida, mentre que 3r i 4t d'ESO vam anar fins a la Fageda d'en Jordà. Allà ens van explicar diferents aspectes sobre la flora, la fauna i les característiques especials del paisatge i, mentre els monitors ens anaven fent les seves explicacions, anàvem escoltant diferents cants d'ocells com a música de fons.

15

En arribar al volcà de Santa Margarida, vam pujar per un camí de terra envoltat d'arbres, i vam veure diferents animals, ocells i alguna serp. El dia era magnífic, amb sol però amb un ambient força humit a l'ombra. Vam passar per davant d'una ermita i allà vam descansar una estona i vam aprofitar per a fer fotos i per a fer la "croqueta". Els monitors ens van ensenyar les diferents parts del volcà i els diferents noms de pedres

que expulsava, el paisatge i les diferents transformacions que al llarg dels anys, els diferents climes d'aquell lloc, la seva fauna i la seva flora.

Quan vam baixar, vam agafar l'autocar per anar a la Fageda d'en Jordà. Allà ens vam reunir tots els alumnes de Secundària, vam dinar en unes taules de fusta i després d'estar una estoneta descansant, xerrant, escoltant música o jugant... vam agafar els autocars i cap a Barcelona de nou.

LA DONA I LA CIÈNCIA

El 8 de febrer va venir a l'escola la Núria Salan Ballesteros, primera presidenta de la Societat Catalana de Tecnologia, a fer-nos una xerrada als nois i noies de 1r i 2n d'ESO al matí, i a la tarda als nois i noies de 3r i 4t d'ESO. Les xerrades es van fer de diferent manera, però, en resum, ens volien explicar el paper de la dona en el món de la ciència.

Va començar reconeixent algunes científiques importants que pel fet de ser dones no van tenir importància o es van atribuir els seus mèrits a d'altres homes. En són exemple Maria la Profetessa, inventora del bany Maria; Mardy Anderson, inventora del parabrises; Beulah Louise Henry, que va fer 70 invents i artefactes importants; Stephanie Wolek, inventora del kevlar (material amb què es fan les armilles antibales).

16 Seguidament, va parlar de les universitats i es va centrar en com una dona aconseguia arribar a tenir formació universitària. Com a curiositat, ens va comentar que a les universitats catalanes només hi havia dos noms femenins. Una d'elles va ser M. Elena Meseres i Ribera, que va acabar els seus estudis universitaris disfressada sempre d'home.

També ens va enumerar algunes pioneres en enginyeria com Pilar Cardega, Isabel de Portugal Trabal i Laura Tremosa.

Realment, va ser una xerrada molt interessant per entendre l'evolució i la lluita de les dones per a fer-se un lloc en el món de la ciència.

La Marató

XERRADA DE LA MARATÓ DE TV3

Com cada any, la Marató de TV3 fa un programa dedicat a alguna malaltia amb la finalitat de recollir diners per a poder investigar-les. Aquest any ha anat dedicat a les **malalties infeccioses** que són la causa d'una de cada tres morts al món.

El dimarts 5 de desembre va a venir un ex-alumne a la nostra escola que es dedica a la medicina per a parlar-nos a tots els nois i noies de l'ESO d'aquest tema. Es tracta de l'Aleix Carmona.

Després de fer-nos la presentació del tema, ens va ensenyar un reportatge on sortien les experiències d'algunes famílies que han estat afectades i alguns curts de conscienciació.

Seguidament, ens va exposar les infeccions comunitàries més freqüents, les infeccions comunitàries greus o d'especial risc de contagi, infeccions nosocomials, sèpsia, infeccions emergents i del viatger. També ens va parlar de la lluita contra els virus i de com es pot fer la seva prevenció.

Sens dubte, va ser una xerrada molt interessant perquè, tot i que va parlar d'alguns aspectes coneguts, també vam aprendre moltes coses necessàries per a preservar la nostra salut.

LA IMATGE I LA MODA

El dilluns 15 de maig els alumnes de 3r i 4t d'ESO vam tenir una xerrada sobre la imatge i la moda. L'hauria d'haver fet una youtuber islàmica que volia fer de referent a d'altres noies que portaven vel, però al final nova poder venir perquè estava malalta. En el seu lloc van venir una psicòloga i dues noies.

Ens van ensenyar un vídeo d'aquesta noia, FatiNor, i un power point del món de la moda a partir del qual la psicòloga ens anava fent preguntes, com per exemple en què ens fixem quan coneixem algú.

També ens va fer preguntes basant-se en la imatge d'un home. En la primera foto anava vestit d'etiqueta i en la segona duia tirants, els braços plens de tatuatges i una pistola a la mà.

17

A partir d'aquí ens va parlar de la importància, o no, de seguir la moda, i també de la imatge que volem donar molt sovint perquè imitem els altres i no seguim els nostres gustos.

Va ser una reflexió molt correcta perquè és veritat que massa sovint donem importància a la imatge que projectem i deixem de banda allò que realment interessa que és el nostre interior.

El dia 22 de febrer del 2018, el Departament d'Ensenyament i el Departament de Salut, dins el programa "Salut i escola" (PSiE), amb el propòsit de potenciar la coordinació dels centres docents, els serveis educatius i les serveis sanitaris, ens va oferir una xerrada sobre la sexualitat de les persones. En realitat, no va ser una xerrada, sinó un taller en el qual vam parlar de dues situacions plantejades per la infermera i seguidament vam respondre un seguit de qüestions.

Un de les situacions era que dues persones es coneixen en una discoteca, beuen molt i tenen relacions sexuals al lavabo. La segona situació era que dues persones volen tenir relacions sexuals i queden per decidir quin dia, on, quan i com ho pensen fer.

Vam fer grups d'entre cinc i sis persones. Una de nosaltres llegia la pregunta i les altres comentàvem les nostres respostes. Finalment, havíem de consensuar una resposta entre tots els membres del grup. I finalment, exposar-ho en la posada en comú a la resta de la classe.

Al final del taller ens van fer un seguit de recomanacions per a evitar embarassos no desitjats i per a prevenir malalties infeccioses, i també va comentar la importància de parlar amb els pares ràpidament davant qualsevol problema que tinguem.

Per acabar la sessió, la infermera ens va ensenyar un preservatiu a cada grup perquè veiéssim com són. Ens va explicar la seva funció i com s'ha d'utilitzar si volem que sigui efectiu.

Va ser un taller molt interessant, perquè molts de nosaltres tenim informació d'aquest tema, però a vegades no sabem si és certa o si hi ha una part de fals.

XARXES SOCIALS

El dia 6 de novembre del 2017, la Guàrdia Urbana van venir a l'escola a parlar-nos sobre el ciberassetjament, el sexting, i sobre la creació falsa de comptes joves, creats per adults, a les xarxes socials.

Primer ens van parlar sobre el ciberassetjament, que es tracta de persones que insulten o amenacen persones per mitjà de les xarxes socials. Ens van explicar com s'identificava i què s'havia de fer en cas que alguna persona ho estigués patint. Ens van passar un vídeo d'un nen que al principi no s'adonava que ho patia, però al final fins i tot estava disposat a suïcidar-se perquè no se'n podia sortir sense ajut.

Després ens van parlar sobre la creació de comptes per adults fent-se passar per joves. Es valen d'imatges per a falsejar la seva identitat i envien missatges molt estudiats que fan que cada vegada tinguin més seguidors. Per a il·lustrar millor el tema, ens vam passar un vídeo on una noia explicava el seu cas.

Finalment, ens van parlar del sexting, que és la unió de les dues paraules angleses sex (sexe) i texting (missatge). Es refereix a continguts de caràcter sexual (missat-

ASSETJAMENT

ges o imatges) compartits mitjançant el mòbil. El solen practicar els joves, i el moment més habitual (tot i que no sempre) és després de l'acte sexual. Ens van passar un vídeo que tractava d'una noia que envia una foto sexualment explícita al seu xicot. Ell, al seu torn, l'envia a un grup d'amics seus, i així fins que la noia s'assabenta que aquella foto que creia que era privada és d'ús públic.

Vam acabar la xerrada amb una pràctica d'un missatge que suposadament rebíem al nostre mòbil. Havíem d'explicar quina resposta pensàvem que era la més adequada.

Va ser una xerrada molt interessant que ens va fer obrir els ulls davant un fet que veiem a les notícies com un fet llunyà. Ens vam adonar que el podem tenir al nostre costat i que cal anar molt alerta perquè el poder de les xarxes és pràcticament il·limitat.

SEGURETAT

XARXES SOCIALS

El dia 19 de febrer va venir a l'escola un mosso d'esquadra a fer-nos una xerrada sobre internet i les xarxes socials. Ens va explicar que moltes aplicacions del mòbil que fem servir diàriament guarden dades i informació personal nostre sense que ho sapiguem.

També ens va explicar que és molt important, a l'hora de tenir un perfil a les xarxes socials, que no tinguem la mateixa contrasenya a totes les xarxes, ja que així és més fàcil que hi entri una persona aliena.

19

Entre d'altres coses, també ens va comentar que molta gent pateix addicció a les aplicacions, videojocs, internet, etc. I el problema és que sovint ignoren ells mateixos aquesta addicció. Es considera addicció passar més de dues hores seguides diàriament amb una aplicació.

Una de les coses més interessants que la majoria d'alumnes no sabem és que a l'hora d'escriure missatges a algun xat a les aplicacions de whatsapp, skype i altres, es queden guardats tots els missatges que tu enviïs i per tant suprimixis o no suprimixis el missatge, la persona de l'aplicació que has escrit els missatges pot saber de cada usuari tot el que ha escrit i ha dit.

També va esmentar que, sense que ho sabem, ens poden espiar a la nostra habitació, al bany.... Això pot passar, per exemple, quan ens deixem la webcàmera de l'ordinador encesa. Per tant, és recomanable posar un objecte, ja sigui enganxines, adhesius, gomets etc. a la càmera de l'ordinador perquè no puguin visualitzar res, o simplement posar-la mirant cap a una altra direcció, o simplement baixar la tapa.

Finalment, ens va donar un seguit de consells a l'hora de cercar per internet i com tenir seguretat i consciència amb les xarxes i d'altres aplicacions.

Va ser una xerrada molt interessant i per a la majoria força necessària per a ser més conscients de la realitat de les xarxes i l'ús d'internet.

EL DIA DE LES MATEMÀTIQUES

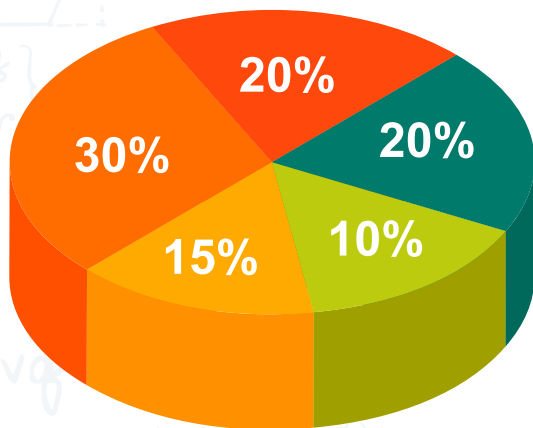
El dia de les matemàtiques es va celebrar divendres 11 de maig a partir de les 11:20. Durant mig matí l'ESO va fer un qüestionari amb preguntes subjectives per tractar de crear com seria l'alumnat de l'ESO de l'escola.

Diferents grups de classes de 1r a 3r d'ESO vam fer preguntes per a poder idear l'alumne tipus de l'escola Mireia. Cada grup tenia un seguit de preguntes objectives: noi o noia, color del cabell, alçada, nombre de peu, etc. Dins de cada curs, hi havia un grup encarregat de dissenyar l'alumne tipus; són els nostres artistes.

Cadascun de nosaltres teníem un carnet amb el nostre nom, i al darrera vam apuntar el nombre de preguntes que havíem de respondre als nostres companys perquè així era més fàcil portar un control. Cada vegada que responíem una pregunta, el grup ens assenyalava el nombre amb una creu.

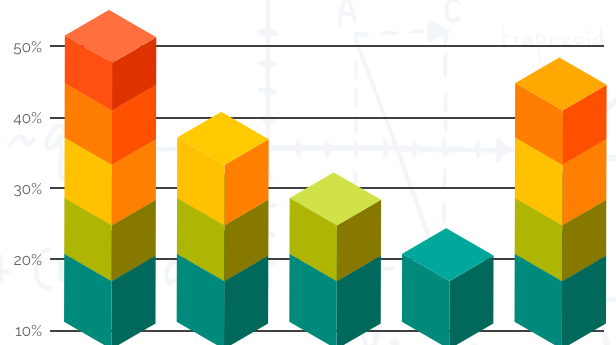
20

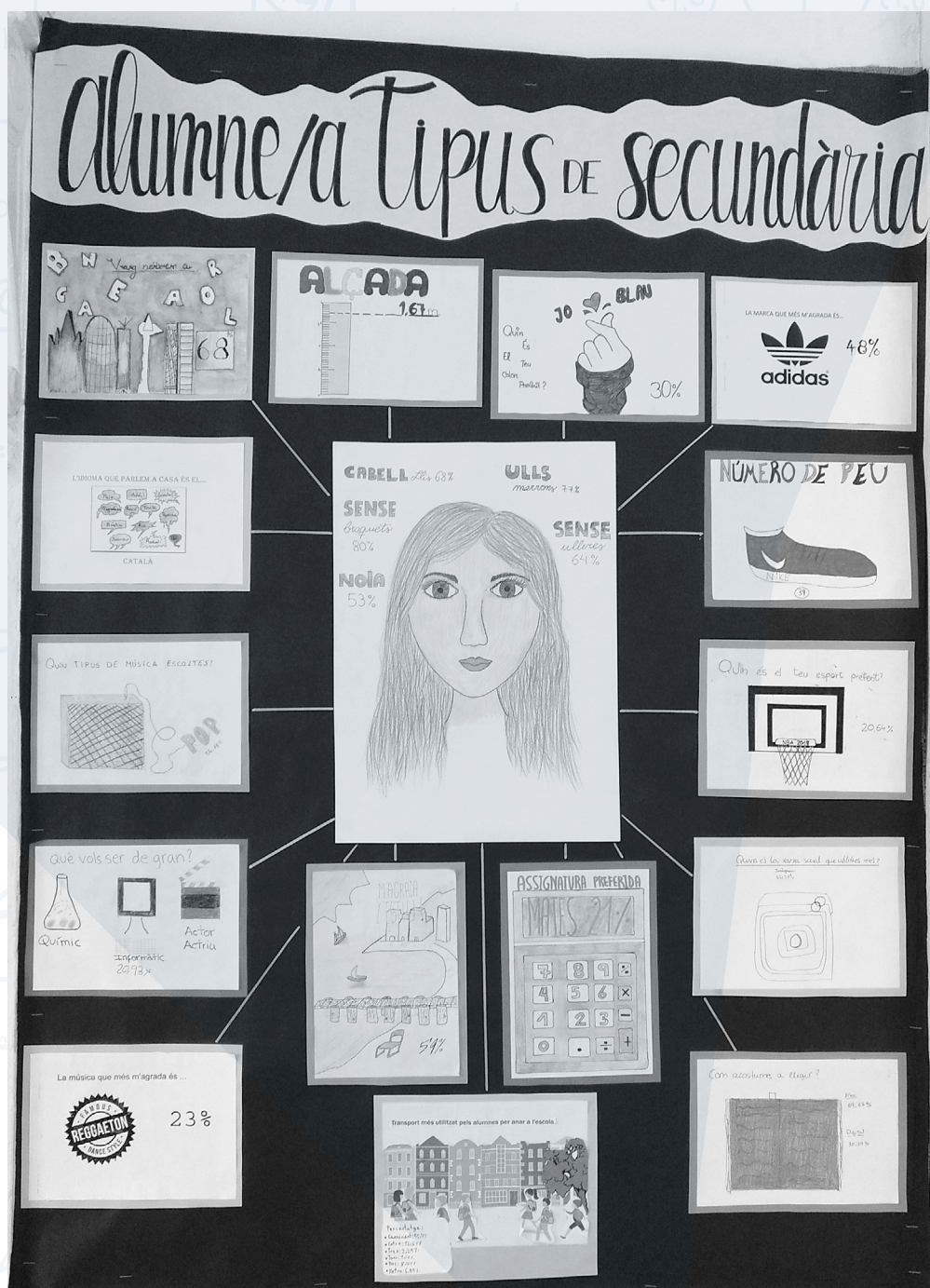
Quan tots ja havíem passat per totes les classes, vam fer el recompte de respostes i així ja fer els percentatges de cada resposta.

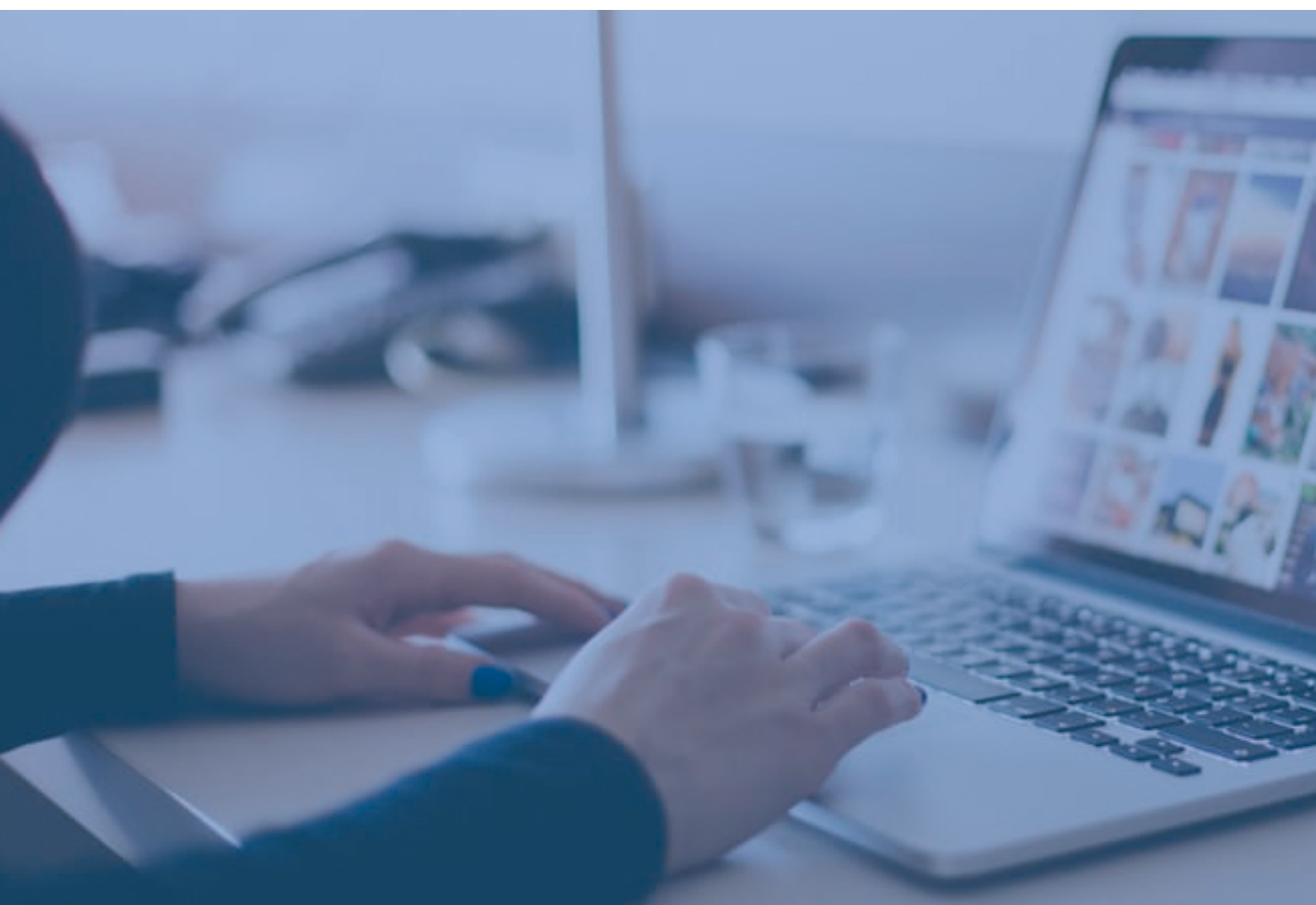
El projecte va durar des de després del pati fins al migdia, tot i que cal dir que hi havíem dedicat l'hora de Tutoria d'aquella setmana per a tenir-ho tot ja organitzat i poder fer la recollida de dades amb relativa rapidesa.

Els grups vam fer les il·lustracions corresponent a les preguntes que teníem, i també hi vam afegir els percentatges perquè quedés més clar.

El producte final d'aquest projecte va ser un dibuix central amb l'alumne tipus envoltat de totes les seves característiques i el vam exposar a l'entrada de l'escola.

COLLABORATIONS

UNA ASSIGNATURA PENDENT

CARME GONZÁLEZ

PROFESSORA DE L'ESO

Quan escoltem la paraula diversió, de seguida ens vénen al cap d'altres mots com jocs, cinema, ball, parc d'atraccions... i en tots els casos generen sensacions agradables. Recordo, però, un dia al parc d'atraccions de Port Aventura, una sensació que no va ser precisament de diversió.

Ja fa molts anys que hi vaig anar per primera vegada, i he repetit l'experiència moltes vegades més; amb la família, els amics, companys d'escola i alumnes. I sempre m'ho he passat molt bé. Una d'aquestes vegades, fa temps, em vaig proposar superar la meva assignatura pendent: El Dragon Khan.

24

Després d'un bon esmorzar, comencem el recorregut del parc per la zona de la Polinèssia on, amb el Tutuki splash, prenc el primer contacte amb les sensacions emocionants. Segons el meu company, res a veure amb el Dragon Khan. A mesura que avança el matí anem visitant totes les zones fins arribar a la Xina. Tinc l'estómac ple de papallones o d'alguna cosa similar. Estic decidida a pujar a l'atracció més famosa. No pot ser que passi per davant com les altres vegades i m'allunyi a poc a poc sense haver-hi pujat. Una vegada a la cua, començo a escoltar les converses de la gent que tinc al davant i dels que tinc al darrere. Algú diu que la panoràmica que es veu des de dalt de l'atracció és increïble. Ja tinc ganes de pujar i veure les vistes. Hem fet quinze minuts de cua i per fi pugem a la primera vagoneta. Passa un noi encarregat de controlar que tot estigui correcte i ens recorda que hem de deixar a fora les bosses, les motxilles i que ens hem de treure les ulleres aquells que en portem. Només em falta això a mi; ara sí que no veuré res de res.

La maquinària es posa en funcionament. Comencem a pujar per una rampa molt inclinada que no s'acaba mai. Les papallones han desaparegut, però l'estómac està començant a pujar gola amunt a una velocitat increïble...

“ESTIC DECIDIDA A PUJAR
A L'ATRACCIÓ MÉS FAMOSA.
NO POT SER QUE PASSI PER
DAVANT COM LES ALTRES
VEGADES I M'ALLUNYI A POC
A POC SENSE
HAVER-HI PUJAT.”

25

No vaig ser capaç d'obrir els ulls en tot el viatge, tot i que també és cert que sense ulleres no hauria vist res. No vaig ni poder fer un xiscle dels meus per a alliberar l'adrenalina i vés a saber què més que se m'enfilava per tot el cos. Després d'aquest desastrós viatge, vaig baixar de la vagoneta com vaig poder. Em tremolaven les cames, tenia la cara pàl·lida, els ulls em feien pampallugues i estava ben marejada. No cal pas dir que no vaig tenir esma de pujar en cap altra atracció.

He tornat a anar al parc d'atraccions moltes vegades, però mai no he estat capaç de repetir l'experiència. És la meva assignatura pendent. No sé... potser aquest any m'animo i ho torno a provar. Potser tindrè més sort... o no.

ANNA PADRÓS

EX-ALUMNA I MESTRA D'INFANTIL

LES VOLTES DONEN MOLTA VIDA

Tot i que aquest és el meu primer article com a mestra de l'Escola Mireia, no és el meu primer escrit per a la revista. Per aquest motiu he de confessar que redactar-lo em provoca una barreja d'il·lusió i de malenconia, acompanyada de molts bons records de quan era redactora voluntària els últims anys d'ESO. Em fa gràcia recordar aquella època perquè no tenia ni la més mínima idea de què em passaria posteriorment. Però al cap i a la fi, aquesta és la gràcia de la vida, mai no saps com acabaran les coses.

26

Encara recordo com a 4t d'ESO m'acomiadava entre llàgrimes de totes les persones que havia conegut durant els 13 anys que portava a l'escola i prometia a l'equip de mestres que vindria a visitar-los. Vaig anar a fer batxillerat a un institut, però de tant en tant passava amb alguna amiga a saludar; la veritat és que ens feia molta il·lusió saber com seguia la nostra escola. Després del batxillerat va ser l'hora de triar quina seria la meva professió; volia ser mestra. Suposo que un dels motius que em va ajudar a prendre la decisió va ser els bons referents que havia tingut i m'havien marcat.

Em vaig graduar com a mestra d'Educació Infantil mentre feia de cangur i donava classes particulars a nens i nenes de l'escola. I després, quan estudiava Educació Primària, estava de monitora de menjador i de piscina. Ara que ja he acabat, tinc la gran sort de poder dir que sóc mestra a l'escola que m'ha vist evolucionar, tant personalment com professionalment.

La vida dona moltes voltes i jo he tornat al lloc on vaig créixer. Tot i que l'escola ha canviat des que vaig començar fins a l'actualitat, s'ha de reconèixer que l'essència s'ha conservat: continua essent una escola familiar i plural plena de bons valors. I no la canviaria per res.

“CONTINUA ESSENT UNA ESCOLA FAMILIAR I PLURAL PLENA DE BONS VALORS. I NO LA CANVIARIA PER RES”.

ÀLEX COLLADO

PROFESSOR A L'ESO

L'ESSENCIAL

Els canvis que han sacsejat la societat els darrers 20 anys, principalment degut a la irrupció de tecnologies que han transformat l'accés i l'ús de la informació, obliguen a adequar l'oferta educativa a la vida dels futurs ciutadans.

En la societat del coneixement (ara, cenyiu-vos el cinturó!) es parla de: Imatge: complexitat, ambigüitat, competències, ABP, classe invertida, creativitat, emprenedoria, intel·ligència artificial, programació, STEAM, innovació, autonomia, digitalització, lifelong learning, indústria del IQ, volatilitat, incertesa.

EN AQUEST COMPLEX MÓN, SOVINT PASSA QUE ELS ARBRES NO DEIXEN ENTREVEURE EL BOSC. NO OBSTANT, SI TALÉSSIM ALLÒ SOBRES, QUINS SERIEN ELS OBJECTIUS PRINCIPALS DE L'EDUCACIÓ?

Fa uns mesos, vaig tenir l'oportunitat d'assistir a la conferència d'en Francesc Torralba "No oblidar l'essencial. L'educació entre la tradició i la innovació", en la qual defensava la necessitat d'una escola diferent en què visquin, precisament, tradició i innovació.

EN EDUCACIÓ

I en aquest difícil equilibri cal no oblidar l'essencial.

Francesc Torralba¹ creu que els objectius irrenunciables de l'educació són:

27

-Ensenyar a pensar i saber qüestionar, per tal de no repetir allò que els altres fan, evitant així la credulitat i el gregarisme. En definitiva, pensar per a saber respondre la pregunta em convé?

- L'alfabetització emocional, per tal d'expressar correctament què desitjo, què sento i com gestiono les emocions.

Evidentment, aquesta no és una tasca fàcil. Però, si més no, sabem cap on hem d'apuntar.

¹ Francesc Torralba (Barcelona, 1967). Professor, conferenciant i escriptor. Doctor en Filosofia

per la Universitat de Barcelona i Doctor en Teologia per la Facultat de Teologia de Catalunya

28

Tinc la gran sort de comptar entre els meus amics un astronauta que treballa per l'ESA, l'Agència Espacial Europea. El 2009 va quedar entre els 10 millors candidats entre 8.500 persones de tot el món. Des de llavors, viu a Colònia i s'entrena per viatjar properament a l'Estació Espacial Internacional.

Aquí trobareu un extracte de la llarga conversa que van tenir a casa seva.

EN QUÈ CONSISTEIX SER ASTRONAUTA?

Has d'aprendre com funciona un coet, com funciona l'estació espacial, com funciona l'ESA, quins experiments es fan allà dalt i saber per què es fan. S'ha de saber biologia, medicina, química... Jo seré l'executor dels diferents experiments que els científics porten a terme i que no poden fer ells perquè no són astronautes.

TOT I SER ENGINYER I ASTRONAUTA, COM POTS ENTENDRE UN

CONXI DE MIGUEL

PROFESSORA DE L'ESO

ENTREVISTA A...

DR. MATTHIAS MAURER ASTRONAUTA

DADES PERSONALS:

Va néixer el 18 de març de 1970
a Saarbrücken, Alemanya.

FORMACIÓ:

Enginyer de materials.
Ha estudiat a Alemanya, França, Anglaterra
i Catalunya, Argentina i Corea.

IDIOMES:

Alemany, anglès, francès, castellà,
italià, rus i xinès

EXPERIMENT MÈDIC PER EXEMPLE?

Doncs a base de formació. Primer amb classes teòriques sobre el funcionament del cos, possibles problemes, primers auxilis... Després vaig estar un temps a l'hospital posant en pràctica el que havia après: com treure una dent, com donar punts de sutura, com fer ecografies...

Si a l'espai passa alguna cosa les decisions les hem de prendre nosaltres amb l'ajuda dels científics que estan a baix i que ens segueixen per videoconferència.

QUINS ALTRES TIPUS D'EXPERIMENTS FEU?

Biologia, física de fluids; és a dir com es comporten els líquids en un entorn sense gravetat on la densitat no té efecte, i la tensió de la superfície és diferent. Aquest tipus d'experiments són importants per millorar la manera de barrejar ingredients en els aliments, o com aconseguir una pintura amb la textura adequada. Aquests experiments estudiats, mesurats i compresos a l'espai sense densitat i gravetat, són molt importants per tal d'ajustar la tensió superficial aquí.

També fem molts experiments sobre combustió. A la terra les flames de les espelmes tenen forma de fletxa per la influència de l'oxigen. *A l'espai les flames són redones, per l'efecte de la falta de la gravetat.* La flama només consumeix l'oxigen que hi ha al voltant. Què passaria si hi hagués un incendi a l'estació espacial? Només hem d'esperar i s'apaga sol.

“SI A L'ESPAI PASSA ALGUNA COSA
LES DECISIONS LES HEM DE PRENDRE
NOSALTRES AMB L'AJUDA DELS CIENTÍFICS
QUE ESTAN A BAIX I QUE
ENS SEGUEIXEN PER
VIDEOCONFERÈNCIA”

LLAVERS COM RESPIREU VOSALTRES?

Hi ha ventiladors constants. En cas d'incendi s'han d'apagar.

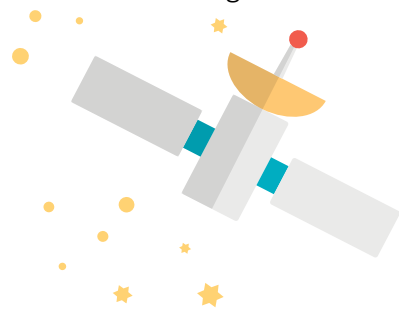
QUANTS EXPERIMENTS FEU CADA UN DELS SIS QUE HI SÓU?

Uns 150. És al que et dediques tot el dia. .

D'ON TRAEU L'AIGUA PER BEURE AMB EL QUE PESA?

Cada quilò de pes que es puja a l'estació val entre 20.000 i 60.000 euros. Per tant tot s'ha de reciclar i destil·lar. El que bec avui i ho expulso, es tracta, es depura, es destil·la i m'ho torno a beure. El 85% de l'aigua és reciclada.

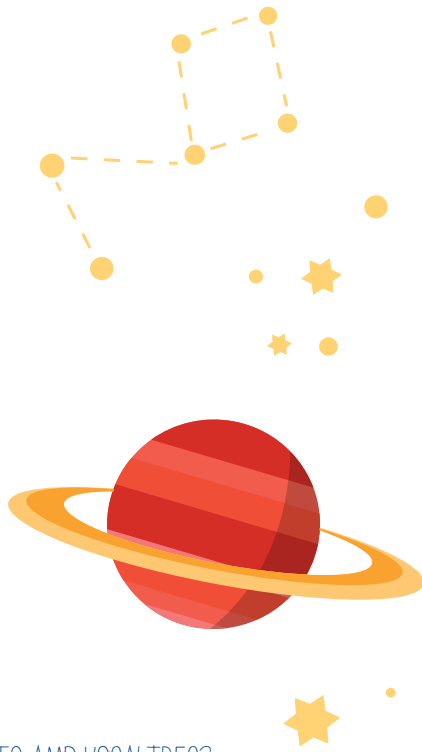

QUÈ PASSA AMB ELS RESIDUS MÉS SÒLIDS (RIEM)?

Això sempre m'ho pregunten a l'escoles. Per fer caca, com que no hi ha gravetat, hem de fer-ho en una espècie d'aspiradors. S'acumulen en uns contenidors, que un cop plens s'envien a la terra i desapareixen en contacte amb l'atmosfera.

I EL MENJAR? PODEU CUINAR?

Tot el menjar el portem des de la Terra. Hi ha assajos per plantar enciam i algues, però encara no funciona. El menjar és normal però amb una textura consistent perquè les coses no surtin volant. Hi ha llaunes i menjar en bosses per afegir una mica d'aigua.

FAN EXPERIMENTS AMB VOSALTRES?

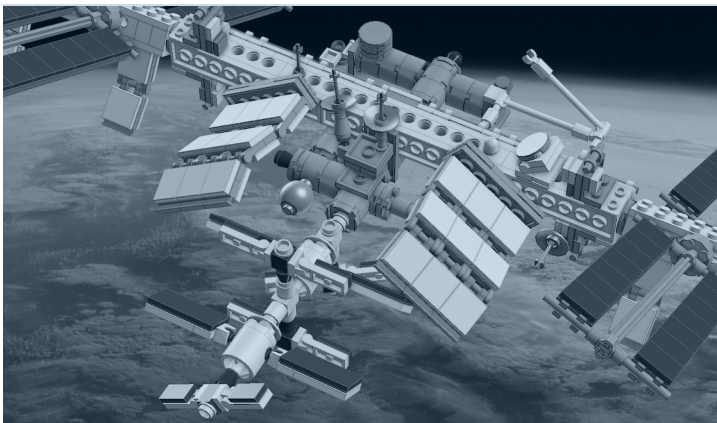
Sí. De fet som part dels experiments. Sabem com influeix la sal en l'augment de l'osteoporosi, com ens augmenta la pressió cerebral a l'espai. Això té una influència en el nervi òptic que pot deixar seqüeles.

PATIU ALGUN CANVI FÍSIC DESPRÉS DEL TEMPS QUE PASSEU A L'ESPAI?

Sí. Normalment guanyem una mica de pes, perquè els metges ho volen així i també creixem entre 2 o 3 centímetres per la falta de gravetat. Pot semblar magnífic però no ho és tant. Un col·lega va tenir un increment de 7 centímetres, que produeix uns dolors terribles.

ON ÉS L'ESTACIÓ ESPACIAL INTERNACIONAL?

A 400 quilòmetres i vola a 28.000 quilòmetres per hora. Si la velocitat baixa una mica cauria al buit.

DES DE QUAN FUNCIONA L'ESTACIÓ?

Des de 1998 i des del 2000 sempre hi viu gent.

PARLA'M UNA MICA DE L'ORGANITZACIÓ.

Hi ha com cinc "partners": NASA, Canadian Space Agency, Japanese Space Agency, i l'European Space Agency, (ESA). Això forma un consorci, amb els americans com líders. Després hi ha els russos.

QUANTS ASTRONAUTES HI HA A L'ESTACIÓ?

Sempre n'hi ha sis. Com que a la càpsula espacial Soiuz només hi ha tres llocs, se n'envia una cada tres mesos amb tres astronautes que són entrenats pels que ja porten tres mesos. Mai hi ha sis astronautes sense experiència. Ara hi haurà noves càpsules aquest any o el que ve i podran volar quatre. O sigui n'hi haurà set: una Soiuz russa amb tres places i una càpsula americana amb quatre places.

I ELS XINESOS?

En principi volien entrar al consorci, però els americans no han volgut que els xinesos participessin a la nostra estació, els van bloquejar, i és per això que els xinesos estan construint la seva pròpia estació que començarà a funcionar el 2022. Serà més petita que l'Europea que pesa més de 400 tones, i només pesarà al voltant de 60 tones.

"TENIM MOLTES ESPERANCES AMB PROPERES INCURSIONS A LA LLUNA"

QUINA LLÀSTIMA QUE NO S'HAGI POGUT ORGANITZAR UNA ESTACIÓ MUNDIAL, NO?

Sí, és veritat, però tenim moltes esperances amb properes incursions a la Lluna. Quan els americans hi van arribar l'única idea que els movia era la cursa i arribar abans que els russos, sense tenir massa clar què es podia fer

allà. Ara serà diferent. Quan van guanyar es van trobar amb la guerra de Vietnam i van decidir que era més important destinar diners a la guerra que a la investigació lunar i a la ciència.

PER QUÈ VOLEU TORNAR A LA LLUNA?

A la lluna podem fer tres coses bàsiques:

Com que la lluna es va formar més o menys al mateix temps que la terra, si entens la formació de la lluna els geòlegs podran entendre millor com es va crear el nostre sistema solar. Si entenem això, podrem saber on del nostre univers hi podria haver un sistema com el nostre: amb vida, plantes, animals o inclús altres éssers vius. Ens pot ajudar a respondre les grans preguntes filosòfiques de la nostra existència: d'on venim i què ens depara el futur?

A la lluna també podríem col·locar aparells de mesurament que a la terra no funcionen igual a causa de l'atmosfera. Aquestes dades es podrien ajudar a entendre l'època molt propera al Big Bang. Així sabríem com s'ha format l'univers.

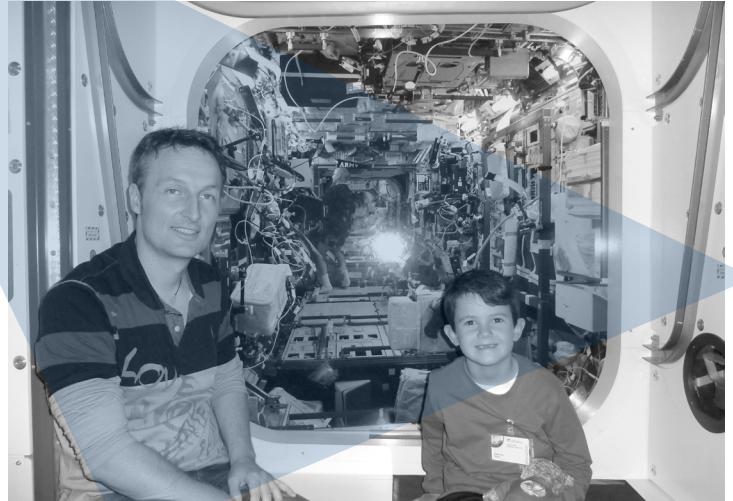
NOSALTRES VOLEM
SABER SI HI HA VIDA
FORA DE LA TERRA.

Nosaltres volem saber si hi ha vida fora de la terra. Sabem que a la lluna no n'hi ha hagut, però Mart és un planeta que podria haver tingut algun tipus de vida. Els científics creuen que hi havia aigua en el passat. Si vols viatjar a Mart, no ho pots fer de cop. Seria un viatge molt car i llarg per poder estar molt poc temps. Per tant necessites tecnologia del futur per crear una base o tenir màquines que puguin estar-s'hi molt de temps per investigar bé. I aquí és on entra la lluna. Seria com un lloc on

carregar i descarregar i seria una espècie de "benzinera". Per viatjar lluny seria molt bona idea poder volar amb un coet petit, omplir-lo a la lluna i continuar el viatge.

Les sondes que s'han enviat a Mart no acaben d'aportar dades significatives. En el futur s'enviaran màquines i persones que treballin junts.

CREUS QUE HI POT HAVER VIDA EXTRATERRESTRE?

Les probabilitats són enormes i conèixer com és la lluna ens pot ajudar moltíssim. Sí que és veritat que tenim telescopis molt potents amb els quals podem veure altres planetes fora del nostre sistema solar. Imagineu que un sistema solar pot tenir entre 1 i 10 planetes. A la nostra galàxia hi ha més de 100.000 milions d'estrelles i a l'univers hi ha més de 100.000 milions de galàxies. És a dir, arribem a una potència de 10^{24} , això és una probabilitat més alta que encertar 6 a la loteria. Joestic seguríssim que hi ha vida fora de la terra. El problema que hi ha és que les distàncies són tan grans que si enviem una nau o un robot quan torni no sabrem què hi haurà a la terra.

ÉS POSSIBLE L'EXISTÈNCIA DE VIDA SENSE AIGUA?

Crec que sí, el que passa és que estem molt limitats per les nostres creences i ens costa canviar. Fa no molts anys es pensava que a les profunditats marines no podia haver vida que suportés tanta pressió i ara, amb la nova tecnologia, s'ha descobert que estàvem equivocats. La

molt intel·ligent i s'adapta.

També pensem que la vida està relacionada amb la química orgànica i el carbó. Ara hi ha molts científics que creuen que el mateix podria donar-se amb el silici. Per què no? No ens hauríem de limitar a les coses que entenem sinó mantenir una mirada oberta per descobrir noves teories.

32

QUÈ ET SEMBLA ELS VIATGES TURÍSTICS A L'ESPAI?

Si pots enviar turistes vol dir que el preu és més econòmic i per tant també es poden enviar més científics a investigar l'univers. Jo crec que és necessari que més gent pugui anar a l'espai i que també facin d'ambaixadors.

NO M'AGRADA LA IDEA QUE QUALSEVOL PUGUI ANAR A L'ESPAI.

I tant que és bona idea. Tots els mandataris mundials que són un tant problemàtics haurien de poder viatjar a l'espai. Per exemple, d'aquí a la Xina són 20 minuts volant a l'Estació. Quan veus la terra des de d'alt i veus la bola blava tan bonica que és on vivim, tots tindríem moltes més ganes de preservar i conservar la terra. La bellesa de la visió del nostre planeta ens ajuda a entendre que no podem

no podem consumir i llençar-ho tot i matar-nos entre nosaltres per qualsevol tonteria. Et dona una visió d'on vivim com una unitat, sense fronteres, que ajudaria molt a molts. De fet, hi ha un llibre que us recomano que es diu "The overview effect". Explica que quan tornes de veure la terra així té un efecte en la teva personalitat. Es veu el mar i les muntanyes però res entre França i Alemanya o entre Rússia i la Xina.

"QUAN VEUS LA TERRA DES DE D'ALT I VEUS LA BOLA BLAVA TAN BONICA QUE ÉS ON VIVIM, TOTS TINDRÍEM MOLTES MÉS GANES DE PRESERVAR I CONSERVAR LA TERRA".

BÉ, LA MURALLA XINESA SÍ QUE ES VEU, NO?

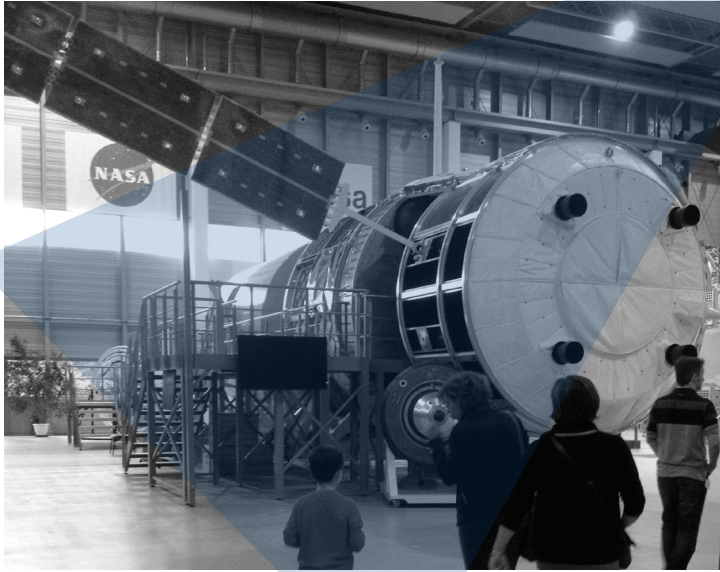
No. No es veu. Es veuen les llums de les ciutats.

COM VA SER EL TEU PROCÉS DE SELECCIÓ?

El 2009 es van presentar 8.500 candidats de tota Europa que vam estar tot un any de selecció. Primer un qüestionari sobre l'estat de salut, formació, certificat d'aptitud per poder ser pilot. T'ha d'agradar molt bussejar. Has de tenir ganes d'aprendre, perquè el fet de ser astronauta pressuposa molts anys més de formació. També has de ser flexible, perquè has de viatjar molt. Hauràs d'estudiar als Estats Units, a Rússia, a la Xina, al Japó a Canadà. També has de viure a prop de Colònia, perquè és on hi ha la base.

DESPRÉS DE LA PRIMERA SELECCIÓ...

Vam passar un dia a Hamburg fent el mateix que fan els pilots de la Lufthansa. Fent Computer-based tests. Mates, física, mecànica, anglès, molts tests psicològics que has de fer sota pressió, tests de memorització amb sèries de números... També hi ha tests amb simuladors com de joc, amb proves per aguantar un estrès màxim. Va ser duríssim.

De 8500 ja només quedàvem 900, després de 3 mesos. Més tard, vam fer com treballs en grup, projectes a l'ESA de Colònia, mentre els psicòlegs ens observaven i ens anaven fent entrevistes.

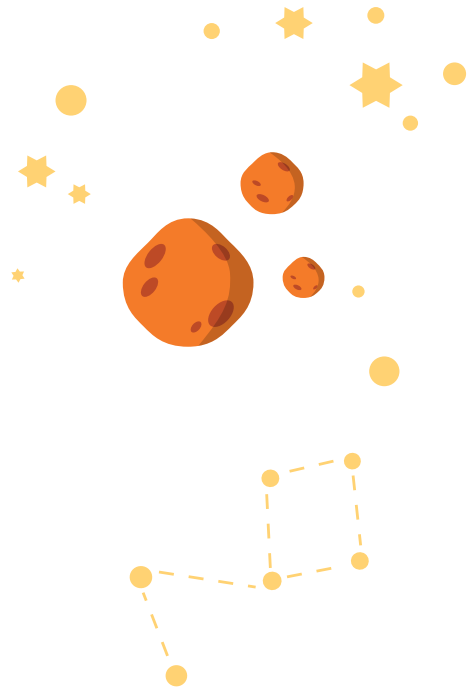
Entre 60 vam passar un test mèdic a França i ja només quedàvem 20, per passar unes entrevistes personals a Holanda. Hi havia unes 10 persones que t'entrevistaven al mateix temps, i algunes van ser realment dures. Ja només quedàvem 10 i al final vam passar només 6.

ETS SENTIS MOLT ORGULLÓS DE SER ASTRONAUTA?

Sí, però tampoc és per tant. Hi ha molta gent ben formada que ho podria ser. Des de dintre no es veu amb tanta importància. No cal ser Superman. Només s'ha de tenir formació i ganes d'aprendre.

Quan vam començar a fer cotxes hi va haver molts il·luminats que deien que era tan difícil de dominar una

màquina així que molt poques persones serien capaces de conduir-les i mira ara. Amb les naus, segurament passarà igual. És qüestió d'aprendre.

33

PER ACABAR, QUÈ LI DIRIES A UNA NOIA O UN NOI QUE VULGUI SER ASTRONAUTA?

El primer, que estudiï molt. S'ha de formar a consciència. A Europa se seleccionen pilots, científics, enginyers o metges. Després has poder treballar en un equip internacional, per tant els idiomes són molt importants, tant com les habilitats socials. També s'ha de ser persistent i tenir sort.

NARRATIVA

35

NARRATIVA

JOCs FLORALS

TEXTOS PREMIATS ALS JOCs FLORALS
DE L'ESCOLA L'ANY 2018

ELS AMICS

Els amics juguen,

els amics s'ajuden.

Els amics s'estimen,

els amics es perdonen.

Els amics sempre estan junts;

un amic és un tresor.

37

1R PREMI POESIA

CATEGORIA A

ENEKO ITURBE

LA NENA BALLARINA

Hi havia una vegada una nena que somiava en ser una ballarina, una ballarina preciosa amb una corona daurada. Llavors, es va dir a ella mateixa que no podia quedar-se quieta, que entrenaria i entrenaria fins aconseguir ser una bona ballarina.

Va arribar el dia que ja estava preparada per a fer un espectacle de ballet. Va ballar com si fos una flor, aquell dia va brillar més que l'estrella polar i es va convertir en una nena ballarina de veritat.

La ballarina ha ballat i aquest conte s'ha acabat.

38

1R PREMI PROSA
CATEGORIA A
AINA MARULL

IMAGINA'T AMB L'ESTEL

1R PREMI JOCS FLORALS EIXAMPLE

Fent volar ràpid l'estel

corre alegre la Victòria.

Fa dibuixos dalt del cel
imaginant-se una història.

Amb l'estel dibuixa un drac
que viu en un castell de núvols.

El seu amo és un vell mag
a qui tothom li diu Rúfols.

El drac escup una flamarada
que tenyeix el cel rogent.

És l'avís de la vesprada
perquè torni a casa la gent.

El temps per a jugar s'ha acabat,
ara podrà seguir en un somni
la història que ha imaginat;
així li durarà mentre dormi

1R PREMI PROSA
CATEGORIA B
ONA ESCALER

KILAUEA, UN VOLCÀ AMB SENTIMENTS

Ahir vaig veure una notícia per la televisió que deia que l'altre dia a Hawaii va haver-hi una erupció d'un volcà que es diu Kilauea. I jo em pregunto: per què els volcans escupen lava? Pot ser que estiguin enfadats amb nosaltres perquè embrutem i contaminem el planeta? Fins ara havia pensat que allò que em deien els meus pares de llençar els vidres, els plàs-

tics i els papers per separat, és a dir allò de reciclar, és tot una mentida. Però començo a pensar que no ho és tant.

Vaig anar a la biblioteca i vaig agafar molts llibres que parlaven dels volcans. En vaig llegir un parell, i com que cap parlava dels seus sentiments vaig pensar que seria bo que existís un llibre que en parlés. Així és com vaig començar a escriure'n un:

40

"Aquesta història és per a persones com jo, que sempre tenim curiositat, i que sempre volem un perquè per a tot... Els humans i els animals tenim sentiments i emocions, i nosaltres creiem que les roques, els arbres, les pedretes... no en tenen, però ningú ha dit que no en puguin tenir. Per això jo crec que els volcans senten ràbia i tristesa al mateix temps, i com que no es poden expressar d'una altra manera ho fan escopint lava pel cràter o també pot ser que sigui la seva manera de comunicar-se..."

Quan ja portava una estona escrivint en va venir son i me'n vaig anar a dormir. En despertar-me ja no estava a la biblioteca, sinó a Hawaii, i just al meu davant hi havia aquell enorme volcà, el Kilauea. Em vaig quedar garratibada en veure aquella meravella.

Llavors vaig sentir una veu molt greu que deia el meu nom. Tot seguit vaig notar uns copets a l'espatlla, em vaig girar de seguida però no vaig veure ningú. I una altra vegada em van tocar l'esquena, aquella vegada no em vaig girar i vaig començar a córrer. Vaig tornar a sentir aquella mateixa veu que em deia: "No correis, espera'm sóc en Kilauea."

Vaig frenar de cop i se'm van omplir els ulls de llàgrimes. El meu somni s'havia fet realitat, poder parlar amb el Kilauea. Vaig aprofitar l'ocasió per fer-li una pregunta: "Kilauea, per què escups lava?" Kilauea em va respondre que per a poder entendre-ho hauria de fer un viatge a les seves profunditats. Així que vaig decidir que emprendria una aventura al seu interior. Però això ja és una altra història...

1R PREMI PROSA

CATEGORIA B

NORA MAS

EM DIC AHMAD

2N PREMI JOCS FLORALS EIXAMPLE

Tinc onze anys i la meva passió és llegir. Des de ben petit m'ha agradat anar a l'única llibreria del meu poble a llegir contes, còmics i tot tipus de llibres. Cada dia hi anava.

Un dia, tornant de l'escola, vaig passar per la botiga de llibres i amb els meus estalvis vaig decidir comprar-me'n un. Tot just vaig arribar a casa vaig tombar-me al llit a llegir-lo, es podria dir que em vaig traslladar al lloc dels fets, em vaig posar dins la pell del personatge. Al cap d'una estona me'n vaig anar a dormir. No m'havia acabat el llibre, però el cansament em superava.

En despertar-me l'endemà, vaig saltar del llit fent tombarelles, molt il·lusionat ja que era festa de l'escola i els meus pares m'havien promès que aquell dissabte aniríem a passejar i també a la biblioteca; però el que jo no sabia és que, tristament, el meu país, Síria, havia entrat en guerra; vaig preguntar als meus pares i ells em van confirmar la notícia. Vaig ser conscient que no tan sols no podríem anar a la biblioteca, sinó que potser hauríem de fugir del lloc on vaig néixer i he viscut tota la vida.

Van passar dies, setmanes, mesos... bombardeig darrere bombardeig. El menjar era escàs, el terror regnava pels carrers del meu poble, però jo el que trobava a faltar no era ni el menjar, ni el poder sortir a jugar amb els meus amics a futbol, el que més enyorava eren els llibres.

Un dia els meus pares van decidir que havíem de marxar, no podíem resistir més. Ens vàrem endur les quatre coses que podíem portar a sobre i vam iniciar un camí incert que ens havia de dur a un país on hi hagués pau. Portàvem dies i dies sense rumb clar, ens feia molta por arribar a un lloc desconegut. Un dels meus germans es va posar molt malalt, la mare plorava dia darrere dia de forma desconsolada, el meu pare es començava a desesperar i jo tenia molta por.

Per fi vam tenir sort i el nostre llarg viatge va acabar, vam arribar a un país on coneguérem unes bones persones que es dedicaven a ajudar gent en la nostra situació. Ens van aconseguir un lloc per viure, ara sí, en pau.

Jo estava content, per fi s'havia acabat el calvari, per fi podria tornar a tenir un llibre entre les meves mans. En el camí de fugida havia anat perdent els pocs que em vaig endur de casa; l'últim en perdre va ser el que em vaig comprar i que encara no m'havia acabat de llegir.

Quan vaig conèixer una mica el nou barri on vivíem, vaig sortir a buscar alguna llibreria, de sobte vaig trobar un aparador on hi havia un munt de llibres però... no vaig aconseguir entendre res del que hi posava, cap títol, ja que estaven escrits en una llengua desconeguda per mi. Vaig saber, d'immediat, quina seria la meva primera feina a partir d'aleshores, aprendre aquell nou idioma que em permetria tornar a llegir.

41

1R PREMI PROSA

CATEGORIA C

POL VIADEL

NO M'IL·LUSIONIS MÉS

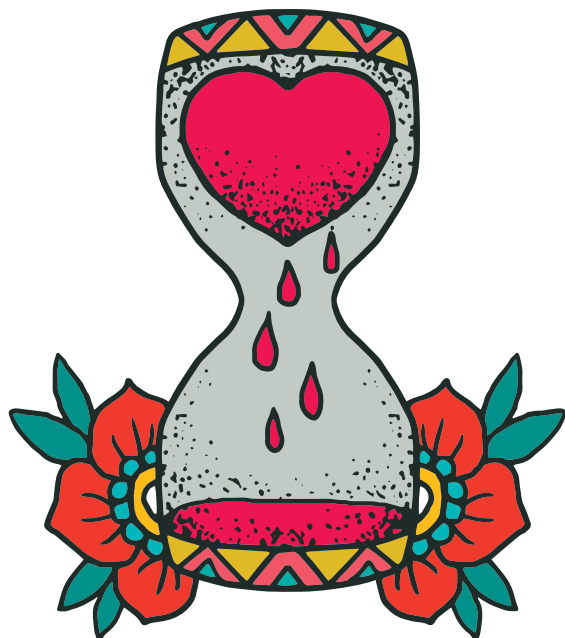
No m'il·lusionis més,
no em miris més;
que oblidar-te... difícil m'és.

No m'il·lusionis més,
no em parlis més;
que la teva veu... m'enamora més.

No m'il·lusionis més,
no m'abracis més;
que deixar-te... complicat m'és.

No m'il·lusionis més,
no em besis més;
que els teus llavis... voldré més.

No m'il·lusionis més,
no m'il·lusionis més;
finalment... ho has entès?

1R PREMI POESIA

CATEGORIA D

CINDY QU

SOLEDAT

Sento la remor del vent...

...Sóc al bell mig d'una clariana pensant, reflexionant, descansant. M'estiro al terra i deixo escolar els minuts. Ha passat una estona i sento un cruixit no massa lluny meu. Penso que potser ha estat un animal, ja que em trobo en un bosc totalment deshabitat. Instintivament, però, em giro i em sembla entreveure una silueta humana. Li trec importància i torno al descans. Sense adonar-me'n, em quedo profundament adormit. En despertar-me, el sol ja cau i l'horitzó es torna roig. M'aixeco i surto de la clariana en direcció a la meva cabana.

Entro a dins. En aquell moment s'aprecia la baixa dimensió de la caseta, però malgrat ser petita, no li falta res imprescindible. Té un forn elèctric per a cuinar, una petita xemeneia a escalfar, una habitació i un lavabo amb dutxa.

Ha estat un dia llarg i, sense sopar, me'n vaig directe al llit. M'adormo de seguida i tinc un somni intrigant. Somio amb els meus pares; els crido, però no em senten i s'allunyen. Em desespero, els intento atrapar, però m'ignoren. Cada cop són més i més lluny, i acaben desapareixent.

Em desperto de sobte i faig un bot damunt del llit, que grinyola. Encara és aviat i intento conciliar el son un altre cop. M'és impossible perquè la imatge dels meus pares no para de voltar dins del meu cap. Passen unes hores i arriba l'alba, senyal que comença un nou dia de soledat i, si Déu vol, de tranquil·litat.

M'aixeco, em dirigeixo a la cuina i em preparo l'esmorzar. Avui menjo torrades amb mantega i melmelada. Acabo l'àpat i surto de la cabana cap al nord-est del bosc.

Sóc llenyataire, i em guanyo la vida venent fusta a una indústria que fabrica paper. Em passo el matí talant arbres, i a la tarda m'estiro en qualsevol clariana i deixo passar les hores. Torno a la caseta, m'adormo i torno a tenir el mateix malson. Fa dies que es repeteix i començo a estar desesperat.

Aquest matí, mentre feia la meva feina, m'ha semblat sentir unes veus més aviat infantils. Camino unes passes i veig uns adolescents que juguen a pilota enmig del bosc.

-Què dimonis esteu fent, marrecs? —els crido.

-Estem jugant a futbol, senyor! —em respon un dels nois.

-Fugiu d'aquí. No us vull tornar a veure al bosc! —els amenaço.

Els nois se'n van corrents, però sento que criden unes últimes paraules:

-Que et fotin, vell amargat!

44

Em quedo parat. És així com em veu la gent? Una persona sola i sense ànima? És potser per això que somio amb els meus pares, o potser per això em va semblar veure algú l'altra tarda a la clariana. Allò que més desitjo és trobar algú amb qui estar, algú a qui estimar. Deixo al terra la destal i començo a caminar. Avanço sense rumb, buscant un canvi en la meva vida...

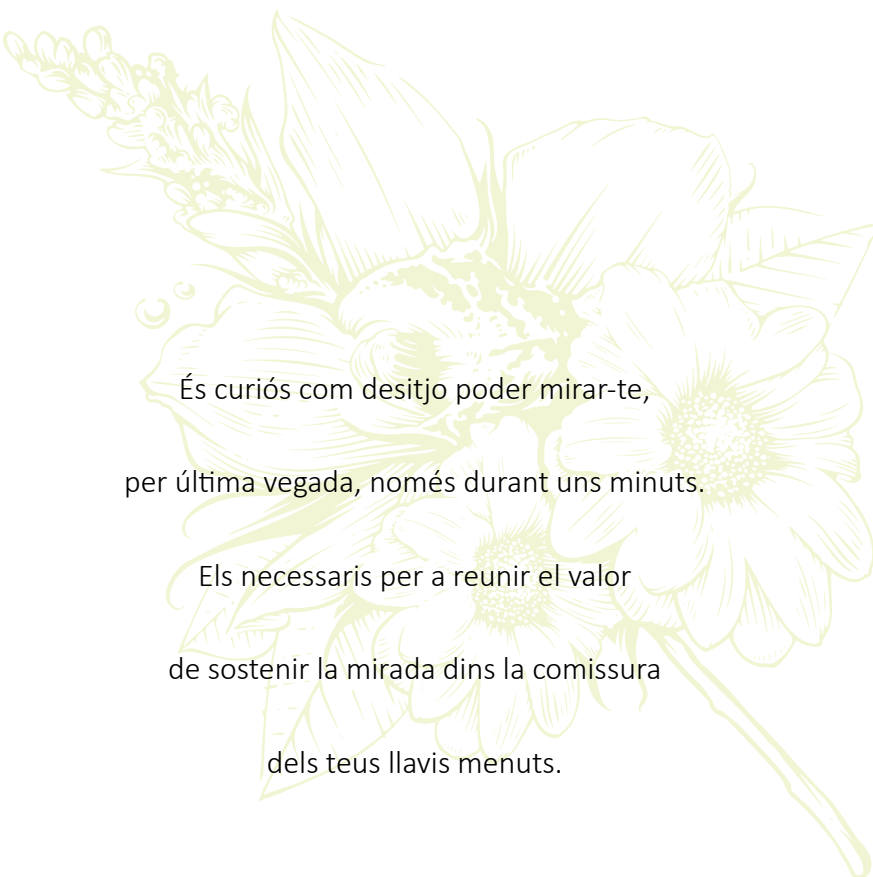
...Sento la remor del vent.

1R PREMI PROSA

CATEGORIA D

BRUNO VALBUENA

SINGULAR INSTANT

És curiós com desitjo poder mirar-te,
per última vegada, només durant uns minuts.

Els necessaris per a reunir el valor
de sostenir la mirada dins la comissura
dels teus llavis menuts.

Poder contemplar els teus ulls de color ambre,
capaços d'enterbolir els meus pensaments,
de recordar-me les fulles de l'octubre...
fent caure tots els meus fonaments.

Admirar la teva bellesa
que m'embogeix i alhora em calma.

Em treu totes les pors i esfuma les amargors.

Sent la llum que s'endinsa dins la balma
il·luminant amb delicadesa cada racó.

Desgraciadament, el temps s'evapora,
el meu cor, afeblit, s'omple de foscor.

No queda res; només dolor.

Lentament, la immensitat ho esborra tot.

1R PREMI POESIA

CATEGORIA E

LAURA GÁLVEZ

MONSTRES A L'ARMARI

Quan era petita, tenia por que sortissin monstres de l'armari de la meua habitació. Temia que, mentre estava adormida, la porta estampada amb flors roses s'obris en la foscor i que ni el meu exèrcit de peluixos ni la meua estimada manteta fossin capaços d'aturar la bèstia.

Moltes nits em despertava mig plorant i cridava la mama. Quan arribava, li assenyalava l'armari. Ella l'obria, removia els penjadors, em feia un petonet al front i em tapava. “No

passa res”-deia-“No hi ha res dins l'armari que et vulgui fer mal. Ara tanca els ulls, pensa em coses boniques i dorm.” M'estava una estona inquieta, mirant les flors roses, convençuda que hi havia uns ulls brillants i uns ullals afilats esperant-me a l'altra banda. Finalment, però, les paraules de la mama, carregades de tendresa, guiaven les pors i les ombres de tornada a l'interior de l'armari.

Les allunyaven, sí; però mai les feien desaparèixer completament.

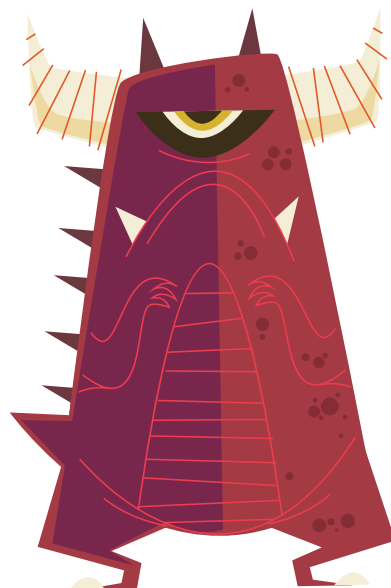
Nit rere nit s'acumulaven, creixien, es feien més fosques, més profundes. Més fortes. La taca d'obscuritat s'expandia per l'habitació com un vessament de quitrà al mar. Les flors de la porta de l'armari ara eren rostres deformats, cadavèrics, que m'observaven amb ulls buits des del centre del núvol de pànic. Serps negres i afamades reptaven per les parets, pel terra, pel sostre. Seguien l'olor del terror fins al meu llit.

Llavors cridava. No; no podia. Una pressió invisible m'ofegava. Al meu voltant, l'aire es tornava gèlid, dens, irrespirable. Em removia entre els llençols lluitant contra les serps. Al final, em despertava, coberta de suor freda, amb els ulls molt oberts i panteixant. Podia veure com les ombres lentament es retiraven amb un lleu gruny, fins a l'interior del moble, que recuperava l'estampat floral. Les estava vençant. Sola.

Una nit, però, la foscor no va retrocedir.

M'havien envoltat, altre cop, dotzenes de serps famolenques de malsons. Aquell cop em vaig despertar tan bon punt vaig percebre que l'aire es refredava, disposada a plantar cara, confiada, segura de poder derrotar-les completament. Però els rèptils de fum no van retrocedir. El remolí d'obscuritat ocupava tota l'habitació alimentat pel meu pànic, fruit de la impotència substituïda del coratge ara fet miques en el més profund del meu ésser.

L'armari va tremolar. Els rostres fantasmagòrics em dedicaven somriures de malícia. “Estàs somiant “ –em deia a mi mateixa.

Sentia unes passes llunyanes, a l'altra banda de l'armari. "No hi ha res perillós allà darrere".

Una altra sacsejada. "Això és...". Més passes, cada cop més properes. "... un somni." Sentia unes passes llunyanes, a l'altra banda de l'armari. "No hi ha res perillós allà darrere".

Una altra sacsejada. "Això és...". Més passes, cada cop més properes. "... un somni."

No. No ho era. La porta de l'armari es va obrir de cop i una silueta grossa i peluda se'm va abraonar.

Vaig tancar els ulls, convençuda que aquell monstre em devoraria. Tremolant, vaig allargar la mà per agafar el lleó de peluix; almenys moriria acompanyada. Els meus dits es van aferrar al llençol. No hi era! Fent el cor fort, vaig obrir els ulls per buscar-lo. I el vaig trobar, però no a l'altre costat del llit o al terra.

El lleó de peluix descansava entre els braços de la criatura! Em vaig fregar els ulls. No podia ser. Però, tanmateix, era cert. Un imponent ésser, gros com un ós i amb el pelatge turquesa estava abraçant el meu estimat lleó. Quan es va adonar que l'estava mirant, el va deixar caure, i va fer una passa enrere encongint-se.

Vaig sortir del llit per a recuperar el peluix. Tornava al lloc ja, però en alçar el cap em vaig trobar amb uns ulls grocs com els d'un cadell que m'observaven. Després d'un moment de dubte li vaig apropar el lleó de peluix. Es va acostar amb prudència i el va agafar.

"De què tens por?" –li vaig preguntar.

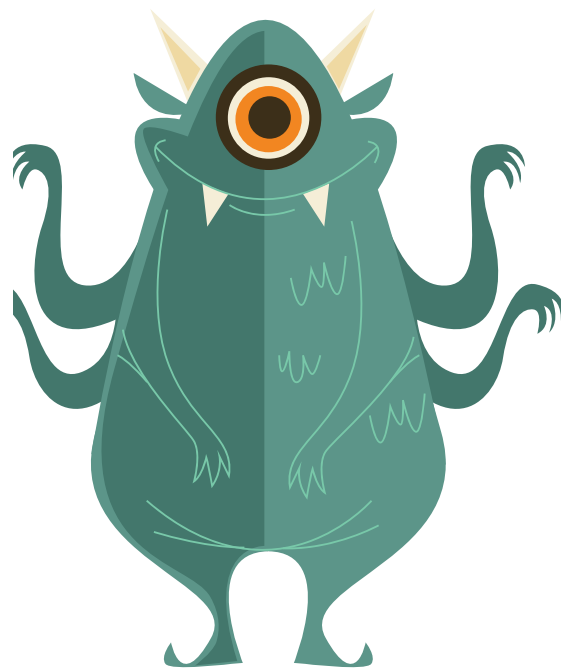
La criatura va assenyalar a sota del meu llit amb un dit rodanxó.

Me'l vaig mirar. Tot i la seva mida colossal, semblava poruc i espatadís. Em va fer pena.

"Te'l pots quedar" –vaig dir- "Veig que el necessites, i jo ja en tinc d'altres."

Em va abraçar amb força mentre m'agraïa el gest mil vegades. Jo somreia.

Ja no tinc por. Ara sé que no sortirà de l'armari cap monstre per a devorar-me perquè allà viu el meu amic. I evidentment, a sota del llit no hi ha monstres... oi que no?

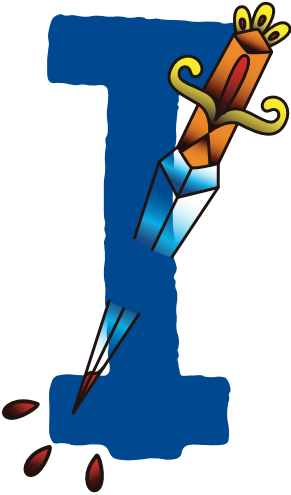

1R PREMI PROSA

CATEGORIA E

ERIC PUYUELO

LLETRA FERTIS*

*ADJ. [LC] AMANT DE CONREAR LES LLETRES.

Breu apunt sobre futbol femení

El futbol femení és l'esport d'equip més prominent entre les dones en molts països, essent una de les poques disciplines esportives amb lligues professionals en aquest àmbit. Disposa de 176 seleccions nacionals competint a nivell internacional.

El primer partit de futbol entre noies es va registrar el 1892 a la ciutat de Glasgow, Escòcia.

A la primera Guerra Mundial i la segona Guerra Mundial es va produir un salt qualitatiu i quantitatiu al futbol femení. L'absència dels homes desplaçats al front va ajudar a una major presència de la dona en la societat i també en els aspectes més lúdics.

Des de les illes britàniques, el futbol femení va anar estenent-se pel món, primer de la mà de l'emigració i després gràcies al futbol masculí, que va contribuir a popularitzar arreu del món aquest esport.

49

Partit amistós contra el Navarra de la Selecció Catalana Absoluta Femenina

El 12 de setembre del 2017 vaig arribar a l'Escola Mireia. En el moment d'entrar a la meua classe em vaig sentir una mica incòmode perquè tota aquella colla de nois i noies xerraven, reien, s'explicaven què havien fet durant l'estiu i comentaven les possibles novetats del curs. Jo, en canvi, els anava observant ben callat perquè no coneixia ningú i no sabia massa com començar a parlar.

**El meu primer dia
a l'Escola Mireia**

Recordo ara que la primera persona que se'm va apropar i em va demanar com em deia va ser l'Helena. Vam xerrar una estoneta i a poc a poc em vaig adonar que no era pas l'únic que no coneixia ningú. A l'hora del pati ja havia parlat amb uns quants d'aquells nous companys i la sensació d'incomoditat que havia tingut a primera hora ja era història.

50

Els primers dies van ser una mica estranys per tot; gent nova, lloc nou, professors nous, material, agenda, llibres, fulls, carpeta de separadors... Un munt de novetats que vaig haver d'anar gestionant amb tranquil·litat per a no fer-me un embolic.

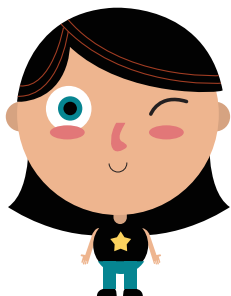
Actualment, estic molt content d'estar aquí i és gràcies a la decisió que van prendre els meus pares. És cert, però, que a vegades trobo a faltar els amics de l'antiga escola perquè vam estar junts molts anys i estava bé amb ells.

M'agrada estar en aquesta escola perquè m'he sentit molt ben acollit, ens coneixem tots fins i tot dels diferents cursos. També hi ha una novetat que m'encanta i és fer una matèria transversal en la qual anem barrejats alumnes de 1r, 2n i 3r d'ESO una hora setmanal. És una manera de fer classe totalment diferent i m'ha donat l'oportunitat no només de conèixer més gent sinó de treballar amb ells com a Equip de Redactors.

Els drets dels infants

Aquests són alguns dels articles de la Convenció dels Drets dels Infants, l'acord internacional que reconeix els drets i obligacions dels infants i que va ser aprovat el 20 de novembre de 1989.

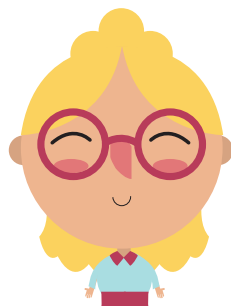
DRET A UNA VIDA DIGNA I A UN ENTORN SALUDABLE

- +Els infants tenen dret a la vida i a tenir un nom, una identitat i una nacionalitat.
- +Els infants tenen dret a ser alimentats, rebre assistència mèdica, viure en un entorn saludable i disposar de tot allò que els asseguri una vida digna que garanteixi el seu desenvolupament físic, mental, espiritual i social.
- +Han de rebre una atenció especial si han estat abandonats o maltractats, per ajudar-los en la seva reinserció social.

DRET A VIURE AMB LA SEVA FAMÍLIA

- +El millor per a un infant és créixer en una família.
- +El govern d'un país ha de donar ajudes a les famílies que no puguin mantenir els seus fills.
- +Si els pares viuen en un altre país, l'infant té dret a anar-se'n amb ells.
- +Si el pare i la mare viuen en llocs diferents, té dret a tenir contactes amb tots dos.
- +Els infants no poden ser retinguts o traslladats de forma il·lícita fora del seu país, ja sigui pels seus pares o per altres persones.

DRET A UNA EDUCACIÓ DE QUALITAT

- +L'educació ha d'ajudar l'infant a desenvolupar al màxim els seus talents i habilitats.
- +Ha de formar-lo en el respecte als pares, a la pròpia identitat cultural i als valors del país no viu.
- +L'educació ha de promoure una cultura de la pau, de tolerància envers els altres i de respecte pel medi ambient.

- +L'estat ha de garantir almenys l'educació primària gratuïta i obligatòria.
- +L'infant té dret a descansar, a jugar i a practicar activitats artístiques i culturals.
- +Els infants amb discapacitats han de rebre una educació i unes atencions especials.

DRET A PARTICIPAR EN LA VIDA SOCIAL, POLÍTICA I CULTURAL

- +Els infants tenen dret a manifestar les seves opinions sobre qualsevol tema que els afecti, i a ser escoltats pels adults.
- +Han de poder expressar les seves creences, culturals o religioses, respectant sempre les de les altres persones.
- +Tenen dret a participar en programes culturals i socials.
- +Els infants poden reunir-se i crear associacions sempre que no ofenguin o perjudiquin altres persones.

DRET A PROTECCIÓ

- +Si un infant no té família, el govern ha de procurar-li un lloc on estigui segur i ben cuidat, i no es respecti el seu origen cultural.
- +Ningú pot maltractar un infant.
- +Un infant només pot treballar en feines que corresponguin a la seva edat i que no perjudiquin la seva salut o educació.
- +Té dret que es respecti la seva vida provada: ningú no pot entrar a casa seva no donar informació sobre ell o la seva família sense permís.
- +En cas d'acolliment o d'internament ha de rebre la millor atenció.
- +No es pot obligar els infants menors de quinze anys a anar a la guerra.
- +En cas que se l'acusi d'algun delicte, l'infant té dret a un judici just i que es tingui en compte la seva edat.

DRET A REBRE INFORMACIÓ ADEQUADA

- +Els estats vetllaran perquè els mitjans de comunicació ofereixin continguts que promoguin i respectin el benestar moral i social dels infants.
- +També encoratjaran la producció i difusió de llibres infantils.

LES 7 MERAVELLES DEL MÓN MODERN

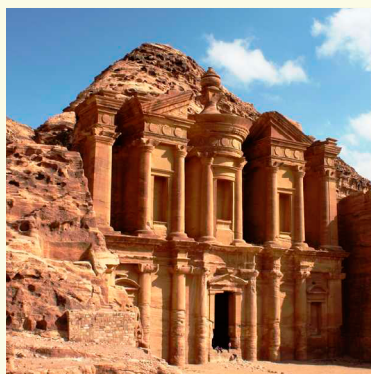
LA GRAN MURALLA XINESA

En la seva construcció, van participar gairebé tres milions de persones. Té una llargada de 6400 km o 7300 km i fa 4.160 kilòmetres de longitud. Antigament, no era una sola muralla, sinó moltes muralles petites que es defensaven mútuament.

Després, l'emperador Qin Shi Huang (秦始皇) va començar a unir les petits muralles i la construcció va acabar a la dinastia Ming (明朝).

L'objectiu d'aquesta edificació era bàsicament de defensa i per aquest motiu creua el país de nord a sud. Els segments més importants són Beijing, Simatai i Shangri-la.

53

PETRA

Va ser construïda a Jordània, i fou la capital dels edomites i dels nabateus, després, de la província romana d'Àràbia Pètria. Més tard, fou anomenada Palestina Salutaris i, finalment, Palestina Tercera. El nom de Petra prové del grec “πέτρα” que significa pedra. No es tracta d'una ciutat construïda amb pedra, sinó literalment excavada i esculpida en la pedra.

El seu districte era anomenat Gebalene i estava situada entre el Mar Mort i el golf d'Àqaba. S'hi arriba només per la vall de wadi Musa, ja que està tota rodejada de muntanyes, i cal passar per una gorja estreta anomenada el Siq. La vall té nombroses necròpolis a les roques i construccions d'estil grec, romà i oriental. Té un mausoleu excabat a la roca anomenat al-Khazaneh i també hi ha un monestir i gran quantitat de restes, com un teatre i un aqüeducte romans.

MACHU PICCHU

Machu Picchu és el nom que s'ha donat a una llaqta (antic poblat inca) de pedra construïda principalment a mitjans segle del XV. Està format per les muntanyes Machu Picchu i Huayna Picchu, i situat al sud del Perú. El seu nom original es Picchu o Picho, segons documents del segle XVI. Algunes de les seves millors construccions i l'evident caràcter cerimonial en la principal via d'accés a la llaqta demostrarien que va ser utilitzat com santuari religiós. Però per altra banda, hi ha qui creu que era una fortalesa o ciutadella.

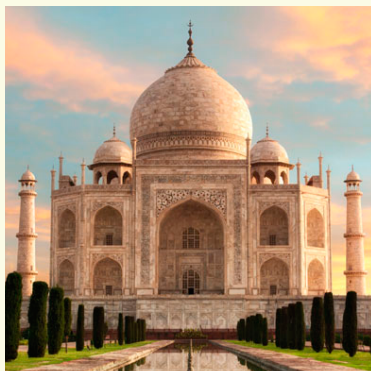
Machu Picchu és considerat al mateix temps una obra mestra de l'arquitectura i l'enginyeria. Les seves peculiars característiques arquitectòniques i paisatgístiques, i pels misteris que l'envolten, l'han convertida en una de les destinacions turístiques més populars del planeta.

CHICHÉN ITZÁ

La piràmide de Chichén Itzá és un dels llocs més coneguts de la península de Yucatán, que està situada a Mèxic. Vestigi important de la civilització maia, les edificacions principals corresponen a l'època de la declivi d'aquesta cultura.

L'arquitectura massiva que ha arribat fins als nostres dies i que ara és emblemàtica del jaciment, té una clara influència tolteca. El déu que presideix el lloc, segons la mitologia maia, és Kukulcán, representació maia de Quetzalcóatl, déu pres del panteó de la cultura tolteca.

TAJ MAHAL

El Taj Mahal es va construir entre els anys 1631 i 1654 a la ciutat d'Agra de l'Índia, per ordre de l'emperador musulmà Shah Jahan de la dinastia mogol. Va ser construït per a la seva esposa favorita, Arjumand Bano Begum, més coneguda com a Mumtaz Mahal, la qual va morir mentre donava a llum la seva catorzena filla. Per a la seva execució, es va necessitar l'esforç d'uns 20.000 obrers.

El monument ha assolit especial notorietat pel caràcter romàntic de la seva inspiració. Tot i que el mausoleu cobert per la cúpula de marbre blanc és la part més coneguda que hi ha, és un conjunt d'edificis integrats. Actualment és una important destinació turística de l'Índia.

COLISEU ROMÀ

El Coliseu de Roma és un gran amfiteatre de l'època de l'Imperi romà, construït al segle I al centre de la ciutat de Roma. Originàriament era denominat Amfiteatre Flavio (Amphitheatrum Flavium), en l'honor a la Dinastia Flavia d'emperadors que el van construir, i va passar a ser anomenat Colosseum per una gran estàtua situada al seu costat, el Colós de Neró, que actualment no existeix.

El Coliseu és un dels monuments més famosos de l'antiguitat clàssica. En l'antiguitat posseïa un espai per a 50.000 espectadors, amb vuitanta files de graderies. Els que estaven més a prop de la sorra eren l'emperador i els senadors, i a mesura que s'ascendia se situaven els estrats inferiors de la societat. Allà secelebraven lluites de gladiadors i espectacles públics.

55

Aquesta estatua està situada a 709 metres sobre el nivell del mar, a la ciutat de Rio de Janeiro, Brasil, en el cim del turó del Corcovado. Té una alçada de 38 metres, comptant els 8 metres del seu pedestal.

CRIST REDEMPTOR

Va ser inaugurat el 12 d'octubre de 1931, després d'aproximadament cinc anys d'obres. La construcció d'un monument religiós va ser proposada per primera vegada el 1859, pel pare Pedro Maria Boss i la princesa Isabel. La construcció de formigó armat, de més de 1000 tones, combina enginyeria, arquitectura i escultura, i té entre els seus assoliments el fet que ningú morís en cap accident durant les obres, fet poc freqüent en aquella època i en projectes d'aquesta dimensió.

Per les condicions de construcció, sobre una base en la qual gairebé no cabia la bastida, amb forts vents, i l'estructura de l'estàtua, els braços de la qual s'estenen cap al fora i el cap quedava inclinat en un desafiament a l'enginyeria, és qualificada com a una obra hercúlia. Conegut com símbol de Brasil, l'estàtua del Crist Redemptor acull la visita de dos milions de turistes anualment.

La investigació per canviar les coses:

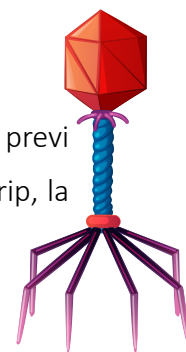
MALALTIES INFECCIOSES

Les malalties infeccioses són la causa d'una de cada tres morts al món i són un problema important de salut pública. Estan causades per bacteris, virus, fongs i protozous que entren al cos i es multipliquen, fins que produeixen la malaltia. La majoria de malalties infeccioses es transmeten d'uns individus als altres i poden afectar qualsevol persona, tot i que aquelles persones que porten pròtesis ortopèdiques o vàlvules cardíques o neurològiques tenen un risc afegit.

Tots nosaltres tindrem unes quantes infeccions al llarg de la nostra vida, la majoria són lleus, però algunes són molt greus i... poden portar a la mort de manera ràpida.

INFECCIONS COMUNITÀRIES FREQUENTS

Són aquelles que generalment es curen sense problemes, però segons l'edat i l'estat de salut previ del pacient, poden complicar-se i provocar la mort. Inclou malalties com la pneumònia, la grip, la gastroenteritis o les infeccions urinàries.

56

INFECCIONS COMUNITÀRIES GREUS O D'ESPECIAL RISC DE CONTAGI

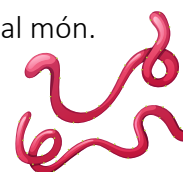
Són més greus i amb un potencial perill de contagi que pot afectar la comunitat. En aquest grup hi ha la meningitis, la tuberculosi, l'hepatitis, la infecció pel VIH o les malalties de transmissió sexual.

INFECCIONS NOSOCOMIALS

Són les infeccions relacionades amb l'assistència sanitària o amb les cures de la salut. Afecten sobretot pacients postquirúrgics, els que porten dispositius com catèters vasculars, sondes urinàries o aparells de ventilació assistida.

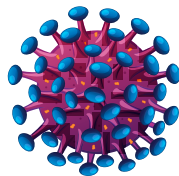
SÈPSIA:

Es produeix quan una infecció localitzada s'escampa i passa a la sang, arriba a d'altres òrgans, provoca una resposta inflamatòria exagerada, una fallada multiorgànica i, en molts casos, la mort. Als pacients que es recuperen d'una sèpsia sovint els queden seqüeles importants. A Catalunya moren deu persones cada dia per sèpsia greu, i és la primera causa de mort per infecció al món.

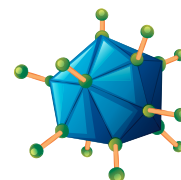
INFECCIONS EMERGENTS:

Són aquelles que a Catalunya ja s'havien controlat a través de la vacunació, però que per motius diferents, tornen a sorgir i van en augment. Inclou el xarampió, la tos ferina o la diftèria.

INFECCIONS DEL VIATGER

Són les originàries d'altres llocs del món, i és un grup d'infeccions que va en augment. Hi trobem la malària, el dengue, el Zika o la malaltia de Chagas, que es transmeten a través d'insectes.

LA LLUITA

Els experts en salut assenyalen que per fer front a les infeccions disposem de tres recursos:

El sistema immunitari: El cos humà compta amb un sistema de defenses propi que quan detecta l'entrada de microorganismes patògens s'organitza per combatre'ls i eliminar-los.

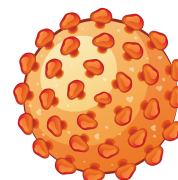
Les vacunes: Ajuden el sistema immunitari a crear noves defenses contra un microorganisme concret. Injectant el microorganisme mort, afeblit om fragmentat, s'aconsegueix que el cos respongui fabricant anticossos, que recordi com defensar-se en cas de reinfecció i que eviti la malaltia. Gràcies a la vacunació comunitària s'ha aconseguit controlar i eradicar infeccions que havien tingut índexs de mortalitat molt elevats.

Els antibiòtics: Eliminen els bacteris que provoquen les infeccions greus. El seu ús generalitzat i a vegades incorrecte ha fet que cada vegada hi hagi més bacteris resistents i això, a la llarga, pot acabar suposant un greu problema de salut pública.

LA PREVENCIÓ

La millor manera de prevenir les infeccions és evitar el contagi. I per això cal seguir uns quants hàbits:

- +Si esteu malalts, no heu d'anar ni a l'escola ni a treballar. Per la vostra salut i per no encomanar ningú altre.
- +Conserveu i manipuleu correctament els aliments. Renteu bé fruites i verdures.
- +Beveu aigua d'ampolla quan viatgeu a llocs on l'aigua pot estar contaminada.
- +Si us feu una ferida, netegeu-la de seguida amb aigua i sabó.
- +Per evitar el risc d'infecció per transmissió sexual utilitzeu correctament el preservatiu.
- +Si esternudeu o tossiu, poseu-vos el colze davant la boca, mai la mà (podeu tocar altres persones i transmetre la malaltia).
- +Renteu-vos les mans molt sovint amb aigua i sabó o amb una solució alcohòlica; la higiene de mans salva vides.

GABONAK EUSKAL HERRIAN

La celebració del Nadal al País Basc

El Nadal a l'Estat Espanyol és més o menys igual, però en alguns llocs tenen una tradició diferent, com ara Galícia, Catalunya i el País Basc. Tots tenen en comú uns personatges que porten regals, i en el cas del País Basc, l'encarregat de portar regals, és l'olentzero.

L'olentzero és un carboner que està tot l'any fent carbó als boscos i que per les festes de Nadal baixa a les fires que s'organitzen als pobles per a vendre el seu carbó. Va vestit amb el vestit típic dels pagesos bascos i porta una gran txapela (boina) i fuma amb pipa. És un home amb bona fe, i li agrada molt menjar i beure.

58

El dia 24 de desembre se'l passeja pels carrers assegut en una cadira fumant en una pipa i portant menjar i gallines. Hi ha una cançó que l'acompanya i que tots els nens saben i canten per aquestes dates. El matí del dia de Nadal, tots els nens bascos es troben els seus regals a casa, i així poden jugar durant totes les vacances de Nadal.

Un trastorn desconegut:

LA PARÀLISI DEL SOMNI

El malson, Henry Fuseli (1781).

59

La paràlisi del somni és un trastorn del son que consisteix en la paralització de tots els músculs del cos a excepció dels músculs oculars i respiratoris. És un trastorn molt comú, però molt poc conegut; la persona que pateix aquest trastorn sent que està atrapat en el seu propi cos.

Hi ha dos tipus de paràlisi:

Paràlisi comuna: En aquesta situació, la persona sent una pressió al pit i una inseguretat i angouxa d'impotència pel fet de despertar-se enmig de la foscor.

Paràlisi al·lucinògena: L'afectat pateix la mateixa sensació que en la comuna, però a l'angouxa produïda per la paràlisi, se li afegeixen al·lucinacions que afecten tots els sentits (vista, oïda, olfacte i tacte). A vegades, també sent una presència hostil en la mateixa habitació on es troba, la qual cosa provoca atacs d'angouxa, pànic extrem, hiperventilació i falta de aire, entre molts altres. Fins i tot s'ha arribat a produir un atac de cor.

Per a intentar evitar aquest trastorn, els metges aconsellen evitar les migdiades i els canvis irregulars d'hores de descans, reduir l'angouxa i l'estrès amb alguna activitat de meditació i fer activitat física lleu.

UNA PROFESSIÓ, UN MÓN

ACTOR

Jordi Cadellans

Recordes des de quan vas decidir que volies ser actor?

Des que anava a l'escola feia coses de teatre i ja aleshores m'adonava que sentia per a aquella activitat una atracció especial i diferent de la que sentien els meus companys.

Quina sèrie o obra de les que has interpretat és la teva preferida?

Sens dubte és "Amar en tiempos revueltos", que era una telenovel·la basada en la Guerra Civil Espanyola de la qual se'n va fer la corresponent sèrie.

62

Què és allò que més t'agrada de ser actor?

Treballar sempre en grup. La nostra feina és sempre col·lectiva, i per això és entretinguda, variada i molt diferent.

T'has plantejat escriure o dirigir una obra de teatre?

Actualment estic escrivint una novel·la perquè la meva segona vocació és la filologia. I no descarto que en un futur no massa llunyà dirigeixi una obra de teatre perquè és un món que m'atrau cada vegada més.

Recordes haver escrit alguna obra de teatre quan eres petit?

Recordo una lectura dramatitzada que vam fer amb els companys de classe i que va ser un èxit. L'obra anava sobre un seguit d'assassinats on jo tenia el paper protagonista i havia de resoldre qui era el culpable.

Què ha de tenir un actor per a ser exemple a seguir?

Bàsicament que es posi en la pell del personatge i que el faci creïble.

Quines dues qualitats t'atrauen d'un personatge?

La fortalesa barrejada amb la vulnerabilitat.

Què fas en el temps de lleure?

Com que m'agrada escriure, estic dedicant les hores que tinc més o menys lliures a fer la novel·la que he comentat abans.

ESPECIALITZAT EN PAPALLONES

BIÒLEG

Constantí Stefanescu

Quan i per què et van començar a interessar les papallones i els ocells?

Des que era molt petit. Va ser amb uns 10 anys quan em vaig començar a aficionar a les papallones. El que més m'agrada són els insectes i, en concret, les papallones. També m'agraden les plantes.

Quina és la curiositat que més t'atrau de les papallones?

La transformació, la papallona adulta amb els seus colors. Jo em dedico a estudiar com viuen a l'exterior.

Creus que la contaminació afecta les papallones? Per què?

Sí, evidentment. Hi ha molts factors que les afecten ja que cada vegada n'hi ha menys. Els principals factors que les perjudiquen són: la destrucció dels hàbitats, la construcció de carreteres, el tipus d'agricultura amb insecticides, el bosc que abans era camp, el canvi climàtic, etc..

Quina és l'espècie de papallona que està més amenaçada?

Hi ha moltes espècies molt dèbils. Una d'elles és la formiga gran (una espècie una mica estranya) que viu al Pirineu. Fins fa uns 15 anys vivia al Montseny, però arran de les sequeres dels últims estius s'han extingit al Montseny.

Vaig descobrir una espècie de paràsit que mata les papallones. Hi ha un grup d'insectes (parasoids) que ataquen les papallones quan encara són erugues i hi ponen ous a dins. Quan els ous parasoids neixen, es mengen els teixits de l'eruga i acaben per matar-la. Això ho vaig descobrir fent un seguiment que va durar tres anys, i vaig començar a investigar quan vaig veure que alguns ous i erugues es tornaven negres i es morien.

Quin és el lloc amb més papallones? I d'Europa?

Totes les regions tropicals, l'Equador (la selva), Perú... Dins d'Europa seria Catalunya, ja que és un lloc bastant càlid.

Quina és l'espècie més abundant?

Les espècies més abundants són les generalistes, en concret el Manorret de l'alzina i la Blanqueta de la col.

Hi ha competència entre diferents espècies de papallones?

No, no és massa important. El més important són els depredadors.

En els últims 10 anys, s'ha extingit alguna espècie a Catalunya?

Sí, una; la Grogueta del desert. Aquesta espècie encara existeix, però a Granada. Altres espècies s'han anat extingint, però no del tot. Cada vegada n'hi ha menys de tots els tipus. Jo crec que en els propers 20 anys segur que desapareixeran algunes espècies.

Creus que el canvi climàtic les afecta? De quina manera?

Sí. Papallones de països més càlids han començat a aparèixer, sobretot la papallona tigre.

Hi ha espècies no autòctones que porten infeccions que afecten les d'aquí?

De moment no hi ha cap exemple, però segur que en el futur hi haurà alguna espècie que portarà algun tipus d'infecció vírica.

Quines espècies no autòctones hi ha a Catalunya?

El Trepant del Gerani. Aquest pon els ous als geranis i els mata, aquesta espècie venia de l'Àfrica.

INFERMERA

Sebastiana Socias

Per què vas decidir estudiar infermeria?

Al principi no ho tenia clar. Vaig decidir estudiar infermeria per familiaritzar-me amb el món de la sanitat i veure què era el que més m'agradava. Però a les primeres pràctiques ja vaig veure clar que volia ser infermera. Sempre m'ha agradat asseure'm al costat de les persones, escoltar-les i empatitzar. Descobrir que una part del procés de cuidar consistia en això va fer que em decidís del tot.

Com vas descobrir la teva vocació?

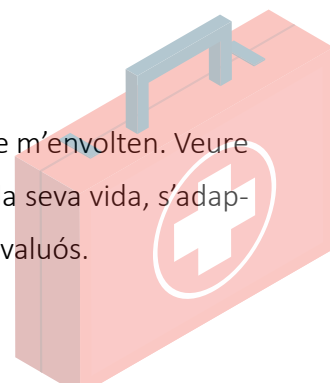
Lligat amb la resposta anterior, de petita ja m'agradava escoltar els meus avis i els adults del meu entorn, també descobrir que d'un mateix fet cadascú tenia la seva pròpia opinió em cridava l'atenció. Això, juntament amb la curiositat que em despertava conèixer millor la gent, el seu procés de salut i la variabilitat de les situacions de vida de les persones, creaven interrogants que d'alguna manera buscava resoldre. Durant un temps no vaig saber si decantar-me per la medicina o les humanitats, i veure que la infermeria agrupava ambdues em va fascinar.

Què és el que més t'agrada del teu treball?

El que més m'agrada és el somriure i la satisfacció de les persones que m'envolten. Veure com malgrat les dificultats, aquestes es superen i les persones refan la seva vida, s'adapten i tiren endavant. És un aprenentatge d'humanitat constant i molt valuós.

Quines qualitats consideres que són essencials per a ser infermera?

La disposició a afrontar-se a qualsevol situació i la superació; tenir valor i empatia per a posicionar-se al costat de la persona i la seva família; la capacitat de treball, tant en equip com individual; la paciència; la capacitat de gestió i l'organització; la resistència a l'estrès; i finalment, la capacitat de veure més enllà del que tenim al davant.

Quin és l'objectiu primordial que tens com a infermera?

El benestar i la salut de les persones de les quals tinc cura.

Quines són les principals dificultats de ser infermera?

La conciliació laboral i familiar, la càrrega de treball i el cansament físic i psicològic que aquesta professió implica. Per altra banda, el sou, l'esforç i la resolució d'algunes situacions crítiques no es veu reflectit en el reconeixement econòmic. No podem oblidar l'estrès, que mantingut en el temps ocasiona desmotivació. I que sovint s'ha de prioritzar i reorganitzar la feina amb rapidesa i efectivitat davant de situacions urgents i imprevistes.

Quina va ser la teva primera experiència bona en el treball?

Costa triar-ne una perquè n'hi ha moltes. La primera de totes pot ser realitzar alguna cura o resoldre alguna situació difícil amb èxit, com la primera vegada que vaig realitzar una analítica a una persona.

I la dolenta?

Amb el temps realitzem el que hem viscut i les experiències dolentes esdevenen aprenentatge. Potser la primera dolenta va ser trobar professionals "cremats", és a dir, desmotivats per la seva feina. És dolorós veure-ho i comprendre que si no ens cuidem, també ens pot passar a nosaltres.

Has treballat com a infermera fora d'Espanya?

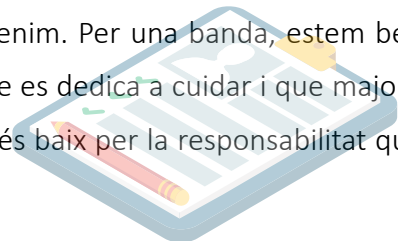
Com a infermera com ho faig aquí, no, però sí que he tingut l'oportunitat de viatjar com a infermera observadora en dues ocasions i a països molt diferents al nostre. Al 2015 vaig visitar la República Dominicana amb una ONG i vaig poder conèixer dues infermeres d'allà que treballen a la zona rural del centre de l'illa realitzant projectes de cooperació. Al 2016 vaig viatjar als Estats Units durant tres mesos, i allà vaig conèixer com treballa un equip multidisciplinari d'una unitat d'hospitalització.

Què hi ha de diferent?

La cultura i la dotació de recursos sobretot. En poc temps vaig experimentar el contrast de l'abundància com a màxima i la pobresa, i llavors l'impacte en tornar a casa. Nosaltres estaríem en un punt entremig més o menys. És molt diferent el pressupost que es destina a la salut i com aquest afecta directament la forma de treballar i l'atenció que reben les persones.

Què canviaries de la teva professió?

Canviaria alguns aspectes que van lligats a la cultura patriarcal de la que formem part i que estic segura que millorarem a mesura que la societat evolucioni i les infermeres en siguem més conscients. Un exemple és el tipus de reconeixement que tenim. Per una banda, estem ben valorades socialment però per l'altra, en ser una professió que es dedica a cuidar i que majoritàriament som dones, el nostre sou o reconeixent econòmic és baix per la responsabilitat que assumim i la tasca que realitzem.

Com reacciones quan els pacients pateixen?

Amb empatia i diligència, de la forma més proactiva possible. Establint una comunicació eficaç que activi els recursos de la persona i de l'entorn per a poder resoldre i calmar la situació el més aviat possible. És difícil treure el dolor, però sí podem actuar sobre la invenció que té la persona, de manera que pugui exercir autocontrol sobre l'experiència dolorosa i superar-la.

Com és la relació entre els pacients i tu? I amb els seus familiars?

M'esforço per a què sigui el més cordial, professional i d'ajuda possible. D'acompanyament, escolta i respecte. Sovint les infermeres també exercim de mediadores i ajudem a resoldre conflictes.

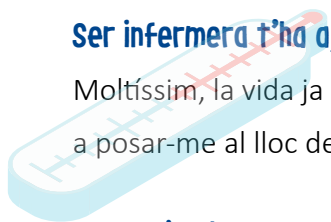
67

Consideres que ets una bona infermera?

Considero que sí i que també puc millorar. Estic molt agraïda al meu equip, entre tots treballem i ens esforcem per a ser bons i donar atenció de qualitat.

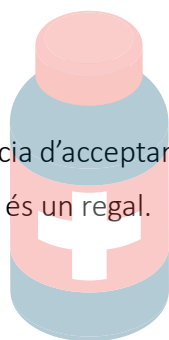
Ser infermera t'ha ajudat a créixer personalment?

Moltíssim, la vida ja és una escola en si mateixa i ser infermera m'ajuda molt més a superar-me, a posar-me al lloc dels altres, i ser millor persona.

Ha canviat la teva concepció de la vida?

Bastant, em fa ser més conscient dels detalls del dia a dia, de la importància d'acceptar les coses tal com són en el moment present i poder-les transcendir. Ser infermera és un regal.

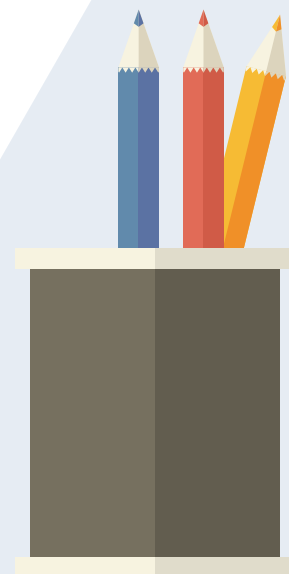

Gràcies per poder compartir la meua experiència.

DE LA FACTÒRIA DISNEY-PIXAR

DIBUIXANT

David Torrent

Per què vas escollir aquest treball?

Des de sempre he volgut dibuixar. Sempre he gaudit creant amb un llapis i un paper. No sé el motiu del perquè i segueixo tenint aquest dubte. Però asseure'm amb un full, una llibreta, llapis de colors o retolador de punta fina i començar a dibuixar m'aporta relaxació, diversió... Inicialment només era amb un llapis. Amb el pas dels anys vaig començar a utilitzar diferents tècniques (aquarel·les, acrílics, etc.) i finalment el dibuix digital va començar a ocupar el meu temps lliure.

68

Com vas descobrir aquesta feina?

Vaig començar retolant els textos de dos còmics de Spiderman (abans aquests textos es realitzaven a mà) i tot i que amb 16 anys volia dedicar el meu futur al món de la il·lustració, l'únic que vaig trobar va ser la possibilitat de retolar pel grup Z (treball que ara ja no existeix i que es basava en escriure textos que pronunciaven els diferents personatges). Abans no hi havia tantes possibilitats comercials que permetessin un futur econòmicament atractiu com passa ara, i per això aquest era un treball considerat com a bohemí.

Vaig decidir estudiar Belles Arts a la Llotja de Belles Arts i Oficis de Barcelona. Durant aquest temps vaig intentar treballar en allò que m'agradava, però la situació no era massa bona. La ma-

joria de còmics que es venien al mercat nacional dels anys 80 i 90 eren còmics realitzats als Estats Units. Cap personatge era dibuixat aquí. El mercat de creació eren tires còmiques que apareixien en el periòdic. Però els creadors, curiosament, només venien les seves creacions a mercats estrangers. Cal recordar que aleshores no hi havia l'oferta d'internet amb la facilitat de contactar amb editorials estrangeres, i aquest gran pas era pràcticament inexistent o complicadíssim.

Amb el pas dels anys has deixat de tenir la mateixa alegria a la teva feina?

El meu treball durant molts anys va estar dirigit a un tema molt diferent del món de la il·lustració i el dibuix. Vaig tenir la sort de poder muntar el meu propi negoci i de viure'n força bé molt jove. Sempre m'he sentit bé amb la meva feina. Si l'hagués de puntuar del 0 al 10, actualment li donaria un 7.

Quin ha estat el repte més difícil?

Tornar a estudiar, tornar a convertir-me, deixar darrera les coses que feia i aprendre un nou es-

til de vida. A principis de desembre del 2012 vaig caure malalt. A partir d'aquell any aquelles carències físiques m'obligaren a realitzar la rehabilitació en diferents hospitals i finalment el dibuix va començar a matar els meus moments de temps lliure perfeccionant-lo.

Aquells dibuixos els vaig enviar a un estudi de disseny i vaig començar a col·laborar amb ells realitzant esbossos. Els agradà la meua forma de dibuixar. Em vaig sentir atret pel que ells feien i em vaig formar especialitzant-me en dibuixos infantils. Amb el pas del temps, vaig realitzar la primera portada i actualment sobretot realitzo encàrrecs per Disney-Pixar.

Per a tu quin ha estat el millor repte d'aquest treball?

Per a mi no és un treball. I si arribés a pensar que és un treball, aconseguir la sensació de fer allò que m'agrada és i ha estat el major repte.

Alguna vegada has anat a contrarellotge?

No puc anar mai a contrarellotge. La meua malaltia no m'ho permet i el tipus de dibuix que realitzo m'obliga a fer-ho de forma pausada. Sense intentar desmerèixer cap treball, el dibuix que realitzem no és un dibuix de consumisme en el qual allò que preval és la quantitat i la immediatesa; és un dibuix que demana molta atenció, i té una dificultat molt major de la que pot semblar des de fora.

Quant pots trigar a fer un personatge?

Si realitzem una mitjana de temps, uns trenta minuts és el mínim de temps que s'utilitza per dibuixar a llapis un simple personatge. Si a la pàgina surten tres personatges parlarem d'hora i mitja, i el fons del dibuix, de gran importància en aquest

treball, pot durar fins a tres dies.

Hi hagut algun personatge que no t'hagi agradat?

Dels dibuixats encara no. Mai. Tots tenen un encant i unes característiques especials. Malgrat això, em cansen les princesetes. I com a pel·lícula que no m'agradi en tinc una, Fantasia. N'existeixen dues versions, però sincerament les trobo insofribles i no les he acabat de veure en la seva totalitat.

Quants personatges es creen per a cada pel·lícula?

Tot i que a primera vista les històries Disney poden semblar bastants diferents, sempre apareix el protagonista, el dolent, el simpàtic, l'ajudant del dolent, etc.

Cada quan et demanen un personatge?

No és podria dir una data certa. En l'estudi col·laborem sempre en equip. Uns fan colors, d'altres llapis, d'altres tinta....Tots fem de tot, sempre es treballa en equip i sempre es treballa a la vegada.

Quan ja hi ha el personatge creat, com és la teua part de col·locar-lo a la pel·lícula?

El meu apartat concretament és la col·laboració per a la realització dels llibres de la pel·lícula, és a dir, la creació, l'edició gràfica i el marxandatge. He d'explicar que durant el desenvolupament i la creació de la pel·lícula ens envien com seran aquells personatges, com seran els paisatges, tots els detalls dels objectes que surten, mesures, colors, etc. Els treballs (pel·lícula, llibres, marxandatge i conjunt de productes publicitaris) es realitzen per estar preparats i sortir al mercat la mateixa data.

Quants personatges has hagut de crear, i per quantes fases ha hagut de passar?

A part d'aportar personatges propis on poder demostrar la dedicació i l'experiència, he realitzat i realitzo cursos de creació on agafar les referències de cada personatge.

És sempre un examen continu perquè una vegada realitzat, el director d'art d'estudis ha de donar la seva acceptació. I això pot significar des d'haver de realitzar canvis per un petit detall a canviar tota una il·lustració.

Amb quin treball o personatge t'has sentit més identificat?

Amb Coco, sense cap dubte. Inicialment, quan vaig llegir les directrius del guió, em va semblar una història estranya. Tracta d'una cultura que no puc dir que capti la meua atenció i toca el tema tan desconegut dels morts. Després, tot va ser increïble. Crec que és una història d'una qualitat molt elevada.

Recordes com et vas sentir quan vas entrar en aquesta feina per primera vegada?

Per primera vegada, per segona, per tercera, etc. Sempre em sento afortunat de poder fer allò que m'agrada i a sobre guanyar diners. Realment, és un regal que la vida m'ofereix cada dia.

NUTRICIONISTA

Begonya Cirera

On et vas formar?

Vaig anar als Estats Units a estudiar Dietètica, i un cop acabada la carrera, vaig fer un màster de Ciències Dietètiques i Nutricionals. Vaig també fer pràctiques en aquell país en diferents hospitals.

Recordes des de quan et va atraure aquest món?

No ho recordo, però des de sempre havia sentit la vocació d'ajudar els nens que passaven fam a l'Àfrica. Quan vaig acabar la carrera, vaig anar-hi una temporada i allà vaig aprendre moltes coses de malalties, costums, hàbits, etc.

Des de quin any et dediques a la nutrició?

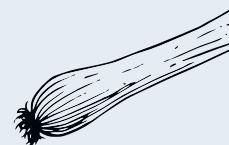
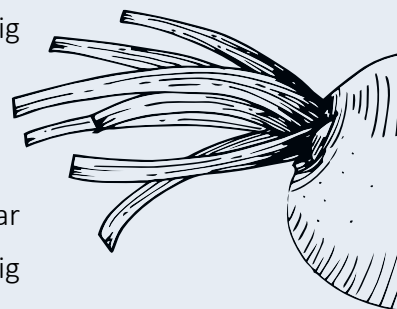
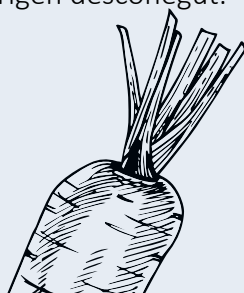
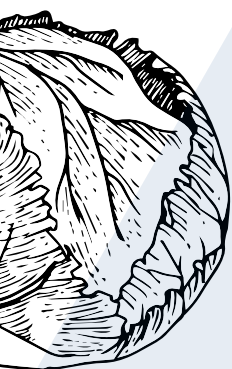
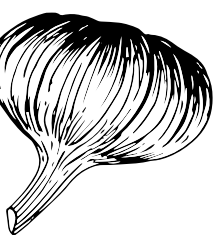
Vaig acabar el 2007 la meua etapa de formació, i des de llavors he estat en hospitals primer i després a la Universitat com a professora.

Quines diferències hi ha entre l'alimentació catalana i l'americana?

L'alimentació americana es basa en el menjar ràpid i molt poca gent menja fruita i verdura a diari. La majoria no menja peix, conill, ni xai; beuen refrescos de cola i poca aigua. No acostumen a cuinar a casa i bàsicament mengen vedella o carns processades. Per aquesta raó, els Estats Units és el país amb més problemes de salut derivats de sobrepès. Aquí, en canvi, es menja més a casa, tenim una alimentació més elaborada, més saludable, amb menys menjars ràpids. Mengem més verdura, llegums, peix i fruita, i esperem que segueixi així, durant moltes generacions.

Què ens recomanes com a nutricionista en el nostre dia a dia?

Cal alimentar-se amb seny. Menjar carn, verdura, fruita, pa, llegums, cereals i pasta integral. Hem de menjar de tot allò que sigui fresc, i evitar tot allò industrial o d'origen desconegut.

71

M. JOSÉ ROS

EX- **MODEL**

Com era el funcionament de la teva feina diàriament?

El client contactava telefònicament amb el meu agent representant i li explicava què necessitava amb molt detall. El representant, tenint en compte allò que el client li havia explicat, li enviava mitjançant un missatger un àlbum de fotos anomenat book amb les models que s'adequaven al perfil requerit. El client escollia la que tenia més possibilitats, i concertava una cita amb el representant. Al seu torn, el representant exposava les condicions, requeriments i característiques del treball a la model i tornava la resposta al client.

Quan i per què vas decidir fer aquest treball?

Tenia 20 anys, l'any 1982. Anava pel carrer i uns executius em van dir que tenia fusta de model. Em van demanar per fer unes proves. Hi vaig estar d'acord i així va començar tot.

Durant quants anys et vas dedicar a ser model?

Fins als vint-i-set anys. En aquella època les fotos no es retocaven i el pas del temps només es podia amagar amb maquillatge i d'altres trucs així, no com ara que es pot canviar pràcticament tot digitalment.

Quin tipus de treball feies?

Reportatges per a revistes, catàlegs de moda, anuncis per a la televisió i també havia fet desfilades de passarel·la.

És cert que les models es passen més de la meitat de la seva vida professional viatjant?

Sí. Jo vaig viatjar moltíssim i amb molt poc temps, és a dir, anava d'una ciutat a una altra amb una facilitat tan extraordinària que a vegades no recordava on era: Milan, París, Munic, Viena, Bèlgica...

Quina formació tenies?

No tenia cap formació concreta perquè aleshores no hi havia uns estudis especials per a treballar en aquest món, però sí que sabia idiomes, principalment l'anglès, i tenia molta cura del meu cos perquè no oblidem que era la meua "eina" de treball i calia estar en molt bona física (exercici, alimentació adequada, etc.). No vaig fer carrera universitària fins que vaig ser mare per segona vegada. Aleshores vaig fer la prova d'accés per majors de 25 anys per a fer Batxillerat i després vaig estudiar Comunicació a la UOC (Universitat Oberta de Catalunya).

Hi ha molta diferència entre les models d'aleshores i les actuals?

És molt diferent perquè per començar abans tot era analògic, és a dir, no hi havia pràcticament res digital i per tant no es podien enviar fotografies, reportatges o vídeos de desfilades per correu electrònic. No existia el telèfon mòbil i la comunicació client-representant-model no tenia la immediatesa que té ara.

Quan i per què vas decidir fer aquest treball?

Ho vaig decidir més o menys quan anava a batxillerat perquè m'agradava ajudar la gent en les coses que els preocupen. I des d'un primer moment vaig tenir claríssim que volia ser psicòleg directament, sense ser metge com a pas previ.

Què és el més difícil que creus que hi ha en aquest àmbit?

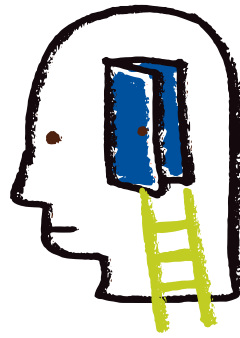
El més difícil que he fet en aquest àmbit ha estat aprendre dia rere dia. Com en totes les feines, sempre et trobes amb dificultats i problemes de molt tipus, però no crec que siguin més difícils. Crec que si vas aprenent i estàs interessat en formar-te vas progressant com a persona primer i també com a professional perquè ambdues van lligades. És una feina que a mi m'agrada i, per tant, si hi ha coses complicades, faig tot el possible per anar-les superant.

Com definiries aquest treball i els psicòlegs en general?

És un intent d'ajudar les persones que em venen a veure per a què trobin solució als seus problemes. I dic que és un intent perquè a la fi són ells que se'n surten. El meu paper és fer-los veure que hi ha decisions complicades que s'han de prendre i que cal mesurar com fer-ho i quin és el moment adequat per a fer-ho. Per altra banda, hi ha molts tipus de psicòlegs; alguns més bons que d'altres, però vull pensar que tots es mouen amb un objectiu comú: ajudar les persones per a què llur benestar i llur dia a dia pugui ser adaptatiu i al mateix temps estable.

Quina diferència hi ha entre un psicòleg i un psiquiatre?

Un psicòleg és una persona que ha fet una formació en Psicologia i després, com el meu cas, s'ha especialitzat en Psicologia clínica. Un psiquiatre és una persona que ha fet Medicina i seguidament s'ha especialitzat en una formació que és dins d'aquest mateix àmbit. Un psicòleg no és metge i un psiquiatre sí; un psicòleg no utilitza fàr-

PSICÒLEG

Esteban Martínez

macs amb els seus pacients, i un psiquiatre sí.

Què és el que més t'agrada d'aquest treball?

El que més m'agrada d'aquest treball és el contacte amb els pacients; sempre dic que els pacients són el millor del meu treball. També és cert que canviaria coses d'aquesta feina, però serien aspectes que s'haurien de canviar a moltes més feines, com l'organització, el sistema de treball, etc.

Com és la relació que tens amb els teus pacients i les seves famílies?

Tinc una relació bona amb els pacients, tot i que per les seves característiques particulars, no acostumen a venir massa predisposats a les primeres sessions. Moltes vegades, una vegada ja no necessiten el meu ajut, em venen a veure i agraeixen el que han aconseguit. Amb les famílies, la relació acostuma a ser bona des del primer moment, perquè generalment detecten abans que el propi pacient que necessita ajuda.

Aquest treball t'ha ajudat a superar por i obstacles a nivell personal?

Molt bona pregunta. Probablement el que m'ha ajudat la meua feina ha estat fer front a algunes coses que em pensava que no podia assumir, però no se si és per ser psicòleg o és per ser capaç d'encarar les coses. Potser si ets psicòleg pots tenir alguna explicació de per què passen coses.

DE TÖT I RES

75

ENTREVISTEM A...

SUPER VOICES

GRUP MUSICAL A CAPPELLA

Fem una mica d'història.

El dia 1 de juny de 2015 va ser la primera vegada que Smooth Voices (el seu nom anterior) va actuar davant del públic. L'actuació va ser a l'exterior, al carrer, organitzat per un grans magatzems (C&A) a Palma de Mallorca.

El 24 d'octubre del mateix any va realitzar la seva presentació en forma de concert a l'Auditori de Palma. Van rebre una gran acollida per part del públic i els mitjans de comunicació se'n van fer ressò i en van fer una valoració molt positiva.

77

Després de superar l'audició de Got Talent Espanya amb èxit, el 2016 comencen la versió 2.0: van introduir al grup grans veus de cantants professionals, es van projectar cap a l'exterior de l'illa que els va veure néixer, van renovar el seu nom, el logotip i sobretot, el concepte de la seva música.

El juny del mateix any guanyen un concurs de bandes a cappella organitzat per Movistar i anomenat Acapela. Són així considerada la millor banda de rock i pop a cappella de l'Estat Espanyol.

Parlem amb la [Marian Uribe](#) i el [Mark Witz](#), fundadors de la banda.

Com i per què va sorgir la idea de crear un grup a cappella?

Venien de dirigir el musical Rent a Palma de Mallorca i volíem fer una cosa nova. Vam decidir muntar un grup a cappella amb la sort que aquest tipus de música estava en auge ja que un grup com Pentatonix feia poc que estava triomfant i havia estat el primer grup a capela en rebre un Grammy. També la pel·lícula "Dando la nota" va crear molta expectació al projecte.

Va ser difícil trobar nous integrants per al grup una vegada formàveu part del món professional?

Va resultar més fàcil del que ens imaginàvem perquè molts cantants ens coneixien atrets per l'acceptació del públic en les nostres actuacions.

El vostre grup ha anat canviant d'integrants en aquests tres anys; creieu que el fet de ser menys persones en la banda millora la qualitat de la vostra música?

Sí. Estem totalment convençuts que la nostra música ha guanyat molt amb la reducció i els canvis dels integrants. El so que aconseguim ara mateix és molt més net i melòdic.

Quins estudis teniu?

Marc: Vaig començar la carrera d'Art dramàtic, però després de tres anys vaig decidir deixar-la a mitges. Toco el piano des de petit i també he estudiat Harmonia. Vaig decidir aprendre japonès quan era adolescent i sé tocar el violí i el violoncel.

Marian: Vaig néixer a la república Txeca. Vaig estudiar Primària i ESO. Des que vaig obtenir el Graduat Escolar visc a Mallorca. Els meus coneixements són molt variats i apresos autodidàcticament. Així, tinc coneixements de dansa, d'escenografia, coaching de grups musicals, tinc experiència en teatre experimental i teatre contra l'opressió, social. També tinc formació de Multitasking, una característica humana que consisteix en l'interès intermitent d'una persona per un tema determinat, qualitat que permet tenir un gran ventall de coneixements i una predisposició per al treball cooperatiu.

A què us dedicàveu abans de començar aquest projecte?

Vam dirigir el musical ja mencionat abans, que va ser revolucionari dins el món de l'art dramàtic per la denúncia que es va fer davant un seguit d'aspectes de la societat actual.

"EL SO QUE
ACONSEGUIM
ARA MATEIX
ÉS MOLT MÉS
NET I MELÒDIC."

ferents aspectes del grup. Ens veiem un cop a la setmana per a perfeccionar el que cadascú ha treballat individualment.

Quantes hores setmanals dediqueu a la pràctica de les cançons, tant individual com en grup?

Unes tres hores en grup aproximadament, però hi pot haver setmanes que passem vuit hores junts per tal de buscar la perfecció en la nostra música. Després, el nostre treball individual és d'entre tres i vuit hores, depenent del paper que realitzem en la cançó i el projecte en què estiguem treballant.

Quan elegiu les cançons, us baseu només en la part melòdica o també en la lletra de la cançó?

Sempre treballem amb cançons que han tingut un gran èxit en l'àmbit musical, exceptuant la gran majoria de cançons de reggaeton perquè un elevat percentatge tenen lletres masclistes.

Teniu cançons pròpies?

No en tenim perquè després de provar-ho vam decidir que aquest país no està preparat per als canvis i molt menys per un estil de música tan desconegut.

Es podria provar a nivell internacional, on una composició a cappella creada especialment segurament sí que tindria acceptació.

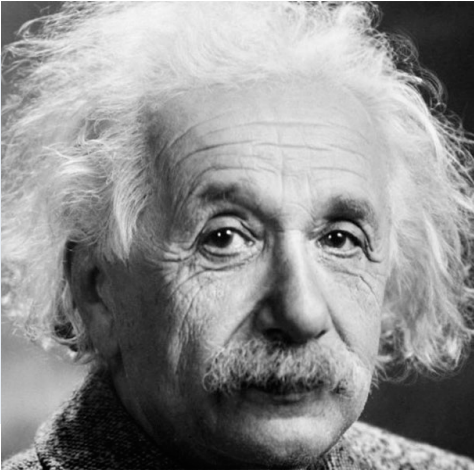
Ara mateix esteu treballant en una versió de Lo Malo, una cançó que ha tingut gran acceptació per part del públic espanyol. Quina és la vostra expectativa respecte al feedback que tindrà aquest projecte?

Tenim el convenciment que és necessari un missatge de lluita contra el masclisme. És el primer reggaeton que treballem i esperem arribar a un sector del públic que fins ara no ens coneix per diversos motius. També, a part de l'aspecte purament musical, tenim un compromís amb

la societat i és una bona manera de transmetre un seguit de valors que cada vegada estan més oblidats.

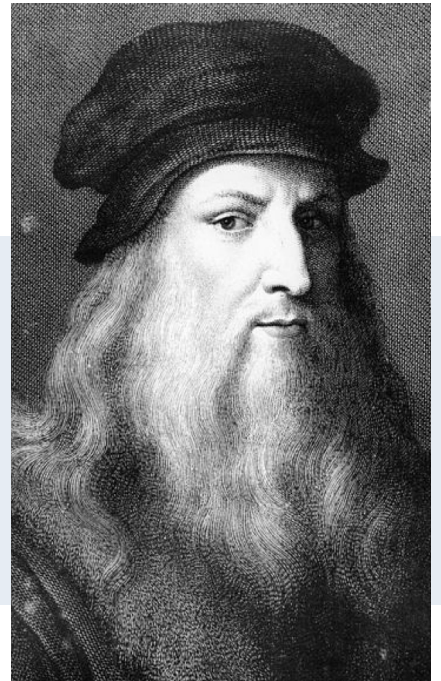
PETITES BIOGRAFIES

Albert Einstein: Va ser un físic alemany famós mundial dels segles XIX i XX. Va néixer el 14 de març de 1879 a Ulm, i va morir el 18 d'abril de 1955 a Estats Units. Va ser conegut principalment pel desenvolupament de la teoria de la relativitat (especial i general) i per l'explicació teòrica del moviment brownià i l'efecte fotoelèctric.

80

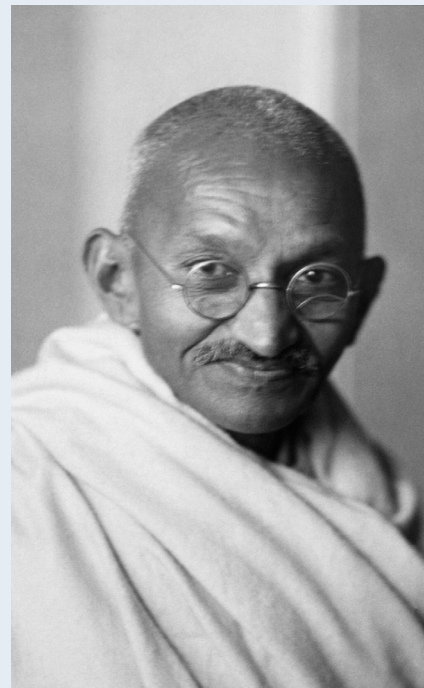
Leonardo da Vinci: Va ser un polímata italià (persona que destaca en diferents branques del saber) del segle XV i XVI. Va néixer el 15 d'abril de 1452 a Vinci, i va morir el 2 de maig de 1519 a Amboise. Conegut principalment pel seu talent com a pintor, enginyer i inventor, les seves obres pictòriques més conegudes són "La Gioconda" i "L'últim sopar".

Mary Anderson: Va néixer el 19 de febrer de 1866 al comtat de Greene, Alabama. Després de la mort del seu pare, al 1889, es va traslladar a viure amb la seva mare i la seva germana a Binghirman, Alabama. En un viatge que va realitzar a Nova York l'hivern de 1902, es va adonar de la lentitud amb què circulaven els tramvies, ja que els conductors havien d'anar parant per a netejar el parabrises de neu o pluja. Va ser aleshores quan va inventar l'eixugap parabrises. El 1903 se li va concedir la seva primera patent per a un dispositiu automàtic de neteja de la finestra del cotxe controlat des de l'interior. Va morir el 27 de juny de 1953.

Mohandas Karamchand Gandhi: Va néixer el 2 d'octubre de 1869 a la ciutat costanera de Porbandar, situada a l'extrem nord-oest de l'Índia, a la regió de Gujarat. Aquesta regió era un mosaic de minúsculs principats i els seus governants tenien un poder absolut sobre la vida dels súbdits. El seu pare, Karamchand Gandhi, era el primer ministre de Porbandar i pertanyia a la casta dels Banias, mercaders de proverbial astúcia i habilitat en el comerç. La seva mare, anomenada Putlibai, procedia de la secta dels pranamis, que barrejaven l'hinduisme amb els ensenyaments de l'Alcorà.

Exemple típic de tardana genialitat, Gandhi va ser un adolescent silenciós, retret i gens brillant en els estudis, que va passar sense cridar l'atenció per les escoles de Rajkot. Als tretze anys, seguint el costum hindú, el van casar amb una nena de la seva edat anomenada Kasturbai, amb qui estava promès des dels sis anys sense saber-ho. El jove marit es va enamorar apassionadament de la noia, i per fer l'amor amb ella va abandonar el llit del seu pare moribund la mateixa nit en què aquest va morir. El succés va deixar un sentiment de culpa inesborrable en Gandhi, que més tard es declararia en contra del matrimoni entre nens i a favor de la continència sexual.

81

Rigoberta Menchú: Va néixer el 9 de gener del 1959 a la població guatemalenca de Chimel. Molta de la popularitat de la seva obra li vingué del seu llibre autobiogràfic de 1982-1983 titulat "Me llamo Rigoberta Menchú y así me nació la conciencia". El llibre fou realment escrit per Elisabeth Burgos a partir de les converses amb Rigoberta. En el seu llibre, explica com va començar a treballar en una finca de cafè als cinc anys, en condicions tan pèssimes que foren la causa de la mort de germans i amics seus. Va rebre una educació catòlica, cosa que la vincularia més tard a col·laboracions amb l'església catòlica. Ja adulta, va participar en protestes contra el règim militar pels seus abusos contra els Drets Humans. La guerra civil de Guatemala tingué lloc entre 1962 i 1996, tot i que la violència esclatà anys abans. La violència la va forçar a l'exili a Mèxic l'any 1981. Aquell mateix any, el seu pare fou assassinat a l'ambaixada espanyola a la Ciutat de Guatemala. L'any 1991 va participar en la preparació de la declaració dels drets dels pobles indígenes per part de les Nacions Unides.

Usain Bolt: Va néixer el 21 d'agost de 1986 a Sherwood Content, Trelawny, Jamaica. Va fer els seus estudis a l'escola Waldensia, on va començar a mostrar les habilitats en les curses de velocitat, amb 12 anys, ja va ser el que corria el més ràpid de la seva escola en els 100 m. A l'escola secundària William Knibb el seu entrenador de criquet li va recomanar practicar l'atletisme. Pau McNeil, exatleta olímpic en proves de velocitat, i Dwayne Barrett, van ser els seus entrenadors.

82

Juan Antonio San EPIfanio: Nascut a Saragossa el 12 de juny de 1959, és un jugador de bàsquet espanyol considerat el millor jugador d'Europa de la dècada dels 80. Popularment conegut com a Epi, va desenvolupar tota la seva carrera esportiva professional al FC Barcelona, on va jugar durant dinou anys. Fa 1,98 metres d'alçada i actuava en la posició d'aler, destacant pel seu gran tir exterior. Durant tota la seva carrera va jugar amb el número 15 a la samarreta. Als Jocs Olímpics de Barcelona va ser el darrer rellevista de la torxa olímpica.

Destaquen les següents distincions individuals: millor Jugador de la Dècada dels 80, concedit pel prestigiós diari esportiu francès "L'Equipe"; millor Jugador d'Europa el 1985, segons la revista italiana especialitzada Giganti di Basket; des de la temporada 1983-84 manté la segona millor marca d'anotació individual en la història de la Lliga espanyola, amb 54 punts anotats davant el Joventut de Badalona, en un partit guanyat pel FC Barcelona (112-109) després d'una pròrroga; és, juntament amb Ferran Martínez, el jugador que més partits finals de la Lliga ACB ha disputat (29); és també qui més punts ha aconseguit en aquests playoff finals (507); és el segon màxim anotador de la selecció espanyola de bàsquet, per darrere de Pau Gasol; i, finalment, és el jugador que ha disputat més minuts en la història del Barça de bàsquet.

Steve Jobs: Va néixer l'any 24 de febrer del 1955 a Sant Francisco, i va morir a Palo Alto, Califòrnia, el 5 d'octubre del 2011. Va ser un empresari i gran magnat de negocis del sector de la informàtica i de les indústries d'entreteniment nord americanes. Va ser el president i fundador d'Apple i el màxim accionista individual de The Walt Disney Company.

83

Homer Simpson: Personatge d'una sèrie de dibuixos, va néixer el 12 de maig de 1956. Homer es cria a la granja dels seus pares, Abraham i Mona Simpson, i realitza les típiques funcions de cap de família a les telecomèdies: és qui treballa i porta els diners a la llar. Representa l'estereotip del nord-americà mitjà que es limita a anar al bar amb els amics, beure cervesa, veure la televisió i assistir a algun partit de beisbol. És groller, incompetent, maldestre, vague i descuidat, tot i que demostra tenir un gran cor en molts episodis i és el personatge més graciós de la sèrie. Els seus trets més comuns de personalitat són l'estupidesa, la mandra, i l'egoisme.

84

En la prehistòria, s'atribuïa al costum de fer-se tatuatges un valor màgic. La imatge d'un animal era símbol de poder, i si en coneixien algun la picada o mossegada del qual era verinosa, se'l tatuaven perquè així eren immunes al verí.

S'ha descobert que els egipcis es tatuaven, prenent com a exemple una sacerdotessa de la deessa Hathor. El seu tatuatge estava fet a base de línies i de punts. A part de ser una connexió amb els déus, es feien com a tribut o sacrifici, s'utilitzaven com amulets i també com a mitjans de protecció màgica.

Els assiris i els fenicis es feien tatuatges al front amb signes al·lusius a les divinitats, i el seu ús es

va prolongar als llargs dels segles.

Els grecs van aprendre les tècniques dels tatuatges dels perses; els utilitzaven per a marcar els esclaus i els criminals i així podien ser identificats ràpidament. També tenien ús com a mètode de càstig, com per exemple el rei que va ordenar tatuar al front de dos monjos un seguit de versos obscens perquè tothom conegués el seu comportament totalment inadequat.

Els romans copiaren dels grecs la tècnica de tatuar els presos i els esclaus. Sovint els soldats es tatuaven l'emblema de la legió quan eren admesos en senyal de submissió i agraïment per haver estat escollits. Cada legió romana tenia un

LA HISTÒRIA DEL TATUATGE

haver estat escollits. Cada legió romana tenia un símbol que la identificava, com per exemple l'àliga. El tatuatge es duia a terme perforant la pell fins que generava sang, i després la tinta s'estenia sobre aquella zona perquè penetrés en la ferida.

Tot i que Constantí I va prohibir els tatuatges per considerar-los diabòlics, els senyors feudals tatuaven el rostre als seus esclaus perquè recordessin sempre que eren de la seva propietat. Més tard, va canviar el seu significat quan els templers van començar a tatuar-se creus per tal que si morien els donessin sepultura cristiana.

El tatuatge va ser redescobert a Europa quan James Cook amb els seus navegants van tornar a Londres l'any 1769. Van dur a la seva nau un seguit d'aborígens que duïen tatuatges, i els anomenaven tattú.

El 1891 van aconseguir idear i fer el primer tatuatge elèctric, la qual cosa va fer que els Estats Units fos considerada la seu central d'aquest art.

També van sortir a la moda entre els membres de l'aristocràcia com a expressió artística, com per exemple el cas de l'emperadriu austríaca Isabel, anomenada també Sissi.

A finals del segle XIX la moda estava cada vegada més present a Europa. A Londres, un tatuador i la seva dona exhibien un cos que els servia com a mostrari de totes les seves il·lustracions: vaixells, cors, dracs, serps, inicials de noms o rostres. Va ser l'inici dels àlbums que encara actualment troben en els establiments de tatuatges.

La paraula tatuatge arribà al castellà al segle XIX gràcies al francès i a l'anglès, tot i que de tota la península ibèrica es va estendre en primer lloc per Catalunya, ja que estava molt influïda per la cultura francesa i la italiana.

85

A la primera meitat del segle, els nazis en camps de concentració i els soviètics en els seus gulags siberians marcaven els convicts i els desertors com marcaven els animals de granja. Els nazis sobretot, tatuaven els jueus amb xifres numèriques amb dos propòsits: la identificació i la humiliació, ja que la cultura jueva prohibia les marques en el cos.

Per altra banda, els soldats americans que van combatre en la Segona Guerra Mundial, solien tatuar-se el nom de la persona estimada emmarcada per un cor o també símbols de la seva pàtria.

Entre els anys 60 i 70 algunes persones van elevar el tatuatge a la categoria d'art, fent-los multicolors i molt populars en la societat.

Actualment, els tatuatges no tenen cap significat negatiu, i la majoria de les persones que en porten els agrada mostrar-los.

EDAT CONTEMPORÀNIA

L'edat contemporània va des del 1789 amb la Revolució Francesa fins a l'actualitat.

La Revolució Francesa (1789-1799) va significar l'enderrocament de l'Antic Règim dominat per la monarquia absoluta i l'aristocràcia feudal, i la implantació del liberalisme dominat per la burgesia.

En el decurs de deu anys de revolució, França va experimentar profundes transformacions a tots els nivells. A nivell polític, la monarquia absoluta va deixar pas a una monarquia constitucional, i aquesta a una república liberal de caire moderat. A nivell socioeconòmic, i impulsat pel canvi polític, França va iniciar el camí cap a la industrialització moderna i l'establiment de la societat burgesa.

La Primera Guerra mundial o la Gran Guerra fou un conflicte bèl·lic que va tenir lloc a Europa i al Pròxim Orient entre el 1914 i el 1918. La política exterior cada vegada més agressiva d'Àustria-Hongria, Rússia i especialment Alemanya va originar el conflicte.

El detonant de l'esclat de la guerra fou l'assassinat el 28 de juny de 1914 a Sarajevo, Bòsnia, de l'hereu al tron dels Hasburg, Francesc Ferran d'Àustria. Després de la declaració de guerra d'Àustria a Sèrbia el 28 de juliol, la majoria d'estats europeus es van veure implicats en el conflicte. Rússia es va mobilitzar en suport de Sèrbia els dies 29 i 30 de juny. Alemanya va declarar la guerra a Rússia l'1 d'agost i a França el 3 d'agost. Dels 32 països bel·ligerants, els principals estats involucrats van ser, d'una banda, els anomenats aliats: França, l'Imperi britànic, Sèrbia, l'Imperi rus, els Estats Units i el Regne d'Itàlia i de l'altra les potències centrals:

l'Imperi alemany, l'Imperi Austrohongarès, l'Imperi turc i Bulgària.

La Segona Guerra mundial va ser un conflicte bèl·lic que va implicar la majoria de les nacions del món, incloent-hi totes les grans potències, organitzades en dues aliances militars: els aliats i les potències de l'Eix. La guerra va implicar uns 100 milions de militars i fou causa de la mort d'entre 50 a 60 milions de persones, la major part civils, el 3% de la població mundial de l'època; esdevingué així el conflicte més mortífer de la història humana i el primer (i per ara únic) en què es van usar armes nuclears.

La bomba atòmica de l'explosió nuclear sobre la ciutat japonesa d'Hiroshima (6 d'agost) i Nagasaki (9 d'agost) va suposar la rendició de Japó el 2 de setembre de 1945. Aquesta bomba va provocar uns 70.000 morts a Hiroshima i uns 40.000 a Nagasaki.

Va ser el conflicte armat més gran de la història i s'estima que va tenir un cost, en diners i en recursos, major que totes les altres guerres juntes. Posteriorment al conflicte, es van formar les Nacions Unides per a prevenir altres conflictes com aquest. La Unió Soviètica i els Estats Units van sortir de la guerra com a les grans superpotències del món, la qual cosa va provocar la Guerra Freda, que va durar 45 anys.

Prop de la meitat de les víctimes de la guerra foren ciutadans de la Unió Soviètica, el país que va patir la principal agressió de l'Alemanya nazi, que també dugué a terme la persecució i l'extermini de minories europees com la jueva, que fou víctima d'un holocaust de prop de 6 milions de morts.

DE TOTS LES

L'Holocaust fou el genocidi dut a terme pel règim nacionalsocialista del Tercer Reich sobre els jueus i d'altres pobles entre els anys 1933 i 1945.

El genocidi fou la culminació d'un llarg procés que es desenvolupà paral·lelament a la implantació del règim nazi i que tenia com a objectiu la creació d'una comunitat nacional racialment pura. El que Hitler es proposava —i així ho havia anunciat el 30 de gener del 1939— era l'extermini de la raça jueva d'Europa.

Altres grups que el règim nazi definí com a indesitjables eren els homosexuals, els testimonis de Jehovà, els minusvàlids i dissidents i els opositors polítics de diverses nacionalitats i religions.

Una bruixa (en masculí, un bruixot) és una persona que practica la bruixeria. Si bé la imatge típica d'un bruixot o d'una bruixa és molt variable en funció de cada cultura, en el patrimoni popular del món occidental la representació d'una bruixa s'associa fortament avui en dia a la d'una dona amb capacitat de volar al damunt d'una escombra, així com amb l'aquelarre (lloc de bruixes) i amb la caça de bruixes (recerca i identificació de bruixots i bruixes).

Segur que recordem quan érem petits que ens deien que les bruixes són dolentes, que si no fèiem el que calia vindria una bruixa o qualsevol altre personatge a buscar-nos i vés a saber què ens faria.

T'has parat mai a pensar que potser les bruixes no són com sempre ens les han fet imaginar? Potser són bones i l'únic que volen és jugar amb els nens o només busquen una mica de companyia perquè no els agrada la soledat. A les pel·lícules, les bruixes també són personatges dolents i lletjos, que utilitzen la seva màgia per a fer el mal. Les caracteritzen com a éssers solitaris, i els seus únics amics són gats o mussols. Sempre van amb escombra i porten un gran barret negre i punxegut. Però... com són les bruixes a la realitat? Per què diem que les bruixes són dolentes i no pas bones persones?

Què penses quan diem a algú: Ets una bruixa! Potser aquella persona s'ho pren malament o li arriba a afectar per la visió que tenim nosaltres de què és una bruixa, però també s'ho podria prendre com un compliment, perquè al cap i a la fi, les bruixes també són sàvies, llestes i els agrada la màgia.

En realitat, les bruixes eren dones que tenien un caràcter fort i dominant. Els homes es sentien amenaçats per la seva personalitat i van decidir perseguir-les i matar-les dient que eren serventes del dimoni. Així van aconseguir atemorir el poble i pràcticament van desaparèixer de la societat.

LES BRUIXES

PER QUÈ LA TERRA NO ÉS TOTALMENT RODONA? Perquè, com que gira sobre ella mateixa, el fregament de l'aire ha fet que s'hagi aplanat una mica als pols i eixamplat al voltant de l'equador. De fet, la Terra sembla una pilota lleugerament oval.

PER QUÈ ES VAN SEPARAR ELS CONTINENTS? Sota l'escorça terrestre, les roques en fusió del mantell es mouen com una sopa que bull. Quan pugen, pressionen la superfície, que ha acabat fracturant-se en grans plaques. Aquestes plaques, damunt les quals es troben els continents i oceans, floten lliurement sobre el mantell líquid. Van lliscant a la deriva, com si fossin rails.

PER QUÈ EL CEL ÉS BLAU? Els colors són ones de llum. Quan el sol està alt, els seus raigs incideixen directament sobre les partícules que floten a l'aire: llavors, l'ona propagada pel sol és curta, i això dona el color blau. Però quan al vespre el sol està baix a l'horitzó, l'ona dels seus raigs ha de recórrer més distància fregant les partícules de l'aire: això dona el color roig de la posta del sol.

90

EL RACÓ DELS SABERUTS

PER QUÈ EL DIA S'ALLARGA I S'ESCURÇA? La durada dels dies depèn de la posició del sol. A l'hivern el sol sempre està baix. La Terra, en girar sobre ella mateixa, de seguida el fa desaparèixer darrere l'horitzó; els dies són curts. En canvi, a l'estiu tenim el sol ben alt. Els seus raigs ens il·luminen fins tard i ens desperten aviat al matí.

COM ES FORMEN ELS NÚVOLS? Quan fa calor, l'aigua dels rius i dels mars s'evapora i puja enlaire en forma de vapor. Aquest vapor és tan lleuger que fa que l'aire pugi. Cel amunt, l'aire calent es troba amb l'aire fred, i el xoc fa que el vapor es refredi i torni a l'estat líquid. Es condensa en milers de gotes minúscules suspeses en l'aire; els núvols.

COM ES CREA L'ARC DE SANT MARTÍ? L'arc de Sant Martí apareix quan els raigs de sol travessen les gotes de pluja. La llum és un conjunt de colors que, units, fan el blanc. Normalment la veiem blanca perquè no troba obstacles que li barrin el pas a l'atmosfera, sinó que ens arriba directament. Però la pluja és un obstacle per a la llum; el raig de sol topa amb les gotes d'aigua, i tots els colors reboten per separat, l'un al costat de l'altre.

COM S'ASSEGUEN LES FULLES? Les fulles estan unides a la branca per una tija, el pecíol. Quan arriba la tardor, el pecíol queda envoltat de suro, la fulla es queda sense saba i s'ofega. Sense aigua no pot fer la fotosíntesi, i es torna groga.

COM ES FORMEN LES INCREÏBLES ESCULTURES DE LES GRUTES? Les grutes més boniques estan decorades amb columnes, tapissos i flors de calcària petrificades. Una columna es forma quan una estalactita i una estalagmita s'uneixen i queden soldades. Els tapissos es creen quan l'aigua regalima per una llosa inclinada i forma una cascada. I les flors són les marques que deixa el degoteig de l'aigua sobre les parets.

PER QUÈ ESTERNUDEM? A vegades, quan algunes petites partícules en fan pessigolles a les parets internes del nas (pols, pol·len, secrecions provocades pel refredat, etc.), els pulmons s'omplen d'oxigen. Per això inspirem unes quantes vegades abans d'esternudar. Aleshores, el múscul principal de la respiració, el diafragma, es contrau i l'aire sota pressió acumulat en els pulmons surt projectat del nas per extreure'l.

PER QUÈ ELS HOMES TENEN UNA VEU MÉS GREU QUE LES DONES? Perquè la laringe, el tub que condueix l'aire quan parlem i que funciona com a caixa de ressonància, és molt més ampli en els homes que en les dones. En conseqüència, les cordes vocals que la travessen són també més llargues, i això contribueix a produir una veu greu.

PER QUÈ EL QUE ESTÀ CALENT FA MÉS OLOR QUE EL QUE ESTÀ FRED ? Perquè la calor permet les olors escapar-se del cos que les conté i escampar-se per l'aire. Quant al fred, immobilitza les olors i els impedeix estendre's per l'aire.

PER QUÈ A VEGADES EN SOBRESALTEM QUAN ENS ADORMIM? Perquè els músculs, en comptes de distendre's progressivament, es relaxen de cop. Aleshores tenim la impressió d'haver fallat un graó en baixar per una escala. Això sol passar amb més freqüència després d'un dia cansat, quan estem molt tensos, o després d'un gran esforç.

CUINA SENSE FOC

ENTREPÀ FRESC DE PRIMAVERA

INGREDIENTS: pa, pernil dolç tallat ben finet, tomàquet d'amanir tallat a làmines, formatge a làmines, enciam, espàrrecs blancs, maionesa.

ESTRIS: plat, cullera, ganivet.

PREPARACIÓ: Primer, cal obrir el pa per la meitat i amb la cullera untar-se les dues meitats amb maionesa. Posa una làmina de formatge, una de tomàquet, un espàrrec, un tall de pernil dolç i una mica d'enciam.

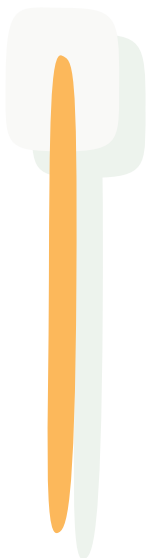
92

TRONC DE XOCOLATA

INGREDIENTS: galetes tipus Maria, crema de xocolata, 200g de xocolata negra per desfer, 75g de mantega, llet.

ESTRIS: ganivet, paper de plata, plat, reixeta.

PREPARACIÓ: Suquem les galetes amb la llet per una banda i per l'altra les untem amb la crema de xocolata i les amunteguem. Emboliquem la columna (tronc) de galetes amb un paper de plata i el deixem una estona a la nevera. Mentrestant, fem desfer la xocolata i la mantega al microones. Traiem el tronc de la nevera, el desemboliquem i el col·loquem damunt un plat amb una reixeta. Hi aboquem la xocolata de manera que quedi ben cobert. El deixem a la nevera dues hores perquè es prengui la xocolata i ja el podem tallar al biaix.

PASTÍS DE PATATA

INGREDIENTS: patates, mantega, olives, llauna de tonyina.

ESTRIS: ganivet, forquilla, motlle.

PREPARACIÓ: Bullim les patates amb pell al microones durant deu minuts. Les pelem i les aixafem amb una forquilla. Tallem les olives per la meitat i les barregem amb la tonyina. Untem el motlle amb mantega, ho aboquem tot i ho deixem a la nevera un mínim de dues hores. Quan el traiem, el desemmotllem i ja el podem tallar

PURÉ DE FRUITES

INGREDIENTS: taronja, plàtan, poma, pera, galetes tipus Maria.

ESTRIS: ganivet, espremedora, bol, batedora.

PREPARACIÓ: Rentem i pelem les fruites i fem el suc de taronja. Tallem les fruites a trossets petits, hi afegim dues o tres galetes i ho passem tot per la batedora.

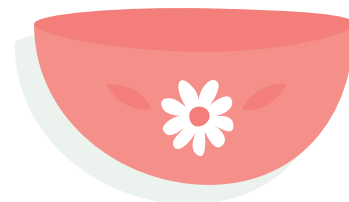
93

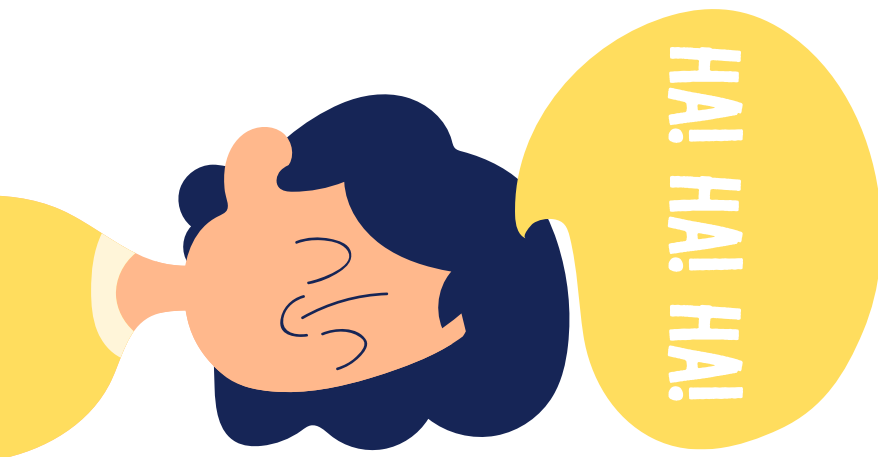
AMANIDA DE LLENTIES

INGREDIENTS: 250g de lleties pardines (les petites), una ceba de Figueres, mig pebrot vermell, mig porro, vinagre de xerès, oli d'oliva, un tomàquet d'amanir, sal.

ESTRIS: ganivet, bol.

PREPARACIÓ: Rentem el pebrot, en traiem les llavors i en retirem el filament blanc de l'interior. Tallem el pebrot, el porro, la ceba i el tomàquet a daus petits. Barregem les verdures amb les lleties i ho amanim amb l'oli, la sal i el vinagre.

Una mama i el seu fill estan acabant de dinar i tenen una breu conversa. El nen li confessa un “secret”, i és que li fa molta por la foscor tot i que ja té quinze anys. La mare el tranquil·litza, l’acaronna suaument i també li fa una confessió, i és que li fa encara més por la llum, sobretot... pel rebut!

94

Un alumne pregunta a un professor quin és el pes de la terra. El professor, que desconeix la resposta, per a què l’alumne no se n’adoni, li respon davant de tota la resta de companys: -Trobo molt interessant aquesta pregunta; a veure qui de vosaltres demà la pot respondre.

Aquell vespre, va estar buscant per internet la resposta correcta. L’endemà, va recordar ell la pregunta al alumnes. En no rebre resposta, va donar la xifra exacta. Aleshores, l’alumne que havia fet la pregunta, li diu: -Perdoni, però aquesta dada és amb gent o sense gent?

Un noi sense feina va a una entrevista de treball. Té una conversa molt planera amb la persona encarregada de l’empresa i es posen d’acord en tot fins que toquen el tema del sou. El noi demana quants diners cobrarà per la seva feina, i l’encarregat li respon que començarà rebent mil euros mensuals però que més endavant pot arribar a cobrar segurament dos mil euros. En sentir això, el noi s’aixeca de sobte de la cadira, agafa l’americana i diu: “Ah, doncs... ja vindré més endavant!”

RECU D’ACUDITS

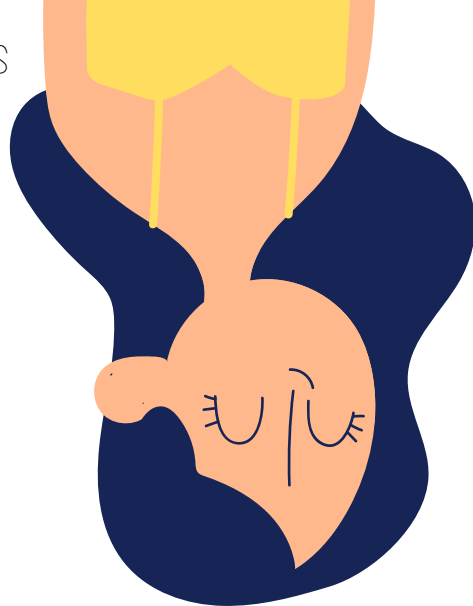
Un nen és a casa fent els deures, com cada tarda, i aprofita que el seu pare és al seu costat per a preguntar-li un dubte que té: -Pare... on és l’Amazones?

El pare, mig distret, li respon: -Uix, la veritat és que no ho sé. Millor que li ho preguntis a la mama; ja saps que és molt més endreçada que jo i et dirà el calaix exacte on és, i així no ho desendreçaràs tot buscant-lo.

Una professora pregunta a un dels seus alumnes: -Creus que la tecnologia reemplaçarà algun dia el paper? L’alumne reflexiona uns segons i respon molt seriosament: -No, no ho crec pas; no em veig netejant-me el cul amb un mòbil...

Un comercial va conduint per una carretera poc transitada i està molt concentrat llegint els indicadors perquè mai no havia estat per aquesta zona i té una entrevista amb un client al migdia. Tot d'una, veu un rètol que diu "Redueixi a 60Km". Com que és una zona amb molts revolts, fa cas de la indicació i redueix la velocitat del seu vehicle. Quan han passat uns quinze minuts, veu un altre indicador que diu "Redueixi a 40 Km", i redueix la velocitat perquè potser sí que les corbes són més tancades. Cinc minuts més tard, un altre indicador que diu "Redueixi a 30 Km". També segueix la indicació, però comença a patir perquè arribarà just a l'entrevista. Passen cinc minuts i... "Redueixi a 10 Km"; ja una mica empipat, decideix que és la darrera vegada que fa cas dels senyals de trànsit, però ho fa. Finalment, s'apropa a un rètol i quan passa pel davant el llegeix i hi diu "Benvinguts a Redueixi"

HE! HE!

iIH iIH iIH

95

Un mestre de primer curs de primària demana als seus alumnes que dibuixin un ànec amb un para-sol. Se suposa que l'ànec ha de ser de color groc i el para-sol de color verd. Un dels nens pinta l'ànec de color vermell. En adonar-se'n, el mestre li diu: -Escolta, quants ànecs vermells has vist tu? El nen aixeca el cap i li respon: -He vist tants ànecs vermells com ànecs grocs amb para-sols verds.

Són les vuit del matí. Un fill diu a la seva mare: -Mama! No vull anar a l'escola! La mare s'hi apropa i li diu: -Què et passa, fill meu? Per què no hi vols anar? El fill li dóna tres raons: -Primera, perquè tinc son; segona, m'avorreixo; tercera, els nens es riuen de mi. La mare pensa un moment i li diu: -Mira, saps què penso? Jo tinc tres raons per les quals hi has d'anar. Primera, perquè és la teva obligació; segona, perquè ja tens trenta-cinc anys; tercera... perquè ets el director del centre!

ARTICLES D'OPINIÓ

97

EL WHATSAPP I ELS MENORS DE 16 ANYS

Des d'aquest mes de maig, els més joves de setze anys ja no podran xatejar per WhatsApp. Aquesta aplicació de missatgeria instantània ha comunicat l'actualització de les condicions del servei i la política de privacitat amb motiu de la nova regulació europea del reglament general de protecció de dades, que entra en vigor el 25 de maig. Aquesta actualització comporta un canvi en l'edat mínima d'ús del servei en la Unió Europea, que passa dels tretze als setze anys. La companyia encara no ha especificat com farà efectiva aquesta mesura per comprovar que els usuaris tenen realment l'edat estipulada, però el debat està ja servit.

És molt complicat saber amb certesa l'edat d'una persona perquè qualsevol jove de menys de setze anys pot trobar fàcilment com registrar-s'hi buscant ajuda d'un company més gran que ell o fent cerques per internet.

Aquesta mesura és una acció perquè WhatsApp es pugui cobrir els espallles davant la nova llei de protecció de dades. Si el control es limita a preguntar als usuaris quina edat tenen, és evident que els infants i els joves se la inventaran per poder continuar fent servir l'aplicació.

EN UNA SOCIETAT TAN DIGITALITZADA COM L'ACTUAL, ELS MENORS HEM CRESCUT AMB LES NOVES TECNOLOGIES, I ÉS IMPOSSIBLE QUE NO FEM SERVIR EL MÒBIL, NO PUBLIQUEM RES A INTERNET O QUE NO TINGUEM CAP XARXA SOCIAL.

El més efectiu és educar en l'ús de les noves tecnologies a casa i a l'escola de manera conjunta. No s'ha de prohibir una aplicació, sinó educar-nos perquè en fem un bon ús. Malgrat tot, aquesta mesura adoptada per WhatsApp pot servir perquè els pares de menors siguin més conscients de la importància de l'ús de les aplicacions mòbils i les xarxes socials, i que s'adonin que haurien de supervisar millor l'ús que en fan els seus fills: han de saber com utilitzar aquestes aplicacions, detectar els mals usos i els assetjaments, i sobretot, ser conscients que en el moment de fer qualsevol publicació a les xarxes socials, se'n perd el dret d'ús, és a dir, no sabem qui la pot utilitzar ni amb quina finalitat.

El novembre del 2017, el Ministeri de Sanitat va llançar una campanya contra el consum d'alcohol en menors que traduïda al català seria aproximadament "Tranquil; el teu fill no beu". L'objectiu era conscienciar els pares sobre els hàbits de consum d'alcohol en menors, ja que el 68,2% dels menors d'entre 14 i 18 anys ha consumit alcohol en el darrer mes, cosa que els progenitors desconeixen. Tots els cartells tenien un missatge dirigit als nois i un altre a les noies. En un dels cartells hi havia una noia a qui acompanyava una frase que deia "Després del consum d'alcohol, es constata un major nombre de relacions sexuals sense protecció o no consentides" i després un missatge dirigit a la mare. En el cas dels nois, es centrava en la violència. Evidentment, el sector femení de les xarxes va entrar ràpidament en joc: "Si ets noi, beure et farà ser violent. Si ets noia, beure pot fer que et violin."

COM ÉS QUE ES DEFENSA TANT LA IGUALTAT ENTRE HOMES I DONES, QUAN FINS I TOT EL PROPI SISTEMA DE SANITAT LLANÇA UNA CAMpanyA EN LA QUAL VOLEN ENSENYAR UNA NOIA A NO SER VIOLADA I NO UN NOI A NO VIOLAR? No es pot relacionar l'alcohol i que una noia no sàpiga controlar una situació així, ja que no s'hauria de trobar en aquesta situació.

La imatge va ser retirada de la web de la campanya i fonts del Ministeri van assegurar que va ser publicada per error ja que l'havien descartat perquè sabien que podia dur a interpretacions errònies. És a dir, es treien la responsabilitat del damunt i insistien que l'objectiu de la campanya era centrar-se en el dany neurològic de l'alcohol.

Aquest "error" és un símptoma de la incomprensió que hi ha en la nostra societat sobre què és una agressió sexual, quines són les seves causes i de qui és la responsabilitat.

LA GRAN ZONA DE DEIXALLES DEL PACÍFIC

La gran zona de deixalles del Pacífic, Great Pacific Garbage Patch, és una acumulació de plàstics que sura al Pacífic. El motiu són els corrents circulars d'aquesta àrea, en una zona de convergència de centenars de quilòmetres quadrats pròxima a les illes Hawaii, entre el Japó i la costa oest dels Estats Units. Conté 79.000 tones de plàstics acumulats que ocupen una superfície de 1,6 milions de metres quadrats, que equivaldria a la superfície de França, Espanya i Alemanya juntes.

Fins ara es creia que aquesta illa de plàstic tenia la consistència d'una sopa perquè estava formada principalment de micro-plàstics però, gràcies a una nova investigació, se sap que tres quartes parts de l'acumulació està feta de plàstics més grans de 5 centímetres i el 46% són xarxes de pesca abandonades.

AQUESTA ACUMULACIÓ DE PLÀSTICS AUGMENTA CADA ANY, I CADA COP MÉS ANIMALS AQUÀTICS MOREN ATRAPATS ENTRE LES DEIXALLES D'AQUESTA ILLA.

La zona ha estat batejada com la gran taca de deixalles del Pacífic. Fa anys que els oceanògrafs han advertit del perill que significa que els residus plàstics acabin als mars, perquè no són biodegradables i l'única cosa que fan és anar-se fragmentant fins que les restes són tan petites que són menjades pels peixos que les confonen amb el plàncton. Un cop dins la cadena alimentària, el plàstic circula d'animal en animal i pot arribar a l'home.

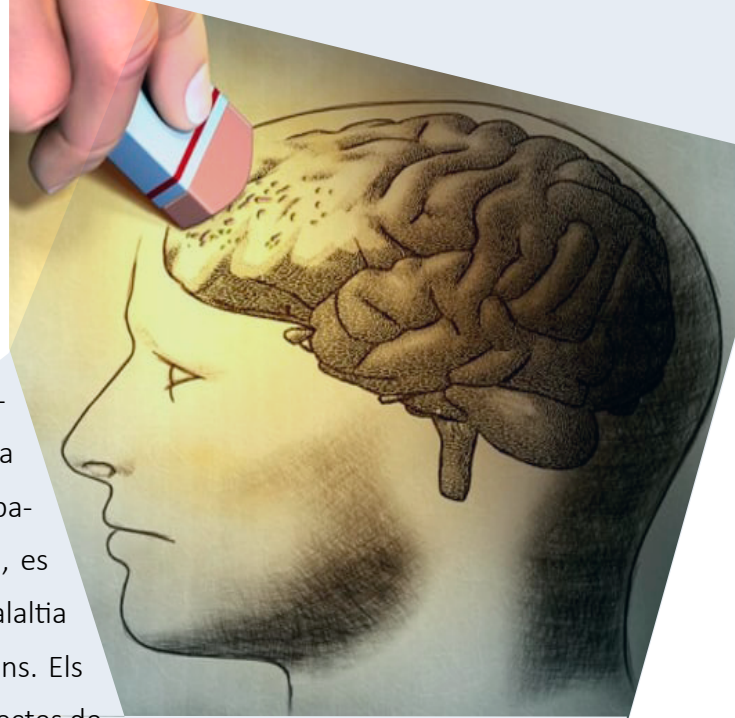
La investigació actual l'estan fent científics de la Universitat de Califòrnia a San Diego. La missió d'aquests científics és estudiar quantes deixalles s'estenen per una zona anomenada el remolí del Pacífic nord, com es distribueixen i com afecten la vida animal. Els residus plàstics són pràcticament presents a tots els mars, però en aquesta zona l'acumulació de deixalles és excepcional. L'expedició també vol analitzar si el material plàstic pot traslladar altres contaminant com els pesticides, però també si aquestes deixalles poden actuar com a vehicles de transport d'algunes espècies que podrien així canviar d'ecosistemes i convertir-se en invasores.

100

OPINA LAIA CATTINI

UN DESCONEGUT: L'ALZHEIMER

La malaltia d'Alzheimer és la demència més comuna. És incurable, degenerativa i terminal. En general es diagnostica en persones majors de 65 anys, malgrat hi ha casos d'aparició precoç, els quals, tot i que amb menor prevalença, es poden donar força abans. Malgrat la causa d'aquesta malaltia és diferent per a cada cas, hi ha força símptomes comuns. Els primers a manifestar-se solen ser confosos per simples efectes de l'edat o causes de l'estrès. En aquestes primeres etapes, el símptoma més comú que es detecta és la pèrdua de memòria, així com la dificultat per a recordar coses apreses recentment.

Quan un metge n'és informat i se sospita de la presència d'Alzheimer, el diagnòstic generalment es confirma amb una avaluació del comportament del pacient i amb tests cognitius, tot i que sovint també se li fa escàner cerebral.

A mesura que la malaltia avança, apareixen símptomes com la confusió, la irritabilitat i l'agressivitat, canvis d'humor, pèrdua de memòria a llarg termini i de sensibilitat. Gradualment, també es perden les funcions corporals, tendint finalment cap a la mort.

El pronòstic individual és difícil d'assegurar, ja que la durada de les etapes és molt variable, i presenta un període indeterminat de temps mentre es desenvolupa, abans d'esdevenir del tot evident.

101

ÉS DURÍSSIM I MOLT TRIST VEURE COM ALGÚ QUE ESTIMES NO ES RECORDA DE GAIREBÉ RES, NO SAP QUI ETS, NO RECORDA LA TEVA CARA NI EL TEU NÒM, etc. I, per altra banda, molt sovint arriba un moment que els familiars han de prendre la decisió d'ingressar-lo en un lloc especialitzat en aquesta malaltia perquè és impossible tenir-ne cura a casa.

La persona afectada va perdent progressivament l'autonomia fins a quedar en un estat de dependència severa. És com si s'apagués el llum i, en la foscor, se sent confosa i desorientada i, de retruc, els familiars i les persones de l'entorn també. Per això és una malaltia que afecta tothom.

Els malalts d'Alzheimer ho passen malament perquè estan desorientats, no coneixen ningú i per tant no saben en qui poden confiar i a vegades això fa que es tornin violents. No només perden la memòria, sinó que a poc a poc el cos es va debilitant perquè tot ell també es va oblidant de funcionar correctament.

Cal tractar el malalt com una persona adulta que mereix respecte procurant no infantilitzar-la, i sempre hem de deixar que pugui anar fent tot el que sigui capaç, ni que sigui a poc a poc, i vigilant a certa distància.

LA FILOSOFIA

La filosofia és molt important en la nostra societat. Es tracta de pensar i raonar sobre el món que ens envolta. És aquell estudi del pensament i de la justificació sobre com funciona la nostra ment, el coneixement, l'existència i altres temàtiques.

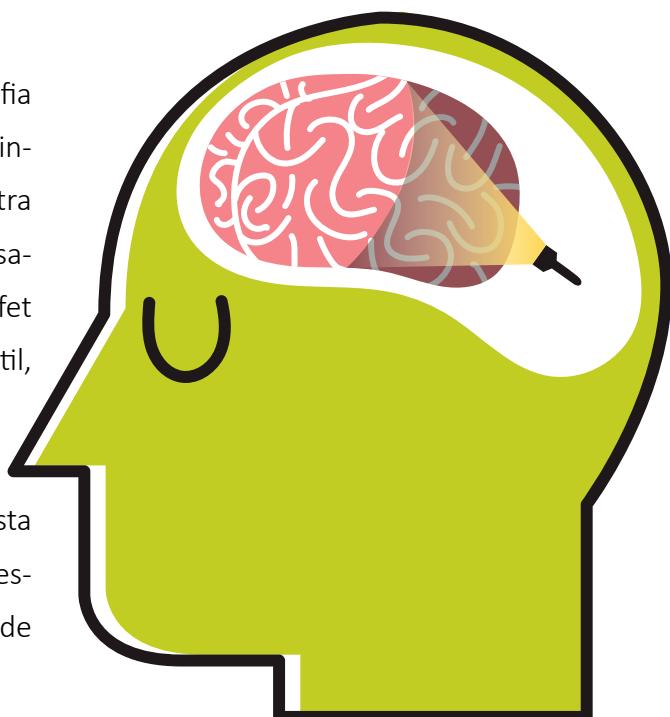
Filosofia és etimològicament un mot compost que prové del grec. Fileo significa estimar o ser amic i el substantiu sofia vol dir saviesa, intel·ligència o comprensió profunda de les coses. Per tant, etimològicament, la filosofia és l'amor a la saviesa. El filòsof és algú que la busca, que discuteix i que s'interroga sobre el món, sobre el significat de les coses, sobre el procés del coneixement, sobre l'acció humana i sobre el llenguatge.

El concepte de filosofia es pot entendre en dos sentits: d'una banda filosofem quan mirem el món amb una certa distància i amb sorpresa. D'altra banda, la filosofia va néixer perquè a les ciutats gregues aparegué la democràcia, és a dir, la possibilitat de discutir lliurement el poder polític i de criticar els mites. Només allí on hi ha debat lliure hi pot haver filosofia perquè tan sols a través de la discussió estem en disposició de revisar la nostra manera d'entendre el món.

DES DE BEN PETITS HAURÍEM DE REFLEXIONAR SOBRE QUALSEVOL ASPECTE DE LA VIDA QUOTIDIANA I ENTENDRE PER QUÈ PASSA EL QUE PASSA EN CADA MOMENT. Fem matemàtiques, català, castellà, anglès... però per què no tenim una assignatura de filosofia? QUI HA DECIDIT QUE NO ÉS IMPORTANT?

Tots sabem que quan acabem l'ESO tindrem filosofia com a una de les matèries noves, però... per què no introduir-la abans de manera oficial? Tots tenim la nostra personalitat, les nostres creences i els nostres pensaments, però és important conèixer filòsofs que han fet i dit coses que han marcat la humanitat, com Aristòtil, Plató, Isòcrates, Epicur, Ciceró, etc.

Cadascú veu les coses des de diferents punts de vista i, per tant, hi ha multiplicitat d'opinions igualment respectables. Actualment, més que mai, és el moment de plantejar-nos què fem i, sobretot, per què ho fem.

LA MÚSICA

Hi ha qui diu que la música ajuda a desenvolupar la intel·ligència. Però, què és la música? Hi ha algunes definicions, d'entre les quals destaquen:

Art que expressa mitjançant la combinació de sons, d'acord amb les lleis de la melodia, l'harmonia i el ritme.

Obra musical.

Reunió de músics que toquen plegats.

Sèrie de sons que afecten l'orella d'una manera més o menys agradable.

ÉS EVIDENT QUE LA MÚSICA ÉS UNA ENTITAT ABSTRACTA, PERQUÈ NO LA VEIEM PERÒ SÍ QUE LA SENTIM. I QUAN DIC SENTIM VULL DIR SENTIR LITERALMENT MITJANÇANT L'OÏDA I TAMBÉ SENTIR AMB EL COR. Quantes vegades no ens emocionem o riem en escoltar una determinada música?

Alguns de nosaltres vam decidir de més petits tocar un instrument. Els inicis sempre són accidentats; costa adaptar-se a l'instrument, cal fer llenguatge musical, coneixem d'altres nens que com nosaltres comencen a tocar, no sempre els horaris s'adeqüen a la nostra disposició, etc.

Una vegada hem entrat en el món de la música, tot se'ns fa molt més senzill. Fem amics nous, coneixem professors que viuen la música amb una gran intensitat, alguns sovint de manera professional, i per damunt de tot, aprenem a ser solidaris amb els altres perquè generalment toquem en grup. Si el company entra bé, jo també; però si ell fa una entrada dolenta o dubtosa, segurament jo el seguiré malament. I el mateix si el que fa l'entrada dolenta sóc jo.

M'agrada molt la música. Per a mi, una manera de relaxar-me i fer una pausa en els estudis és posar-me a practicar una estona. En el moment que agafo el meu instrument, m'oblido de tot i em centro en treure'n els sons de manera que la melodia sigui la més perfecta possible.

Per cert, l'instrument que vaig escollir de petit i que encara toco actualment és la flauta xinesa.

BREU ESTUDI DELS CENTRES D'ACOLLIDA D'ANIMALS DE COMPANYIA

104

OPINA AINA AMAT

OPINIÓ

Tots els animals, siguin de l'espècie que siguin, tenen el dret a ser respectats. No han de ser víctimes de maltractaments, d'esforços desmesurats, d'espectacles violents ni actes cruels que els comportin patiments físics o psíquics. (Punt primer de la Declaració municipal per la convivència i els drets dels animals)

Associació de protecció i defensa dels animals: Entitat sense afany de lucre legalment constituïda que té entre els seus objectius emparar i protegir els animals.

Animal domèstic: Animal que pertany a espècies que habitualment es crien, es reproduïxen i conviuen amb persones, i que no pertanyen a la fauna salvatge. També tenen aquesta consideració els animals que es crien per a la producció de carn, de pell o d'algun altre producte útil per a l'ésser humà, els animals de càrrega i els que treballen en l'agricultura.

Animal de companyia: Animal domèstic que les persones mantenen generalment a la llar amb la finalitat d'obtenir-ne companyia. Gaudeixen d'aquesta consideració els gossos, els gats i les fures.

Animal perdut: Animal de companyia que duu identificació del seu origen o de la persona que n'és propietària i que no va acompanyat de cap persona.

En la nostra societat, és conegut per tots que l'abandonament d'animals és un greu problema; cada any es compren molts gossos i gats, i un elevat percentatge acaba abandonat. Malgrat tot, darrerament també ha augmentat el nombre d'adopcions gràcies sobretot a les campanyes de sensibilització social.

AL COMPÀS

Els centres d'acollida d'animals de companyia es classifiquen en dos grups:

Gossera: És un centre propietat de l'ajuntament, el qual n'exerceix el control i en marca de manera directa la normativa. Tenen l'obligació de recollir tots els animals sense amo que hi ha a la via pública, i majoritàriament no accepten els animals que són portats directament pel seu propietari.

Protectora: És un centre privat, dirigit per una persona o per una associació. N'hi ha de dos tipus:

a) Protectora amb conveni amb un ajuntament: Centre que té algun tipus de conveni de manera que treballa com a entitat col·laboradora. Ha d'acceptar tots els animals que troba a la via pública i a canvi rep uns diners de l'ajuntament a més dels recursos que pugui tenir com a entitat privada.

b) Protectora privada: Centre exclusivament privat que es finança a través de socis i rep ajuts com a associació sense ànims de lucre. No està obligada a recollir tots els animals que li arriben, sinó que segueix les normes que té establertes com a entitat privada.

Fa uns anys, vaig anar a la Protectora d'Animals de Collserola. Vaig veure uns quants gats i en vaig escollir un de petitó, només tenia dos mesos i havia estat abandonat en una caixa de cartró amb els seus germans dins d'un contenidor de reciclatge. És una de les millors decisions que he pres en la meua vida.

Hi ha qui pensa que si compra l'animal és més fàcil educar-lo i serà menys agressiu. Evidentment, aquest raonament és totalment fals; **SEMPRE ÉS MILLOR ADOPTAR PERQUÈ AIXÍ L'AJUDES A PERDRE LA POR, A CONVIURE I A TENIR UNA CASA AMB LA SEGURETAT QUE AIXÒ COMPORTA.**

AL COMPÀS

RECOMANACIONS

QUÈ ÉS EL SHAZAM?

RECOMANA MARTINA LÓPEZ

108

És una aplicació per a telefonia mòbil que permet la identificació de música. L'empresa té la seu a Londres i va ser fundada el 1999 per Chris Barton, Inghelbrecht Filip, Mukherjee Dhiraj i Wang Avery. Aquesta aplicació fa servir el micròfon dels mòbils per a gravar la mostra de música que s'està reproduint des d'una ràdio, la televisió, el cinema o fins i tot la música de fons que escoltem a les botigues. A partir de la mostra de deu segons es compara amb una base de dades de més d'11 milions de cançons per a trobar coincidències. Un cop feta la relació, l'usuari rep el títol de la cançó, el nom de l'artista, l'àlbum on es troba la cançó i enllaços a iTunes, Youtube, Spotify o Zune, i també et proposa escoltar altres cançons relacionades.

Has d'entrar a l'aplicació i posar el teu telèfon mòbil a prop del reproductor de música, però només pot funcionar amb música abans gravada, no pot trobar cançons a partir del fet que la taral·legem o la cantem, de la mateixa manera que no podem esperar que ens identifiqui sorolls.

Automàticament, tens el llistat de totes les cançons que has identificat guardades a l'aplicació, i les pots obrir a Youtube o a Spotify, o simplement escoltar-la des de l'aplicació.

Hi ha dues versions d'aquesta aplicació. Una és la gratuïta, que té un màxim de cerques de música, i l'altra és de pagament, que no té límit de cerques.

AQUESTA APLICACIÓ ÉS LA IDEAL PER A AQUELLES PERSONES QUE QUAN SENTIM UNA CANÇÓ TENIM LA NECESSITAT URGENT DE SABER-NE EL TÍTOL o el nom de qui la canta, i al mateix temps, si tenim problemes de memòria, ens queda gravada en un llistat que podem escoltar en qualsevol ocasió.

THE BIG BANG THEORY

RECOMANA JOAN MARULL

És una sèrie de humor que va sobre quatre científics força especials. Els seus hobbies són els còmics i sèries com Tadeo Jones i Star Trek, entre altres. La sèrie comença amb l'arribada d'una aspirant d'actriu anomenada Penny a l'apartament del costat del de dos físics que treballen junts, el Sheldon i el Leonard, que s'enamora de la noia. Hi ha dos personatges més, el Howard i el Raj, dos científics destacats i amics dels dos primers. Així doncs, se'ns mostren com a quatre personatges molt diferents de la resta de la gent i amb una gran dificultat per a relacionar-se fora del seu entorn més proper, sobretot amb les noies.

Va ser estrenada a televisió el 24 de setembre de 2007 per la cadena CBS. Està produïda per Warner Bros i Chuck Lorre. Aquest mateix any la comèdia va guanyar un Teen Choice Awards en la categoria "Millor sèrie de comèdia" pels seus èxits individuals en la sèrie.

109

Té moltes situacions còmiques, i alhora referències a principis i teories físiques vertaderes, tot i estar simplificades perquè l'audiència les pugui entendre. També fa referències a videojocs, còmics, sistemes operatius, xarxes socials i jocs de rol.

SI SOU DELS QUE VOLEU RIURE UNA ESTONA, US AGRADARÀ MOLT. Els personatges són interpretats per grans actors. Tenen una manera d'expressar-se molt graciosa, i els diàlegs són tots molt divertits. També moltes vegades, a dins d'una escena, posen fets estúpids o estranys que fa la gent a la vida quotidiana.

FITXA TÈCNICA

TÍTOL ORIGINAL: The Big Bang Theory

ANY: 2007

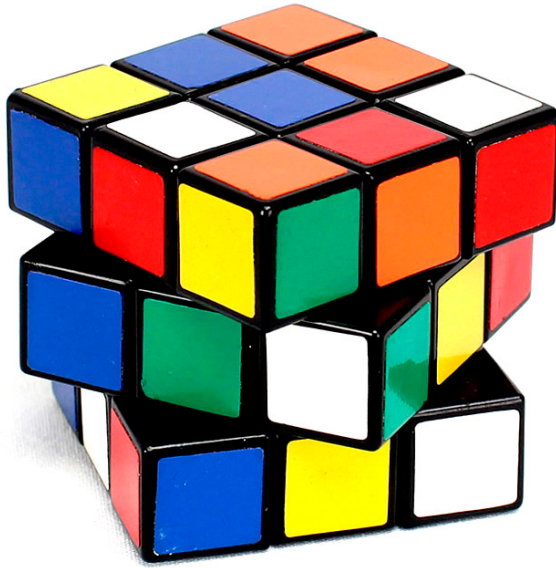
DURACIÓ: 20 min. cada capítol

GUIÓ: Chuck Lorre, Bill Prady, Steven Molaro, Lee Aronsohn, David Goetsch, Maria Ferrari, Steve Hlland i Jim Reynolds

MÚSICA: Barenaked Ladies, Joe Fischer

FOTOGRAFIA: Steven V. Silver

ACTORS I ACTRIS: Jim Parsons, Kaley Cuoco, Jim Parsons, Johnny Galecki, Simon Helberg, Kunal Nayyar, Mayim Bialik, Melissa Rauch, Kevin Sussman, Carol Ann Susi, Sara Gilbert, John Ross Bowie, Laura Spencer, Aarti Mann, Kate Muccucci, Alice Amter i Bob Newhart

EL CUB DE RUBIK

110

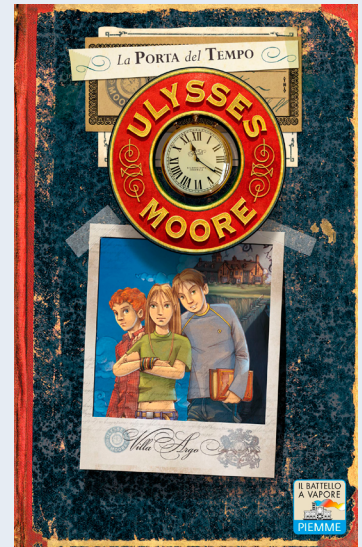
El cub de rubik va ser inventat el 1974 per l'escultor i professor d'arquitectura Ernő Rubik. Aquesta joguina va ser creada a Hongria. És un dels jocs més venuts del món al 2005. Es tracta d'un trencaclosques mecànic de 5,7 centímetres cada costat, de sis cares amb nou quadrats amb adhesius de sis colors: el blanc, el blau, el vermell, el taronja, el verd i el groc. És un mecanisme d'eixos que permet a cada cara girar independentment, barrejant els colors. En total té 21 peces. Per a resoldre el trencaclosques, cada cara ha de tornar a quedar amb el seu color. El cub més utilitzat és de tres per tres, després n'hi ha d'altres més complicats que arriben a tenir més quadrats, diferents formes, diferents colors, més grans, més petits...

Es diu que el cub va ser construït com a eina escolar per ajudar els seus estudiants a entendre objectes tridimensionals; el seu propòsit real era resoldre el problema estructural que aconseguirà moure les parts independentment sense que el mecanisme sencer s'ensorrís.

El cub de Rubik té aproximadament 43 trilions de posicions possibles. Qualsevol d'aquestes posicions es pot resoldre en només 20 moviments. *ÉS UN JOC MOLT ENTRETINGUT PER PASSAR EL TEMPS.* A internet hi ha moltíssims tutorials dels passos que s'han de seguir per aprendre a fer el cub sencer. La majoria de gent que el tenen coincideixen en opinar que el començament costa molt de fer-lo, has de saber-te els passos i tenir molta paciència, però una vegada has interioritzat els passos, es fa en qüestió de segons i de manera totalment mecànica.

LA PORTA DEL TEMPS

“La Porta del Tempo” és una novel·la de Perdomenico Baccalario, un periodista i escriptor italià especialitzat en literatura juvenil. Ha conreat els gèneres de la novel·la històrica i fantàstica i ha escrit diverses sèries de novel·les, com els “Guardians del Temps”, que tracta diferents aventures ambientades en diferents èpoques històriques, o “Ulysses Moore”, sobre uns amics que viuen aventures en la cerca de portes màgiques a altres llocs. La porta del temps pertany a aquesta darrera sèrie, actualment composta de divuit llibres.

Els protagonistes són tres nois; la Julia, en Jason i en Rick. En Jason i la Julia són bessons i tenen onze anys, en Rick és un amic seu i té dotze anys.

En Jason i la Julia s'acaben de mudar a un petit poble, Kilmore Cove, a Vil·la Argo, una casa molt antiga que amaga un gran secret.

Una novel·la de Perdomenico Baccalario

111

Només arribar al poble, els bessons es fan molt amics del Rick. El dia següent de la seva arribada, els pares els anuncien que hauran d'anar a Londres a passar la nit, ja que com que encara no han acabat les mudances i aquest poble està molt lluny de la seva antiga ciutat, si hi van els surt més a compte quedar-se a dormir que anar allà durant el dia, tornar per passar la nit i el dia següent haver-hi de tornar. Per tant, els deixen sols al càrrec del jardiner, en Nestor. I abans de marxar els donen permís perquè el seu nou amic es quedi a casa seva durant la nit.

Quan els pares ja són fora, els tres amics es posen a investigar aquella gran casa, i és aleshores quan descobrixen que abans d'ells ja hi havia viscut algú altre. Aquell era l'Ulysses Moore, un home reservat del qual sembla que no se sap gairebé res. Només en Nestor, el jardiner, sap la seva història, i no sembla disposat a explicar-la.

LA PORTA DEL TEMPS ÉS UN LLIBRE INTERESSANT I AMB MOLTS MISTERIS PER A RESOLDRE.

RECOMANA LAIA CATTINI

escrit i il·lustrat
per
Kōhei Horikoshi.

BOKU
NO
HERO
ACADEMIA

“Boku no hero academia” o “My hero academia” és un manga escrit i il·lustrat per Kōhei Horikoshi.

El manga és un tipus de còmic d’origen japonès. L’origen més probable es troba en els dibuixos d’Ukiyo-e, que eren dibuixos de dones boniques, actors kabuki (tipus de teatre japonès), lluitadors de sumo, escenes històriques, contes folklòrics i paisatges japonesos. Un dels màxims representants d’aquest tipus de dibuix, Hokusai Katsushika (1760-1849), crea el terme manga el 1814 en combinar els termes Kanjis (informal) i ga (dibuix). En japonès el terme manga significa dibuixos capriciosos o gravats. A la resta del món, el terme és utilitzat per referir-nos a la historieta de dibuixos conegut per a tots.

La història comença en un món on el 80% de la població ha desenvolupat súper poders, de manera que així hi ha els herois i els malvats. L’Izoko Midoriya forma part del 20% que no té cap poder sobrenatural, el seu desig més gran és poder estudiar a la Universitat U.A. i acabar convertint-se en un heroi com el seu ídol All Might, considerat el millor i més poderós heroi de la Terra.

Un dia coneix personalment All Might i quan l’heroi s’adona que aquest noi té unes qualitats i una determinació fortíssimes ni que no tingui poders, s’ofereix passar-li els seus poders. El noi hi accedeix i comença els seus estudis, on fa amics nous, coneix un seguit d’herois professionals, aprèn a dominar els poders que li passa All Might i comença a lluitar contra vertaders malvats.

És una història senzilla que ha atret des del primer moment milions de seguidors d’aquest estil de còmic ja que **TÉ UN ARGUMENT ATRACTIU I ELS PERSONATGES ESTAN DESCRITS AMB FORÇA EXACTITUD I CREDIBILITAT.**

FIFA 18

RECOMANA ARTUR CTRERA

És un videojoc de futbol desenvolupat per Electronic Arts i publicat per EA Sports. Va sortir a la venda el 29 de setembre del 2017 i és el 25è de la sèrie de videojocs de la FIFA.

Els jugadors tenen noves posicions, la qual cosa permet tenir més llibertat de moviment i anticipar-se amb molta més precisió a les passades del contrari. Hi ha algunes de les tàctiques més reconegudes als camp de joc recreats de manera totalment creïble. També permet fer substitucions fent una pausa, però sense aturar el joc.

Compta amb un sistema de recompenses, competicions i progressió que permet guanyar monedes ràpidament i de manera fàcil. Les recompenses són setmanals fins a arribar a poder disputar un total de 44 partits. Pel sol fet de jugar un sol partit ja rebem una recompensa; com més partits juguem, més punts obtenim i així anem pujant llocs al rànquing mundial. Segons quina és la nostra posició, en finalitzar la setmana rebem les recompenses majors o menors.

Per a valorar els punts que obtenim després de cada partit es té en compte el resultat del partit (guanyat, empatat o perdut), els gols marcats o encaixats i la dificultat que hem triat (debutant, principiant, aficionat, professional, classe mundial, llegenda).

Cada dia hi ha rivals nous disponibles i sempre hi ha quatre equips disponibles contra els quals competir. Si les plantilles són més difícils, ofereixen més recompenses. Hem de triar el rival i escollir la dificultat que vulguem per veure els punts que podem arribar a aconseguir per a disputar el partit.

Aquest videojoc és molt entretingut i té aspectes com l'ambientació o les repeticions que m'han cridat l'atenció pel seu realisme. És, doncs, **UN JOC PLE DE DETALLS NOUS QUE FAN QUE CADA PARTIT QUE HI JUGO SIGUI DIFERENT DE L'ALTRE.**

FORTNITE

És un videojoc desenvolupat per les empreses Epic Games i People Can Fly que va ser llançat el juliol del 2017, sis anys després de ser anunciat. Les últimes dades, del gener, xifren en 45 milions els usuaris. Es tracta d'un joc col·laboratiu en què supervivents controlats per humans cooperen on line per mantenir les seves fortaleses fora de perill dels atacs. Hi participen fins a 100 jugadors amb parelles, amb esquadrans o bé en solitari, i lluiten tots entre si fins que només en queda un de viu: el guanyador.

ES PODRIA QUALIFICAR COM EL JOC REVELACIÓ D'AQUEST 2018. Està en boca de tots els joves, adolescents

114

i fins i tot nens, tot i que l'edat recomanada és a partir dels 12 anys. És l'última tendència que està arrasant perquè per una banda, és gratis, i ha traspassat el món virtual convertint en moda el ball del seu protagonista, el guanyador. Per altra banda, està triomfant per la facilitat per interconnectar-se en diferents plataformes: si no tens Playstation però tens PC, et pots descarregar el joc. També permet connectar-se en xat i xerrar entre els participants del mateix equip.

Una de les característiques que més agrada d'aquest videojoc és que cada setmana apareix una actualització millor que l'anterior. En aquestes actualitzacions hi ha des de noves armes, nou vestuari (anomenat skins) i nous balls, la majoria dels quals estan basats en balls de moda de la vida real, fins a nous mapes, o nous modes de joc. Tot el tema de les actualitzacions fa que, si no et vols perdre cap novetat, hi hagi de dedicar algunes hores i justament aquest és el perill del joc perquè realment és addictiu.

Darrere d'aquest èxit també hi ha la influència dels youtubers. El Rubius, conegut youtuber, va organitzar un torneig el 25 de març amb gairebé cent jugadors i va tenir un milió d'espectadors simultanis en un sol canal de Youtube; hi van participar gamers, youtubers, músics i humoristes d'arreu del món.

RECOMANEN JOAN MARULL I SERGI LIRIA

És un parc d'atraccions situat a la localitat de Tampa, a Florida, als Estats Units. És un parc temàtic les àrees del qual estan dedicades a diferents països, i hi ha atraccions, animals i diferents aquaris.

Una de les atraccions estrella és la muntanya russa, que és força especial. Puges i només pocs minuts després et propulsa i gires, pujant cap a l'esquerra fins arribar a la segona recta de propulsió i amb aquesta comença el recorregut. I és que aquesta muntanya russa té tres rectes de propulsió, inversions, cascades, llacs i fins i tot passes per un recinte amb animals. Us recomano aquesta atracció perquè gaudireu molt, tot i que no té una alçada espectacular.

Si no us agrada aquesta o teniu ganes de moure-us més, n'hi ha moltes més per gaudir; una que passa per un seguit de túnels, una altra que té una caiguda vertical, una altra que porta la via per sobre els seients o una que gira els seients cap a la dreta i cap a l'esquerra. I si encara us heu quedat amb ganes de més, teniu la caiguda lliure més espectacular del món ja que et posa cap per avall i baixes fins a quedar a pocs metres del terra.

RECOMANA ÀLEX FEIJÓO

BUSCH GARDENS TAMPA BAY

Els animals estan repartits per sis àrees; el centre d'assistència animal, el jardí d'ocells, l'Àfrica, una àrea basada en Austràlia, Lory Landing i la plana de Sergenti. El centre d'assistència permet l'entrada als visitants. El jardí dels ocells conté més de 500 aus de tot el món, la seva àrea permet l'entrada als visitants des de 1959. L'Àfrica és una àrea on pots veure animals africans i on hi ha aquaris amb tot tipus d'espècies. L'àrea basada en Austràlia permet els visitants alimentar els cangurs o altres animals. El Lory Landing és una pista només visitada pels parapents. La plana de Serengueti permet fer una passejada en tren o en grups petits en un cotxe veient els animals que hi ha en tot aquell gran espai i fer un petit safari.

UNA MENCIO ESPECIAL MEREIX LA GRAN QUANTITAT D'ANIMALS QUE HI HA EN AQUEST PARC. POTS VEURE COM CUIDEN I ALIMENTEN ELS TIGRES, OBSERVAR GIRAFES I LLEONS, DISTINGIR AUS DE TOT TIPUS, ETC.

El millor espectacle és Iceploration, un espectacle realitzat en patinatge sobre gel. Tracta d'un adolescent amb coneixements digitals i el seu avi, que insta els adolescents a explorar el món en persona, en comptes de fer-ho a través de pantalles d'ordinadors i telèfons.

Hi ha bastants punts de restauració, de diferents preus i alguns d'ells dedicats als infants. Hi ha l'opció de pagar un preu juntament amb el de l'entrada. Aquesta modalitat et permet menjar durant tot el dia de manera il·limitada.

LA NATACIÓ

La natació és un esport que es practica tot l'any perquè els seus beneficis per a la salut fan que sigui una pràctica ideal en el dia a dia d'infants i d'adults.

Consisteix en sostenir-se i avançar, usant els braços i les cames, sobre o sota l'aigua. Es pot fer com a activitat lúdica o com a esport de competició. A causa que els éssers humans no nedem instintivament, la natació és una habilitat que ha de ser apresada. A diferència d'altres animals terrestres que es donen impuls en l'aigua, l'ésser humà ha hagut de desenvolupar una sèrie de braçades i moviments corporals que l'impulsen a l'aigua amb potència i velocitat. En aquests moviments i estils es basa l'evolució de la natació competitiva com a esport i està regulat per la Federació Internacional de Natació.

En la natació competitiva hi ha quatre estils:

ESTIL LLIURE: En aquest estil, les úniques regles són que en el moment d'iniciar la prova, el nedador ha de començar des del banc de sortida, després de la sortida i de cada volta, podrà romandre submergit fins a 15 metres. Durant la prova el nedador no pot sortir dels carrils, no pot impulsar-se ni caminar pel fons de la piscina, fins acabada la prova. En concloure qualsevol tram i en acabar la prova, s'ha de tocar de qualsevol forma la paret que marcar la fi de la piscina. Per tradició i velocitat, s'utilitza el crol per nedar les proves d'estil lliure, però hem de saber diferenciar que no són sinònims. Les distàncies són de 50 m, 100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 1500 m i 3000 m.

ESTIL ESQUENA: no té restriccions de simetria, però els nedadors han de romandre d'esquena durant tot l'esdeveniment, menys durant la volta que es fa a la paret. El competidor mou els seus braços cap enrere sobre les seves espatlles, i la mà es posa completament estirada empenyent l'aigua per produir l'avanç, unit a una puntada de peu des dels genolls. Les distàncies són de 50 m, 100 m, i 200 m.

ESTIL BRAÇA: d'on es va evolucionar a la papallona, té la restricció addicional que les mans del nedador han de ser empeses cap al front juntes des del pit i que els colzes han de romandre sota l'aigua, en un angle de 90°. És l'estil més lent en la natació competitiva ja que només les cames proporcionen la major força per a l'avanç. Les distàncies són de 50 m, 100 m, i 200 m.

ESTIL PAPALLONA: les accions del nedador han de tenir simetria bilateral (el costat esquerre del cos ha de fer el mateix que el dret) i a més, les cames s'han de coordinar en un batut de dalt a baix de la mateixa manera que el maluc amb els braços començant el moviment de les cames amb una ondulació que es desplaçarà des del maluc fins als peus del nedador. Aquest estil és el que exigeix més força i el que consumeix més energia de tots. Les distàncies són de 50 m, 100 m, i 200 m.

En ser un esport que es realitza a l'aigua, la mobilitat dels músculs és més fàcil i també és important perquè no es produeixen impactes ja que no es treballa sobre el sòl i no fa mal a les articulacions en estar en el medi aquàtic.

És beneficiosa pel tractament d'algunes malalties com l'osteoporosi, els accidents cardiovasculars i per a les persones que hagin sofert algun tipus d'atac cardíac com pot ser un infart, o malalties reumàtiques o tendinitis. També és efectiva per a la rehabilitació d'algunes lesions esportives. A aquesta natació amb aplicacions curatives se l'anomena terapèutica.

En definitiva, LA PRÀCTICA DE LA NATACIÓ PROVOCA MILLORES CARDIOVASCULARS I MANTÉ EL COR I ELS PULMONS SALUDABLES, I A MÉS TAMBÉ PRODUÏX BENEFICIS MENTALS, ja que ajuda a mantenir la ment en blanc i a relaxar tensions.

La Raíz és un grup de música de Gandia, que recorre escenaris amb una barreja de rock, reggae, ska i rap.

Està compost per quatre cantants: Julio, Pablo, Josep Panxo i Sen-k; dues guitarres, Jim i Edu; un baix, Adrià; un Dj, Jano; un bateria, Felipe; i a la secció de vents, Xavi amb el trombó i Carles amb la trompeta.

L'any 2006 el grup es formà amb el mateix nom d'un antic grup d'un dels dos guitarristes de l'actual banda. Llavors van formar una banda, on la majoria dels integrants no eren músics.

En 2007 varen treure la seva primera maqueta per a donar-se a conèixer, i entren tres nous integrants, Felipe a la bateria, i Julio i Josep Panxo.

Van treure el seu segon disc, "Guerra al Silencio", on van gravar una cançó amb la Gossa Sorda. A partir d'aquí Pablo passa a la veu i deixa la guitarra a Jim, que li dona un caràcter de rock al grup, i per últim s'uneix un amic íntim de la banda, Sen-k.

Després de dos estius de gira s'uneixen més membres: Jano, com a Dj; Xavi amb el trombó i Carles amb la trompeta. El 2011 treuen el disc més roquer, "El Lado de los rebeldes", que va ser el seu segon treball com a banda, i primer en un estudi. En els seus directes mostren un estil més festiu i més roquer.

Entre desembre de 2012 i gener de 2013 graven en els estudis RPM d'Almàssera, de la mà de Roger García, el seu últim treball Así en el cielo como en la selva. Es tracta d'un disc amb una major maduresa musical i lírica, amb el qual es segueixen mantenint fidels al seu grup de seguidors, i

amb el qual segueixen fent ballar i cantar els públics que els reben en els llocs nous que van visitant. També aquest any tragueren un single anomenat “El tren Huracán”.

El 2013 fan més de 40 concerts amb Jilgueros Tour per tot Europa, i a l'Estat Espanyol són sempre ja caps de llista de cartell en què toquen. El 2015 van una gira amb menys concerts, 20, per a poder finançar-se el nou disc.

Publiquen el disc “Entre poetas y presos” l'any 2016. Un disc d'onze cançons en què defensen la dignitat de la memòria, la identitat dels silenciats, l'obsolescència d'algunes institucions com la monarquia i un crit a la foguera dels continents. Aquest treball es va posar en descàrrega gratuïta a través de la seva pàgina web, amb una descàrrega solidària que va recolzar el col·lectiu Defensar qui defensa, que fomenta des de Barcelona a la seu de NOVACT (Institut Internacional per l'Acció No Violenta) l'organització davant mesures com la llei mordassa. El 50% de la recaptació d'aquesta descàrrega va anar a parar a aquest col·lectiu. Van exhaurir totes les entrades als seus concerts i viatjaren a Nepal per donar a conèixer la seva música.

L'any 2017 el grup anuncia la gira “La hoguera” de los continentes fent una presència internacional a Xile, Argentina, Berlín, Hamburg, Dublín, Lisboa, Porto, Polònia, Mèxic i Colòmbia, amb un final de gira al Palau de Vistalegre de Madrid amb una gravació en directe del concert.

El 2 de febrer de 2018 la banda publica el seu últim disc en directe “Nos volveremos a ver”.

La Raíz és un grup un dels millors grups que han existit, NO NOMÉS PER LA SEVA MÚSICA, SINÓ PEL SEU SIGNIFICAT: LA REBEL·LIA, L'ESPERANÇA I LA HUMILITAT

AL COMPÀS

RECOMANA USUE PONS

120

EL PAÍS BASC

És un lloc que m'agrada molt i **TOTHOM HA D'ANAR—HI ALGUN COP A LA SEVA VIDA** per la bellesa dels pobles, la verdor dels paisatges, la qualitat de la gastronomia, el caràcter acollidor dels seus habitants i per entrar en contacte amb una història i una cultura força desconeguda.

Hi ha infinitat de llocs per a visitar, però jo n'he escollit cinc.

DONOSTIA: És una ciutat costanera de 180.000 habitants i és la capital del territori foral històric de Guipúscoa. Té un clima atlàntic i és una de les ciutats més plujoses de la Península Ibèrica. Té una petita badia anomenada La Kontxa i alberga dues platges, Ondarreta i Zurriola, i una illa, l'illa de Santa Klara. El passeig marítim és molt animat i sempre està ple de gent caminant i gaudint de les vistes. El casc antic està ple d'esglésies, com la del Buen Pastor, i de places, com la Gipuzkoa. També hi ha un petit turonet, el Monte Urgull on hi ha el castell de la Mota. I si voleu gaudir de la combinació del mar i de les escultures, cal que us arribeu passejant fins al Peine del Viento.

ERMITA DE SAN JUAN DE GAZTELUGATXE: Situat entre les localitats de Bakio i Bermeo, ha estat escenari de pirates, aquelarres i un munt de llegendes. És i

un temple del segle X construït damunt d'un illot que es comunica amb la terra mitjançant un caminet de roques damunt el qual hi ha una escala de 241 esglaons. Dins l'ermita hi ha les ofrenes dels mariners que s'han salvat d'algun naufragi, i diu la tradició que has de tocar tres vegades la campana i demanar un desig.

GASTEIZ: És la capital de la comunitat autònoma d'Euskadi i del territori foral d'Àlaba. Té uns 229.484 habitants i és la segona ciutat més gran d'Euskadi després de Bilbao. Per a mi, el més bonic és el barri medieval, situat dalt d'un turó. Hi ha els palaus de Bendaña, Eskoriatza-Ezkibel i Villa Suso, i diverses esglésies com Sant Miquel, Sant Vicenç, Sant Pere i la catedral de Santa Maria, tancada al culte perquè fa anys que està en procés de restauració. També és visita imprescindible la plaça de la Virgen Blanca, un dels llocs més visitats de la ciutat.

BUTROEKO GAZTELUA O CASTELL DE BUTRÓN: És un edifici d'origen medieval situat al terme municipal

de Gatika, en la província de Bizkaia. La forma d'aquest castell és molt diferent de la resta de la zona perquè es va construir més com a passatemps i per ser bonic a la vista que per a ser habitable (algunes habitacions es connecten entre si mitjançant passarel·les i escales a l'aire lliure).

PARC NATURAL DE GORBEIA: És el Parc Natural més gran del País Basc, amb una superfície de més de 20.000 hectàrees. És un espai protegit situat entre les províncies d'Àlaba i Bizkaia. S'anomena així perquè la muntanya més alta d'aquest espai és el Gorbeia, de 1.481 metres d'alçada. És el punt de referència dels muntanyencs bascos, i fins i tot té una cançó popular que parla d'ell. El paisatge és molt variat; des d'impressionants parets verticals de pedra calcària fins a les coves de Mairuelegorreta, amb galeries de més de 12km, i la cascada de Goiuri, un salt d'aigua amb més de 100 metres de caiguda lliure.

RECOMANA SERGI LIRIA

Havaneres, agost 1944. | J. Reig Ferrellad. Arxiu Municipal de Palafrugell. Col·lecció Leta Figueras Esteva

122

Calella de Palafrugell és un dels millors poble del món perquè té platja, uns paisatges preciosos i s'hi respira un gran ambient. No és com altres pobles de costa, que s'estan transformant en ciutats, sinó que té cases, però gaudeix d'amplis espais verds.

Hi ha moltes celebracions i gran varietat d'actes, com les famoses curses de natació o la cantada d'havaneres que es celebra cada any.

Per als amants de les caminades res millor que una passejada pel Camí de Ronda, que ens va mostrant la platja i ens permet gaudir d'unes panoràmiques espectaculars.

SEMPRE QUE ES PARLA DE CALELLA, SORGEIX LA RELACIÓ AMB LES HAVANERES, COMPOSICIÓ MUSICAL ORIGINÀRIA DE CUBA. La Cantada d'Havaneres de Calella de Palafrugell es va iniciar el 1966. Aquesta proposta va ser de Francesc Alsius, Frederic Martí i Joan Pericot, i va coincidir amb la presentació del llibre Calella de Palafrugell i les havaneres . El 1969 l'Associació d'Amics de Calella (AVAC), organitzadora de la Cantada, va decidir traslladar la festa de la platja de Calau a la del Port Bo, i va tenir una acceptació tan gran que és on es celebra encara en l'actualitat.

Els grups que canten habitualment són: Port-Bo, el Grup Bergantí, Cavall Bernat, Els Pescadors de l' Escala, Peix Fregit, Terra d'Endins... Sempre hi ha un cantant convidat i el final es repeteix cada any; el públic i els artistes canten dues havaneres molt conegudes: La bella Lola i El meu avi.

LA BASÍLICA DE SANT'ANDREA DE MANTOVA

La basílica de Sant'Andrea es troba a Mantova, una petita ciutat situada al nord d'Itàlia. És l'església més gran d'aquesta ciutat i una de les obres més importants de l'època del renaixement. Va ser encarregada per Ludovico II Gonzaga al 1470, i realitzada per l'arquitecte italià Leon Battista Alberti. Un cop mort Leon Battista Alberti, al 1472, es va seguir la construcció a càrrec de l'arquitecte Luca Fancelli. La basílica va ser completada molts anys després de la mort de Leon Battista Alberti, amb formes que no sempre s'ajusten als projectes originals.

UNA PARTICULARITAT FASCINANT D'AQUESTA BASÍLICA ÉS QUE LES PINTURES QUE DECOREN EL SEU INTERIOR FAN L'EFFECTE QUE ESTIGUIN FETES EN TRES DIMENSIONS. El sostre és altíssim, pintat de diferents tons, i les columnes estan totes decorades amb tota mena de dibuixos de colors càlids. La base té forma de creu i és molt gran.

RECOMANA LAIA CATTINI

VENÈCIA

Venècia és una ciutat del nord d'Itàlia, capital de la regió del Vèneto i de la ciutat metropolitana que duu el mateix nom. La seva població és de 266.181 habitants i el municipi és de 421 Km². Està situada sobre la llacuna de Venècia, dins el golf de Venècia, al nord-oest del mar Adriàtic. Ha estat declarada Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO i és famosa avui dia pels seus certàmens internacionals com la Mostra de Cinema i la Biennal, i també per la Regata Històrica, que té lloc el primer diumenge de setembre.

Està dividida en sis districtes i es desplega damunt de cent divuit illetes unides per 354 ponts i dividides per 177 canals. **ELS CARRERS SÓN MOLT ESTRETS I LA MAJORIA D'ELLS NO TENEN SORTIDA O VAN A PARAR A UN CANAL PLE DE BARQUETES I TAXIS FLOTANTS.** Hi ha ponts per tot arreu, de totes mides i de tots els estils.

Hi ha molts hotels luxosos però també n'hi ha de senzills a prop dels canals, que és on justament es viu millor l'essència d'aquesta ciutat tan especial.

Una de les característiques de la navegació pels canals d'aquesta ciutat és el passeig en gòndola. És una embarcació lleugera, llarga i estreta, amb el fons pla i les puntes de proa i popa col·locades cap a munt, i generalment hi ha una cambra al centre. El gondoliere, que és el conductor, sovint canta cançons italianes; és divertit i curiós a la vegada.

No podeu deixar de visitar la plaça Sant Marco que està envoltada de carrers comercials i d'establiments d'oci. La plaça està plena de coloms de totes mides i colors, i una curiositat és que quan la marea puja i es comença a inundar la plaça, hi ha una espècie de plataformes plegades i es despleguen perquè la gent pugui continuar passejant com si res.

L'illa de Murano (també anomenada, illa de cristall), és una petita illa d'uns 5000 habitants. També s'anomena illa del cristall perquè hi ha un munt d'indústries dedicades a elaborar objectes de vidre. Organitzen visites guiades i es pot seguir l'elaboració pas a pas de manera artesanal d'aquest vidre tan preuat.

ESTIMADA ESCOLA MIREIA...

PUNT I FINAL

... t'escric aquestes línies per a dir-te algunes coses que fins ara no havia gosat dir mai.

Començaré fort: t'estimo! No sé massa com expressar-t'ho per escrit. Suposo que t'estimo per tantes coses que no sé per on començar. Així doncs, intentaré organitzar els meus records, cosa no gens fàcil, i així potser et podré expressar els meus sentiments. La vella escola d'Infantil; quants records amb la M. José (sempre li havia dit Marijose), la Rosa a P3, la Iolanda a P4 i l'Àngels a P5. En tinc un record molt bonic; vaig aprendre molt i vaig començar a fer grans amics, alguns dels quals encara ara m'acompanyen, i m'agradaria que segueixin amb mi per sempre.

Quins nervis el primer dia a l'escola dels grans! La Carme Pérez va ser una extraordinària tutora; em feia fer cal·ligrafia per millorar la meva horrible lletra, i em feia repetir les feines que no estaven ben fetes. Era una tècnica una mica "cruel", però gràcies a això ara tinc una lletra meravellosa, tot i que els profes de 4t d'ESO no pensen ben bé el mateix. Tu em comprens, oi Escola Mireia?

A 3r de Primària vaig tenir de tutor el Jordi Monràs, extraordinari i excel·lent, i poc m'hauria imaginat que me'l tornaria a trobar a 4t d'ESO, potser m'hauria portat millor. A 4t de Primària, el Ramon; un petó molt fort des de dins del meu cor, siguis on siguis. A 5è, l'Elisenda; molt bona tutora i professora bona i pacient.

A 6è, la molt apreciada Montse Mariñach. Quin munt de Montses a la meva vida, a part de la meva mare; la Fonoll, la Berlanga i la García... Crec que si hagués anat a peu a Montserrat, tindria l'ESO aprovada.

La Susana, tutora de 1r i 2n d'ESO; santa paciència a l'hora de fer amb mi Visual i Plàstica. Sortosament, em va dir que en dibuix tècnic no era tan dolent...

La Carme, ella em va fer agafar les ganes de dedicar-me a les ciències; el Jordi Badia, ganes de fer esport; el Josep Vives, interès per la història; la Laura, amor per la música; la Montse Berlanga, tot i que és molt estricta en fer les classes, he après moltíssim i m'he entusiasmat amb la física i la química.

De l'ESO, em queden les meves profes de les meves assignatures "preferides", català i castellà; Esther i Xus, sabeu que us estimo molt!

Em queda ara la meva súper tutora de 3r i 4t d'ESO, la Conxi; perfecta gairebé en tot, com la Mary Poppins.

Finalment, l'Àlex; ell m'ha transmès la seva passió per les matemàtiques, la matèria que m'agradaria fer en els meus estudis superiors.

I ara, un final de traca i mocador...

"COM T'HÓ PODRIA DIR

PERQUÈ EM FOS SENZILL, I ET FOS VERITAT,

QUE SOVINT EM SÉ TAN A PROP, SI ESCOLTES,

I PENSO QUE NO HE GOSAT MAI NI DIR-T'HÓ,

QUE EM CALDRIA AGRAIR-TE TANT TEMPS QUE FA QUE T'ESTIMO"

(Lluís Llach, *Amor particular*, 1984)

Una forta abraçada

DÍDAC PORRÀ

